

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

SCENERY OF AWARENESS

By

MR. Naruecha SUNGKAJARU

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS)

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2019

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้
โดย	นฤชา สังขจารุ
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ศาสตราจารย์ พัดยศ พุทธเจริญ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เกียรติคุณพิษณุ สุภนมิตร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ศาสตราจารย์พัดยศ พุทธเจริญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ศาสตราจารย์ญาณวิทย์ กุญแจทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิทธิชัย ปรัชญารัตติกุล)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ศาสตราจารย์ เกียรติคุณกัญญา เจริญสุภกุล)

58003203 : ทศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : ทศนียภาพ, ความตื่นรู้

นาย นฤชา สังขจาร์: ทศนียภาพแห่งความตื่นรู้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ศาสตราจารย์ พัดยศ พุทธเจริญ

วิทยานิพนธ์หัวข้อ “ทศนียภาพแห่งความตื่นรู้” เป็นการสร้างเอกภาพทางสุนทรียภาพที่อาศัยบริบทแวดล้อมเป็นตัวกำหนดภาวะการแห่งตนเองผนวกกับการแสวงหาให้ได้มาซึ่งความต้องการความสุขทางกายที่มากกว่าจะเป็นความสุขสงบทางจิตใจ และมักต่อยอดให้ทบทวีเป็นความต้องการที่หลากหลายออกไปเรื่อย ๆ อย่างไม่สิ้นสุด ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยประโยชน์ให้ก่อให้เกิดสิ่งกระตุ้นสำนึกของความอยากจนกลายเป็นความปรารถนาที่สุดจะหยั่งถึงนั้นล้วนเป็นความต้องการที่แฝงนัยแห่งความอยากครอบครอง เป็นเสมือนความโลภ หรือไม่พอใจในสิ่งที่คนอื่นมีมากกว่าจนก่อให้เกิดเป็นความ “ริษยา” และเป็นจุดกำเนิดแห่งความทุกข์ที่เศร้าหมองซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจ เพียงทว่ารอวันที่จะได้รับการกระตุ้นเร้าและแสดงออกอย่างไม่รู้ตัวเท่านั้น โดยนัยนี้สะท้อนถึงสภาวะแห่ง “จิต” ที่ขาด “สติ” คอยกำกับควบคุมหรือค้ำจุนไม่ให้เกิดเป็นความพลั้งผลที่ลุ่มหลงมัวเมาไปกับอารมณ์ของความอยากจนพลัดหลงออกจากเส้นทางแห่งความดีงามไปสู่ความหลงผิด อันเป็นวิถีทางแห่งอกุศลกรรมที่ทำให้จิตใจขุ่นมัวในที่สุด หรือเปรียบเป็นเสมือนดั่งแสงของดวงตะวันขณะที่ถูกบดบังโดยมวลรูปของอากาศ “ก้อนเมฆ” จนไม่อาจเผยแสงส่องสว่างให้กับทุกสรรพชีวิตได้ ความมืดมิดซึ่งก่อเกิดจากอวิชชาที่จิตใจของมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้นและถูกกลืนกินอย่างไร้ซึ่ง “ความตระหนักรู้” จึงไม่เท่าทันและไม่ปล่อยวางจำนนให้เป็นไปตามสภาวะปกติ “กฎเกณฑ์แห่งธรรมชาติ” ที่ทุกสิ่งย่อมมีเกิด ตั้งอยู่และดับสูญสลายไปในที่สุดอันเป็นสิ่งที่ดำเนินไปอยู่ตลอดเวลา สิ่งหนึ่งที่ทำให้มนุษย์ลุ่มหลงอยู่แต่ในวังวนแห่งความมืดบอดก็คือ การขาดหายไปของการมุกคิด ไตร่ตรอง หรือการสำรวจพิจารณาด้วย “ปัญญา” เพราะปัญญาเปรียบเป็นเสมือนเครื่องมือส่องสว่างนำทางให้เห็นรูปร่างของปัญหาหรือสิ่งที่คอยกักกินจิตใจซึ่งเร้นกาย และไร้รูป ทว่า จะเผยตัวตนออกมาได้ด้วยเจตนาในแง่ร้ายที่เป็นภัยคุกคามจิตใจของผู้คนในสังคม

อนึ่ง ความต้องการทะยานอยาก ความเศร้าโศก ความปลาบปลื้มปีติยินดี เป็นผลจากการแปรสภาพทางความคิดในสภาวะจิตใจที่แสดงออกเป็นพฤติกรรมและการกระทำ ดังนั้น การจินตนาการที่ก่อเกิดเป็นกายภาพแห่งจินตภาพของผลงานสร้างสรรค์ย่อมเป็นไปได้ในอีกนัยวิถีทางหนึ่งอันสะท้อนรูปธรรมของพื้นที่แห่งสภาวะจิตได้ด้วยแสงสว่างจากธรรมชาติ “ดวงอาทิตย์” ที่ทอแสงสาดส่องเหมือนดั่งการหยั่งรู้ได้ลงมายังพื้นโลก แต่ทว่าในวิถีทางของแสงนั้นถูกบดบังด้วยเงา

คำที่หนาทึบของเมฆ ซึ่งนัยยะนี้เปรียบคั่งเป็นมวลรูปแห่งวิชาหรือความหลงผิดอันเป็นความรู้ที่ขัดแย้งกับหนทางแห่งธรรมชาติ อย่างไรก็ตามถึงแม้พื้นผิวจะถูกรูปเงานั้นมาบดบังมากน้อยเพียงใด ทว่าในสถานะที่แท้จริงของพื้นที่ก็ย่อมยังมีแสงที่สามารถลอดผ่านมาได้หรือเป็นเหมือน “แสงแห่งความหวัง” ที่สะท้อนให้เห็นถึงความไม่มีขอบตสนิทจนสิ้นหวังเสียทีเดียวของชีวิต วิธีทางออกที่ดูเหมือนมีเพียงน้อยนิด ทว่าหากทุกคนยังครองสติและใช้ปัญญาเข้ากำกับจิตใจเพื่อสำรวจพิจารณาบริบทแห่งชีวิตในปัจจุบันขณะอย่างถี่ถ้วนและถ่องแท้แล้วก็ย่อมสามารถจุดประกายแห่งแสงด้วยตัวของเราเอง “แสง” ก็จะทบทวีกลายเป็นพลังแสงแห่ง “ปัญญา” ที่จะทำให้เราได้ถูกคิดและตระหนักมุมมองเห็นกายภาพของปัญหาและหาทางออกได้ในที่สุด สารระประเด็นของเจตนาอย่างอมก่เพื่อเป็น “อนุสติ” แก่ตนเอง และเพื่อนมนุษย์ที่เวียนว่ายอยู่ใน “สังสารวัฏ” ได้ตระหนักถึงพลังอำนาจของ “กิเลส” ที่เร้นซ่อนอยู่ภายในจิตใจ อันเป็นต้นตอที่ก่อให้เกิด “ทุกข์” ที่หลากหลาย อีกทั้งเพื่อสื่อบรรเทา “ธรรมสมาทาน” ของมนุษย์คือ ให้เป็นผู้แสวงหาหนทางแห่งการดับ พ้น คลาย “ทุกข์” ด้วย “ปัญญา” ของตนเอง อันเป็นการน้อมนำเอาพระธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาสู่การประพฤติและปฏิบัติ “ธรรมบูชา” และ “ปฏิบัติบูชา” ด้วยการดำเนินชีวิตที่เป็นเหมือนกับการปฏิบัติธรรม อันเป็นความคิดสูงหรือเป็นแนวความคิดที่โน้มน้าวไปสู่การขัดเกลายกระดับจิตใจและสติปัญญาให้ประณีตงดงามปรับใช้สู่การดำเนินชีวิตอย่างผู้รู้ตื่น รู้เบิกบานหรือรู้เท่าทันในปัจจุบันขณะด้วยสติและปัญญาของตนเอง ซึ่งเป็นการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกลมกลืนกับกฎแห่งธรรมชาติ ซึ่งประเด็นสาระเหล่านี้ยังมีนัยของการใช้ธรรมะร่วมอยู่ด้วยกันสองประการ คือ การใช้พุทธปรัชญาธรรมะมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน และการใช้ธรรมะเป็นหลักคิดหรือเป็นเสมือนประทีปนำทางในการดำเนินชีวิตอย่างผู้ไม่ประมาท คือ ดำเนินชีวิตภายใต้กฎแห่งสังขาร หลัการแห่งธรรมชาติที่ก่อปรด้วย การเกิด การดำรงอยู่และการดับไป เคลื่อนคล้อยไปตามกระแสแห่งกาลเวลาในห้วงยามโงงยามต่าง ๆ โดยนัยนี้จึงอาศัยใช้แสงในห้วงเวลาแห่งรุ่งอรุณที่นำเสนอผ่านรูปแบบของทัศนียภาพ ธรรมชาติแห่งป่าเขา และนัยแห่งแสงธรรมชาติที่ปรากฏในผลงานอุปมาอุปไมยเปรียบได้กับแสงแห่งธรรมหรือแสงแห่งปัญญา อันเป็นเสมือนภาพปริศนาธรรมในบริบทศิลปะร่วมสมัยที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับกระบวนการทางทัศนศิลป์งานศิลปะภาพพิมพ์เทคนิคภาพพิมพ์โลหะร่องลึก เมซโซทินท์ (Mezzotint) หรือในอีกนัยหนึ่งคือการใช้เครื่องมือลบพื้นดำเพื่อขบเน้นแสงสว่างของรายละเอียดค่าน้ำหนักให้ค่อย ๆ เผยรูปลักษณะของวงความสว่างที่ค่อย ๆ ทบทวิมากขึ้น ซึ่งเป็นขั้นตอนและกลวิธีของการสร้างสรรค์ที่สอดคล้องไปกับปรากฏการณ์ตามธรรมชาติว่าหากยังคงเพียรกระทำ “ซ้ำ” ด้วยการประกอบสติเพื่อเฝ้ารอสัมฤทธิ์ผลและชื่นชมริ้วแสงที่สาดส่องแห่งอรุณรุ่งในยามเช้า

58003203 : Major (VISUAL ARTS)

Keyword : Landscape, Awareness

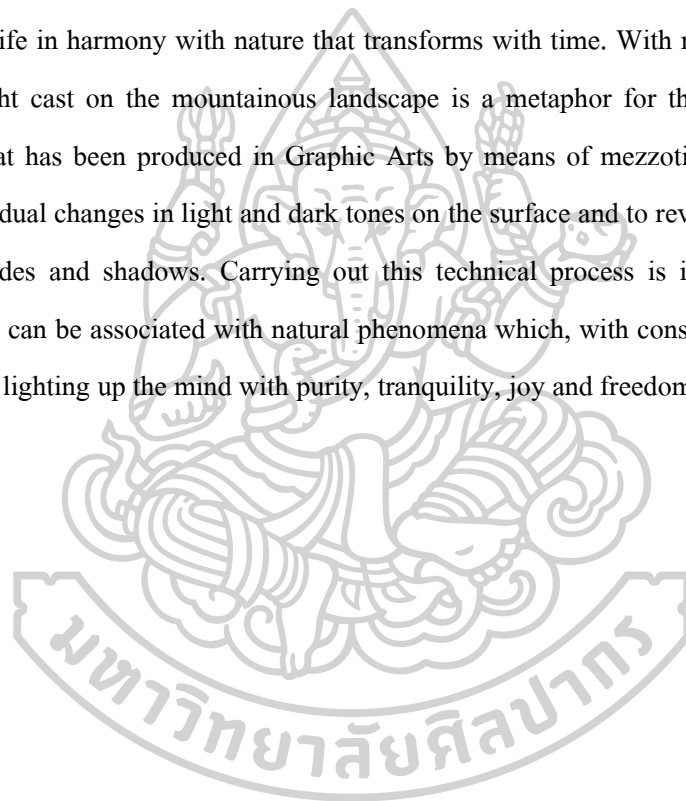
MR. NARUECHA SUNGKAJARU : SCENERY OF AWARENESS THESIS
ADVISOR : PROFESSOR PHATYOS BUDDHACHAROEN

This thesis “Scenery of Awareness” is based on the concept of creating a balanced harmony within the soul that is generally governed by the context that determines the state of one’s self and the quest for material satisfaction rather than spiritual peace. As the quest multiplies into endless desire of all kinds on the path that leads towards darkness and despair, it takes over the soul and awaits to erupt without warning. This reflects the state of mind that lacks conscience and is unable to control itself from deviating onto the wrong path instead of remaining on the path of virtue. In an analogy, it is as if light from the sun has been obscured by clouds and preventing its life-force from reaching the Earth. Like the darkness created within us that has consumed our soul and taken over our consciousness to the point of being unable to let go according to the “laws of nature” in which there is birth, life and death. What keeps us blinded in the dark is our lack of reasoning and wisdom. Wisdom is like the “light of Dharma” that reveals the hidden cause of what is consuming our souls to the point of being harmful to our own spirit and that of others in the society.

Desires, disappointments and pride are all outcome of the conditioned state of mind that are expressed through one’s behavior and actions. In this thesis, such abstract and subjective feelings are expressed through the context of natural landscape with mountains and hills under the light of the sun to represent the physical manifestation of that state of mind. With the sun’s light being obstructed by dark clouds casting shadows on Earth’s surface, this implies that the mind is clouded by dark obsessions. Yet in fact, light can still pass through the clouds somehow and become the “light of hope”. The power of our pure determination can light the way and offers hope if we have control over our minds and use our wisdom to rationalize and explore our present conditions thoroughly and mindfully to generate our own light. That light will intensify into the “light of Dharma” or wisdom that will make us aware of the truth and see the cause of our problems so that we may find a way out. The light will also remind us that we are forever swimming in the “samsara” circle of existence clouded by the power of “desire” hidden within

ourselves and is the cause of our sufferings. This awareness reflects the fact that we have the potential to focus more on giving and controlling our desires so that we may cease our suffering and be free of it by practicing and using our wise and better judgment according to the teachings of Buddha. Leading a life in the way that refines the mind and spirit with mindfulness that is in harmony with the laws of nature is therefore beneficial to all.

In summary, two important points are made: one is that Buddhist philosophy can provide inspirations for creating works of art, and the other is that it is the guiding light for living a balanced life in harmony with nature that transforms with time. With regards to time, the early morning light cast on the mountainous landscape is a metaphor for the “light of Dharma and wisdom” that has been produced in Graphic Arts by means of mezzotint technique to give the effect of gradual changes in light and dark tones on the surface and to reveal the depths and forms through shades and shadows. Carrying out this technical process is in a way like practicing Dharma and can be associated with natural phenomena which, with constant determination, leads to gradually lighting up the mind with purity, tranquility, joy and freedom.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอโน้มรำลึกในคุณแห่งพระรัตนตรัยอันกอปรด้วยพระพุทธ พระธรรมและ พระสงฆ์ โดยเฉพาะข้อพุทธปรัชญาหลัก “ธรรมะ” พระธรรมคำสั่งสอนขององค์พระบรมศาสดา สัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ได้ทรงแสดงธรรมเพื่อโปรดเวไนยสัตว์ให้พ้นจากความทุกข์ทั้งปวงและมี สติปัญญาที่ยืนยันถึงความสำเร็จของพระธรรมคำสั่งสอน อันเป็นเสมือนแสงประทีปให้ข้าพเจ้าได้ตื่นรู้ และน้อมนำ “ธรรมะ” มาประพฤติปฏิบัติ(ธรรมบูชา) เพื่อดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติ กลมกลืนกับกฎแห่งธรรมชาติและเป็นสาระหรือคุณค่าสำหรับชีวิต รวมถึงเป็นข้อมูลแรงบันดาลใจใน การสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์หัวข้อ “ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้” นี้ด้วย

ข้าพเจ้าขอโน้มกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้กำเนิด และได้บ่มเพาะความดีงามรวมทั้ง ให้โอกาสทางการศึกษากอปรกับเป็นกำลังใจให้เสมอมา

ขอขอบพระคุณครูอาจารย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมถึงคณาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ปริญญาโท สาขาวิชาทัศนศิลป์ของคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัย ศิลปากรทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ พดยศ พุทธเจริญ ที่ คอยสั่งสอนให้คำชี้แนะแนวทางและขัดเกลาข้าพเจ้า รวมทั้งได้ประสิทธิ์ประสาทวิทยาการและความรู้ ในศาสตร์ และศิลป์ที่โน้มนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลของการสร้างสรรค์ผลงาน อันเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ด้วย

ท้ายนี้ขอขอบคุณคุณธรรมแห่งความดี ความงามและความประณีตงดงามแห่งลัทธิธรรม ธรรมชาติ กอปรทั้งกัลยาณมิตรที่คอยเป็นกำลังใจและอยู่เคียงข้างกันเรื่อยมา รวมถึงเพื่อนมนุษย์และ สัตว์โลกทั้งหลายที่ร่วมทุกข์ก็ร่วมสุขก็ดี และเป็นอนุสติให้ข้าพเจ้าขับเคลื่อนดำเนินชีวิตไปพร้อมสติ และด้วยปัญญา เพื่อให้รู้ตื่นตามทันจิตและชีวิตในทุกขณะจิต หรือเพื่อสร้างความปิติสุขแห่งชีวิตด้วย การเดินทาง “จาริก” ไปในท่ามกลางความสัจ สงบและงดงามสู่ชีวิตที่อิสระ ตื่นอยู่ เบิกบาน สะอาด สว่างและสงบเย็นในปัจจุบันขณะ โดยมีธรรมะเป็นเสมือน “แสงประทีป” นำทางด้วยความสุนทรีย์ และความศรัทธาที่บริสุทธิ์ อันเป็นกุศลกรรมในพุทธธรรม “ธรรมะ” โดยปราศจากข้อกังขาใดๆ

นฤชา สังขจาร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
สมมติฐานของการศึกษา.....	5
ขอบเขตของการศึกษา	5
คำนิยามศัพท์.....	7
คำนิยามศัพท์เฉพาะทางพุทธธรรม	8
บทที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์	12
อิทธิพลด้านเนื้อหา.....	12
อิทธิพลด้านพุทธศาสนาและพุทธปรัชญา	13
อิทธิพลจากธรรมชาติ	15
อิทธิพลด้านรูปแบบทางศิลปกรรมจากศิลปิน	17
สรุปผลที่ได้จากการศึกษา.....	25
บทที่ 3 ขั้นตอนการศึกษาและกระบวนการสร้างสรรค์.....	27
การศึกษาค้นคว้าข้อมูลในการสร้างสรรค์.....	28
วิธีการและเทคนิคในการสร้างสรรค์.....	28

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลในการสร้างภาพร่างต้นแบบ (Sketch).....	29
ขั้นตอนการสร้างภาพร่างต้นแบบ (Sketch).....	32
องค์ประกอบในการสร้างสรรค์	36
วิธีการและขั้นตอนในการสร้างสรรค์	43
ขั้นตอนในการสร้างพื้นผิวแม่พิมพ์.....	48
ขั้นตอนในการสร้างค่าน้ำหนักลงบนแม่พิมพ์	51
ขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน.....	53
อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์.....	63
บทที่ 4 แนวทางและการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์	68
ระยะที่ 1 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558	69
ระยะที่ 2 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558	76
ระยะที่ 3 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559.....	80
ระยะที่ 4 ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ระหว่างปีการศึกษา 2560 – 2562.....	84
ผลงานชุดวิทยานิพนธ์	86
บทที่ 5 บทสรุป.....	92
รายการอ้างอิง	93
ประวัติผู้เขียน	94

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	ภาพผลงานของ ขรัว อิน โข่ง เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563.....	18
ภาพที่ 2	ภาพผลงานของ ขรัว อิน โข่ง เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563.....	19
ภาพที่ 3	ภาพผลงานของ John Martin เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563.....	20
ภาพที่ 4	ภาพผลงานของ John Martin เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563.....	21
ภาพที่ 5	ภาพผลงานของ John Martin เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563.....	21
ภาพที่ 6	ภาพผลงานของ Katsushika Hokusai เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563.....	23
ภาพที่ 7	ภาพผลงานของ Katsushika Hokusai เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563.....	23
ภาพที่ 8	ภาพผลงานของ Katsushika Hokusai เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563.....	24
ภาพที่ 9	ภาพบรรยากาศ ณ ห้างเวลารุ่งอรุณ ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ สถานที่ อ. แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี ปี 2559.....	30
ภาพที่ 10	ภาพบรรยากาศ ณ ห้างเวลารุ่งอรุณ ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ สถานที่ อ. แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี ปี 2559.....	30
ภาพที่ 11	ภาพบรรยากาศ ณ ห้างเวลารุ่งอรุณ ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ สถานที่ อ. แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี ปี 2559.....	31
ภาพที่ 12	ภาพบรรยากาศ ณ ห้างเวลารุ่งอรุณ ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ สถานที่ อ. แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี ปี 2559.....	31
ภาพที่ 13	ภาพบรรยากาศ ณ ห้างเวลารุ่งอรุณ ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ สถานที่ อ. เมือง อุทัยธานี จ. อุทัยธานี ปี 2560.....	32
ภาพที่ 14	ภาพแสดงขั้นตอนการจัดวางองค์ประกอบภาพและการปรับค่าน้ำหนักแสง - เงาของภาพร่างต้นแบบ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์.....	33
ภาพที่ 15	ภาพร่างต้นแบบผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์.....	34
ภาพที่ 16	ภาพร่างต้นแบบผลงานชุดวิทยานิพนธ์.....	35

ภาพที่ 17	ภาพแสดงทัศนธาตุจุด (Point).....	36
ภาพที่ 18	ภาพแสดงทัศนธาตุเส้น (Line).....	37
ภาพที่ 19	ภาพแสดงทัศนธาตุน้ำหนักของแสงและเงา (Light and Shadow).....	38
ภาพที่ 20	ภาพแสดงทัศนธาตุรูปทรง (Form).....	39
ภาพที่ 21	ภาพแสดงทัศนธาตุพื้นที่ว่าง (Space) ภายในผลงาน	40
ภาพที่ 22	ภาพแสดงทัศนธาตุพื้นผิว (Texture).....	41
ภาพที่ 23	ภาพแสดงทัศนธาตุ สีและบรรยากาศ (Color and Atmosphere).....	42
ภาพที่ 24	ภาพแสดงขั้นตอนการล้างทำความสะอาดแม่พิมพ์	44
ภาพที่ 25	ภาพแสดงขั้นตอนการขัดผิวหน้าแผ่นของทองแดงด้วยกระดาษทรายน้ำ	45
ภาพที่ 26	ภาพแสดงขั้นตอนการล้างแม่พิมพ์ด้วยสารเคมีหรือเคมีภัณฑ์.....	46
ภาพที่ 27	ภาพแสดงพื้นผิวหน้าของแผ่นทองแดงก่อน และหลังทำความสะอาด.....	47
ภาพที่ 28	ภาพแสดงทิศทางการเคลื่อนตัวของเครื่องมือ โยก (Mezzotint Rocker)	48
ภาพที่ 29	ภาพแสดงกายภาพพื้นผิวร่องลึกในบริบท “เส้น” การเคลื่อนที่ของเครื่องมือ	49
ภาพที่ 30	ภาพแสดงการทับซ้อนกันของร่องลึกตามจำนวนแต่ละทิศทาง.....	50
ภาพที่ 31	ภาพแสดงการทับซ้อนกันของทิศทางทั้ง 16 ทิศทาง	50
ภาพที่ 32	ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างค่าน้ำหนักเทา หรือ น้ำหนักกลาง	51
ภาพที่ 33	ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างค่าน้ำหนักขาว หรือน้ำหนักสว่างที่สุด.....	52
ภาพที่ 34	ภาพแสดงลักษณะของร่องลึกบนผิวหน้าแม่พิมพ์ที่ผ่านกระบวนการลบ (แม่พิมพ์) ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์	52
ภาพที่ 35	ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมแท่นพิมพ์	54
ภาพที่ 36	ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมกระดาษพิมพ์	55
ภาพที่ 37	ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมหมึกพิมพ์.....	56
ภาพที่ 38	ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมเพลทแม่พิมพ์ (การตะไบขอบเพลทแม่พิมพ์)	57
ภาพที่ 39	ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมเพลทแม่พิมพ์ (การล้างเพลท)	58

ภาพที่ 40	ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมเพลทแม่พิมพ์ (การอุดหมึกพิมพ์)	58
ภาพที่ 41	ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมเพลทแม่พิมพ์ (การจับหมึกพิมพ์ส่วนเกิน)	59
ภาพที่ 42	ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมเพลทแม่พิมพ์ (การเช็ดหมึกพิมพ์เพื่อเปิดเผย รายละเอียด) 59	
ภาพที่ 43	ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมเพลทแม่พิมพ์ (การเช็ดขอบของเพลทแม่พิมพ์)	60
ภาพที่ 44	ภาพแสดงขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน	61
ภาพที่ 45	ภาพแสดงขั้นตอนการล้างผลงาน	62
ภาพที่ 46	ภาพเครื่องมือโยก Mezzotint Rocker ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์	65
ภาพที่ 47	ภาพเหล็กปลายแหลมที่มีลักษณะคมสำหรับขูดหรือถาก – ลบแม่พิมพ์ (Scaper) ถ่าย โดยผู้วิจัยสร้างสรรค์	65
ภาพที่ 48	ภาพเหล็กปลายแหลมที่มีลักษณะโค้งมนสำหรับฝนดู - ลบแม่พิมพ์ (Burnisher) ถ่าย โดยผู้วิจัยสร้างสรรค์	66
ภาพที่ 49	ภาพอุปกรณ์ทำความสะอาดแม่พิมพ์	66
ภาพที่ 50	ภาพเคมีภัณฑ์ทำความสะอาดแม่พิมพ์	67
ภาพที่ 51	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558	70
ภาพที่ 52	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558	71
ภาพที่ 53	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558	72
ภาพที่ 54	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558	73
ภาพที่ 55	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558	74
ภาพที่ 56	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558	77
ภาพที่ 57	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558	78
ภาพที่ 58	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558	79
ภาพที่ 59	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559	81
ภาพที่ 60	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559	82

ภาพที่ 61	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559	83
ภาพที่ 62	ภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์.....	86
ภาพที่ 63	ภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์.....	87
ภาพที่ 64	ภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์.....	88
ภาพที่ 65	ภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์.....	89
ภาพที่ 66	ภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์.....	90
ภาพที่ 67	ภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์.....	91

บทที่ 1

บทนำ

กล่าวได้ว่าความเจริญก้าวหน้าในทุกด้านของสังคมยุคปัจจุบัน ส่วนหนึ่งยังเป็นการเป็นสิ่งปรุงแต่งโลกทางวัตถุทั้งสิ้น โดยนัยนี้จึงกลายเป็นเหตุปัจจัยที่โน้มนำไปสู่การให้ความสำคัญกับวัตถุศาสตร์ และทำให้มนุษย์ลุ่มหลงมัวเมาในความสุขสบายอยู่กับสิ่งเหล่านั้น รวมถึงยังเป็นสาเหตุของความขัดแย้งและการแก่งแย่งในเรื่องต่าง ๆ จนเป็นบ่อเกิดของความทุกข์นานาับประการด้วย ซึ่งนัยนี้สื่อสะท้อนเห็นถึงวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่ไม่สัมพันธ์สอดคล้องกับธรรมชาติหรือเป็นรูปแบบของชีวิตที่ย้อนแย้งกับกฎแห่งธรรมชาติ จึงโน้มนำไปสู่ความประมาทหรือไม่ถูกคิดและขาดความตระหนักรู้ถึงความจริงอันประเสริฐซึ่งเป็นสัจธรรมหรือเป็นธรรมชาติที่อยู่ภายในจิตใจตนเอง และเป็นสิ่งที่คิดตัวของเรามาตั้งแต่เกิด เช่น ความอยาก ความต้องการทางอารมณ์ อันเป็นความลุ่มหลงจนขาดการสำรวจพิจารณาอย่างถี่ถ้วน คือไม่ใส่ใจและละเอียดที่จะศึกษา ทำความเข้าใจกับบริบทของชีวิตหรือกับสภาวะต่าง ๆ ของจิตใจตนเองที่อยู่ในสภาพไร้รูปและเป็นนามธรรม จนเป็นสาเหตุให้เกิดความไม่เข้าใจธรรมชาติจิตใจของตนเอง คือขาดการกำกับจิตด้วยสติปัญญา จนนำไปสู่การขาดซึ่งความตระหนักรู้ในความคิดแห่งอารมณ์และแสดงออกมาในรูปแบบของพฤติกรรม และพฤติกรรม หรือการกระทำที่ขาดสติความนึกคิดและขาดการไตร่ตรอง ที่กลายเป็นเหตุปัจจัยแห่งการก่อเกิดของอกุศลกรรมตามมา เป็นที่สังเกตได้ว่า ยิ่งเมื่อสังคมพัฒนาในทุกด้านทุกมิติ โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีที่มากขึ้นเท่าใด มนุษย์ก็มักจะถวิลหาธรรมชาติมากขึ้นเท่านั้น เนื่องด้วยเพราะมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ และเคยดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางธรรมชาติมาแล้วในยุคแรกๆ ก่อนที่เทคโนโลยีสมัยใหม่จะเกิดขึ้น แต่ทว่าในปัจจุบันมนุษย์ต้องดิ้นรนเพื่อดำรงชีพแห่งการเป็นสมาชิกภาพอยู่ในสถานที่ที่นิยมเรียกว่า “เมือง” ซึ่งเต็มไปด้วยความวุ่นวายรวมทั้งมีปัญหามากมายจนนำไปสู่ความเหนื่อยล้าของสภาพจิตใจ และเป็นเหตุปัจจัยให้มนุษย์ต้องเดินทางออกจากเมืองเพื่อแสวงหาและใกล้ชิดธรรมชาติให้มากขึ้น อันเป็นรากเหง้าของชีวิตหรือเพื่อเป็นการผ่อนคลายและเติมเต็มความสุขภายในให้กับจิตใจตนเอง

อนึ่งด้วยเพราะใจความสำคัญข้างต้นที่ทำให้ข้าพเจ้าได้ถูกคิดและตระหนักเห็นถึงความสำคัญของโลกภายในแห่งจิตและธรรมชาติ รวมถึงความศรัทธาในพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะประเด็นสาระแห่งข้อพุทธปรัชญาหรือหลักธรรมะ ซึ่งเป็นเรื่องราว เนื้อหา(ความหมาย ความคิด) หรือเป็นข้อมูลแรงบันดาลใจที่โน้มนำสู่การสร้างสรรคผลงานชุดวิทยานิพนธ์ หัวข้อเรื่อง “ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้” ซึ่งผนวกไว้ด้วยประสบการณ์ในการใช้ชีวิต การปฏิบัติและศึกษาค้นคว้าข้อมูลบริบทต่าง ๆ ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกัน และสื่อแสดงออกผ่านทางสุนทรียภาพแห่ง

ศิลปะที่อาศัยกลวิธีแห่งกระบวนการทางทัศนศิลป์งานศิลปะภาพพิมพ์เป็นเครื่องมือในการสร้างสัมฤทธิ์ผลของการสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการพิมพ์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก (Intaglio Printing Process) เทคนิคภาพพิมพ์ Mezzotint ซึ่งมีกระบวนการทำงานหรือขั้นตอนที่สอดคล้องกับหลักการของกฎแห่งธรรมชาติ โดยนัยเหล่านี้ได้ทำการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและตีความด้วยวิจรรณญาณและความรู้สึก เพื่อสื่อความหมายของเจตนาความคิดและความรู้สึกอันเป็นนามธรรมผ่านรูปแบบแห่งกายภาพของผลงาน ในอีกนัยหนึ่งจึงเป็นเหมือนระบบของการสร้างสรรค์ที่วิเคราะห์และแตกประเด็นสาระออกเป็นบริบทต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมมนุษย์ในปัจจุบันมีความก้าวหน้าในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีแห่งวัตถุและเป็นสาเหตุให้วิถีการดำรงชีวิตของผู้คนทุกวันนี้ต่างก็ต้องพึ่งพาและอาศัยบริบทแวดล้อมเป็นตัวกำหนดภาวะการณ์แห่งตนเองผนวกกับการแสวงหาให้ได้มาซึ่งความต้องการความสุขทางกายที่มากกว่าจะเป็นความสุขสงบทางจิตใจ นับจากอดีตความต้องการในปัจจุบันนี้ดูเหมือนจะกลับกลายเป็นเพียงพื้นฐานแห่งความต้องการที่ทุกคนมุ่งหวังและจากนั้นก็มักต่อ ยอดให้ทบทวีกลายเป็นความต้องการที่หลากหลายออกไปเรื่อย ๆ อย่างไม่สิ้นสุด บ้างเป็นความต้องการที่ก้าวล้ำยุคสมัยหรือเร็วเสียยิ่งกว่าเวลาจะเคลื่อนตามได้ทัน กล่าวคือปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยประโยชน์ให้ก่อเกิดสิ่งกระตุ้นสำนึกของความอยาก ความปรารถนาที่สุดจะหยั่งถึงนั้นล้วนเป็นความต้องการที่แฝงนัยแห่งความอยากครอบครองอันเป็นเสมือนความโลภ หรือไม่พอใจในสิ่งที่คนอื่นมีมากกว่าจนก่อให้เกิดเป็นความ “ริษยา” การรับรู้เช่นนี้มีปรากฏให้เห็นหรือสัมผัสได้บ่อยครั้งในสังคมยุคนี้ “ยุคโลกาภิวัตน์” และถือเป็นจุดกำเนิดแห่งความเศร้าหมองหรือความมืดมนที่ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจ เพียงทว่ารอวันที่จะได้รับการกระตุ้น “เร้า” และแสดงออกอย่างไม่รู้ตัวเท่านั้น ประเด็นโดยนัยนี้สะท้อนถึงสภาวะแห่ง “จิต” ที่ขาดซึ่งการมี “สติ” คอยกำกับควบคุมหรือค้ำจุนไม่ให้เกิดเป็นความพลั้งเผลอที่ลุ่มหลงเผลวมัวไปกับอารมณ์ของความอยากจนพลัดหลงออกจากเส้นทางแห่งความดีงาม ไปสู่ความหลงผิด อันเป็นวิถีทางแห่งอกุศลกรรมที่ทำให้จิตใจขุ่นมัวในที่สุด หรือ เป็นเสมือนดังแสงของดวงตะวันขณะที่ถูกบดบังโดยมวลรูปของกลุ่มก้อนเมฆจนไม่อาจส่องสว่างให้กับทุกสรรพชีวิตได้ หรือเปรียบดังเช่น ความมืดมิดซึ่งก่อเกิดจากอวิชชาที่จิตใจของมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้นและถูกกีดกันอย่างไร้ซึ่ง “สติ” หรือขาด “ความตระหนักรู้” จึงไม่เท่าทันและไม่ปล่อยวางให้เป็นไปตามสภาวะปกติ “กฎเกณฑ์แห่งธรรมชาติ” ที่ทุกสิ่งมีเกิด ตั้งอยู่และดับสูญสลายไปในที่สุด สิ่งหนึ่งที่ทำให้มนุษย์ลุ่มหลงอยู่แต่ในวังวนแห่งความมืดบอดด้วยอวิชชาข่มก็คือ การขาดหายไปของการถูกคิด ไตร่ตรองและการสำรวจพิจารณาด้วย “ปัญญา” เพราะปัญญาเปรียบเป็นเสมือนเครื่องมือส่อง

สว่างนำทางให้เห็นรูปร่างของปัญหาหรือสิ่งที่คอยก่อกวนจิตใจ ซึ่งเร้นกายเป็นความเห็นแก่ตัวและจะเผยรูปแห่งตัวตนออกมาได้ด้วยเจตนาในแง่ร้ายที่เป็นภัยคุกคามจิตใจของผู้คนในสังคม

กล่าวคือสภาพจิตใจของมนุษย์เป็นเสมือนประหนึ่งเครื่องกลไกที่ใช้ในการแปรสภาพหรือแปลผลทางความคิด ความรู้สึกและแสดงออกมาเป็นอารมณ์ในสภาวะต่าง ๆ เช่น ความต้องการที่ทะยานอยาก ความเศร้าโศก ดีใจ หรือความปลาบปลื้มปิติยินดี บ้างปรากฏออกมาในรูปแบบของพฤติกรรมและการกระทำ ดังนั้นในการจินตนาการที่ก่อเกิดเป็นกายภาพแห่งจินตภาพของผลงานสร้างสรรค์ย่อมเป็นไปในอีกนัยหนึ่งของกลวิธีหรือวิถีทางอันสามารถสะท้อนรูปธรรมของพื้นที่แห่งภาวะสภาพจิตใจได้ด้วยบริบทของแสงสว่างจากแหล่งกำเนิดแสงทางธรรมชาติ “ดวงอาทิตย์” ที่สอดคล้องเหมือนดังการหยั่งรู้ได้ลงมายังพื้นโลก แต่ทว่าในวิถีทางของแสงซึ่งถูกบดบังด้วยเงาคำที่หนาทึบของกลุ่มก้อนเมฆ โดยนัยยะนี้เปรียบดั่งเป็นมวลรูปแห่งอวิชชาหรือความหลงผิดอันเป็นความรู้ที่ขัดแย้งกับหนทางแห่งธรรมชาติ อย่างไรก็ตามถึงแม้พื้นโลกจะถูกรูปเงานั้นมาบดบังมากน้อยเพียงใดก็ตาม ทว่าในสภาวะที่แท้จริงของพื้นที่ที่ย่อมยังมีแสงที่สามารถลอดผ่านลงมาได้หรือเป็นเหมือน “แสงแห่งความหวัง” ที่สะท้อนให้เห็นถึงความไม่มีขอบเขตสนิทนสิ้นหวังเสียทีเดียวของชีวิต ซึ่งสาระประเด็นเหล่านี้สะท้อนนัยแห่งวิถีทางออกที่แม้มีเพียงน้อยนิด ทว่าหากมนุษย์ทุกคนยังคงยึดมั่นไว้ด้วยการครองสติและใช้ปัญญาเข้ากำกับจิตใจเพื่อสำรวจพิจารณาบริบทแห่งชีวิตในปัจจุบันขณะอย่างถี่ถ้วนและถ่องแท้แล้วก็ย่อมสามารถจุดประกายแห่งแสงโดยนัยนี้ได้แม้เพียงจะเล็กน้อยแต่ก็ด้วยตัวของเราเอง “แสง” ในความหมายทางนามธรรมนี้ก็จะทบทวิกลายเป็นพลังแห่งแสงสว่างหรือแสงแห่ง “ปัญญา” ที่จะทำให้เราได้ขบคิดและตระหนักรู่มองเห็นกายภาพของปัญหาและหาทางออกได้ในที่สุด ประเด็นสาระของเจตนาขอมก็เพื่อเป็น “อนุสติ” แก่ทั้งตนเองและเพื่อนมนุษย์ที่เวียนว่ายอยู่ใน “สังสารวัฏ” ใต้ตระหนักรู้ถึงพลังอำนาจของ “กิเลส” ที่เร้นซ่อนอยู่ภายในจิตใจอันเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิด “ทุกข์” หรือเป็น “ความทุกข์” นานานับประการ อีกทั้งเพื่อสะท้อน “ธรรมสมาทาน” ของมนุษย์คือให้เป็นผู้แสวงหาหนทางแห่งการดับ พ้น คลาย “ทุกข์” ด้วย “ปัญญา” ของตนเองอันเป็นการน้อมนำเอาหลักธรรมะ พระธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนามาสู่การประพฤติและปฏิบัติด้วยการดำเนินชีวิตที่เป็นเหมือนกับการปฏิบัติธรรม (สภาพที่ได้รับการบ่มเพาะ) “ธรรมบูชา” เพื่อให้เป็นชีวิตที่รู้ตื่น รู้เบิกบาน เข้าถึง เข้าใจและเห็น “สัจธรรม” อันเป็นความจริงแท้ที่เราต่างก็อยู่ภายใต้ “กฎแห่งธรรมชาติ” เดียวกัน ดังนั้นเราจึงต้องดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติและความกลมกลืนกับกฎแห่งธรรมชาติ ซึ่งเป็นสาระและคุณค่าแห่งชีวิตหรือเป็นรูปแบบของชีวิตในบริบทแห่ง “พุทธธรรม” นั่นเอง

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎี รวมทั้งประเด็นสาระอันเป็นหัวใจสำคัญแห่งข้อพุทธปรัชญาทางพระพุทธศาสนาที่สอดคล้องกับเรื่องสภาวะจิตของมนุษย์ ซึ่งเป็นตัวการในการแปลผลทางความคิด ออกมาเป็นความรู้สึกของอารมณ์แห่งความอยาก ความต้องการที่หลากหลายและสะท้อนออกมาเป็นพฤติกรรมในบริบทต่าง ๆ

2. เพื่อสร้างจินตนาการให้ปรากฏเป็นรูปธรรมหรือเป็นกายภาพของพื้นที่แห่งสภาวะจิตซึ่งแฝงนัยแห่งแสงจากดวงอาทิตย์ อันเป็นเสมือนประหนึ่งความสว่างด้วยสติปัญญาที่หยั่งรู้ถึงความสุขสงบภายในจิตใจที่รู้ตื่น รู้เบิกบาน หรือตระหนักรู้ในสังขารที่ถูกปิดกั้นบดบังไว้ด้วยเงาคำแห่งอวิชชา หรือความไม่รู้แจ้งจนเป็นเหตุปัจจัยของการไม่ยอมรับในกฎเกณฑ์แห่งธรรมชาติ โดยนัยนี้จึงอาศัยกลวิธีและกระบวนการทางทัศนศิลป์งานศิลปะภาพพิมพ์สร้างสรรค์สร้างกายภาพทางสุนทรียภาพแห่งผลงานที่สื่อสะท้อนสารนามธรรมด้วยบริบทของแสงในห้วงแห่งกาลและสถานที่หนึ่งเชิงสมมติ หรือให้เป็นพื้นที่แห่ง “สภาวะธรรม” ในบริบทที่ร่วมสมัยของภาพปริศนาธรรมหรือรูปแบบทางศิลปะซึ่งอาศัยแสงของดวงอาทิตย์ขณะที่รอดผ่านเงาคำที่บดบังการหยั่งรู้ของสรรพชีวิตท่ามกลางทัศนียภาพธรรมชาติของพื้นที่ป่าเขาที่ลดหลั่นต่างระดับกัน ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ทางเนื้อหาที่สื่อแสดงความหมายทางนามธรรมถึง “แสงแห่งความหวัง” ที่ยังคงมีอยู่ในจิตของมนุษย์

3. เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงวิถีทางออกจากความมืดบอดของกิเลสและอวิชชาที่ด้วยเพราะความตระหนักรู้และค้นพบช่องทางแห่งแสงให้สามารถลอดผ่านไปได้ หรือเพื่อจุดประกายแสงแห่งความหวังที่เป็นอนุสติ ให้ถูกคิดและตระหนักรู้รวมถึงเห็นคุณค่าของตนเองที่ยึดมั่นในการประพฤติปฏิบัติ “ธรรมบูชา” หรือครองตนอยู่ในกุศลกรรมแห่งความดีงามด้วยจิตและสติปัญญาของตนเอง หรือเป็นสภาพที่ได้รับการบ่มเพาะเพื่อกล่อมเกลี้ยงจิตใจกิเลสและอวิชชาให้หมดสิ้นหลุดพ้นไปจากจิตใจด้วยวิถีทางแห่งปัญญาของตนเอง

4. เพื่อให้ผลงานสื่อสารถึงการเป็น “อนุสติ” แก่ตนเองและเพื่อแผ่ไปยังเพื่อนมนุษย์ที่ยังคงเวียนว่ายอยู่ใน “วัฏะ สังขารา” ความไม่เที่ยงและไม่รู้เท่าทันในเหตุปัจจัยแห่งทุกข์ “กิเลส” ที่แฝงเร้นอยู่ในจิตใจ แต่ทว่าสามารถสำรวจพิจารณาจนเห็นอริยสัจหรือหาวิถีทางออกจากปัญหาได้ก็ด้วย “ปัญญา” ที่ตระหนักรู้เห็น “สังขาร” ความจริงแท้อันเป็นไปตามกฎเกณฑ์แห่งธรรมชาติหรือเป็นสาระและคุณค่าของชีวิต

สมมติฐานของการศึกษา

สร้างสรรค์ผลงานให้เป็นสื่อทางทัศนศิลป์หรือกศโลบายที่โน้มนำไปสู่การใ้หือนุสติแก่ทั้งตนเองและผู้สนใจผลงานได้ถูกคิดและตระหนักรู้ถึงการใ้ “สติ” และ “ปัญญา” เป็นเครื่องมือกำกับจิตใจหรือเพื่อการดำเนินชีวิตอย่างผู้รู้ตื่น รู้เบิกบาน เปรียบดังการปฏิบัติหน้าที่อย่างรู้เท่าทันในทุกขณะ “จิต” ที่เคลื่อนไหวหรือให้เป็นเสมือนการปฏิบัติธรรม เนื่องด้วยในระหว่างการสร้างสรรค์นั้น เป็นการกระทำด้วยสติประกอบกับใช้สมาธิสื่อผ่านจิตที่จดจ่ออยู่ภายใต้การกำกับในทุกกรรมวิธีของขั้นตอนการพิมพ์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก หรือเมซโซทินท์ (Mezzotint) เพื่อสร้างสัมฤทธิ์ผลของการสร้างสรรค์ให้เป็นกายภาพแห่งผลงาน ซึ่งในอีกนัยหนึ่งคือรูปธรรมของพื้นที่แห่ง “สภาวะธรรม” สติปัญญา อันมีความหมายถึงการควบคุมภาวะแห่งจิตใจที่มีให้หลุดออกจากเส้นทางไปสู่ความหลงผิดหรือแปดเปื้อน ไปด้วยกิเลส และเป็นสาเหตุแห่งทุกข์เวทนาหรือเป็นมูลเหตุของความริษยาที่เศร้าหมอง เสียใจจนกลายเป็นกิเลสที่จะฝังแน่นอยู่ในจิตใจและเป็นความเห็นแก่ตัวในที่สุด “อวดตา” ความขุ่นมัวที่ลุ่มหลงซึ่งขัดแย้งกับกฎเกณฑ์แห่งธรรมชาติ ทว่าความวิริยะอุตสาหะก่อปรกกับการมีสติที่ตั้งมั่นไว้ด้วยความตื่นรู้ไม่ประมาทพลั้งเผลอ หรือเป็นความอดทนอดกลั้นที่จดจ่ออยู่กับในทุกขั้นตอนของการสร้างแม่พิมพ์ อันเป็นสัมฤทธิ์ผลของสภาพที่ได้รับการบ่มเพาะซึ่งเจตนาโดยนัยนี้ย่อมเผยรูปธรรมของ “แสงแห่งปัญญา” ที่เป็นเสมือนรอยประทับของมรรคาแห่งชีวิตด้วยความตื่นรู้ อันเป็นเจตนาที่บริสุทธิ์คือ รูปธรรมของพื้นที่เชิงอุปมาอุปไมยด้วย “ทัศนียภาพ” แห่งสารระนามธรรมของ “แสงแห่งปัญญา” ที่มองเห็นได้ในบริบททางธรรมชาติของป่าเขาในห้วงเวลาแห่งอรุณรุ่งที่ประจักษ์ซึ่งความงามและความยิ่งใหญ่ของสรรพสิ่งท่ามกลางบรรยากาศท้องฟ้าที่เปล่งพลังของแสงอันมีคุณค่าอันแก่นั่นต่อสรรพชีวิต ซึ่งเปรียบเป็นเสมือนแสงแห่ง “ธรรมะ” ที่ปลุกให้ตื่นรู้จากการหลับใหลที่ลุ่มหลงในกิเลสและอวิชชา ทว่าก็ต้องด้วยปัญญาของตัวเราเองเท่านั้นที่จะสำรวจพิจารณาและเห็นความหมายแห่งวิถีทางของความสุขสงบที่จิตใจ

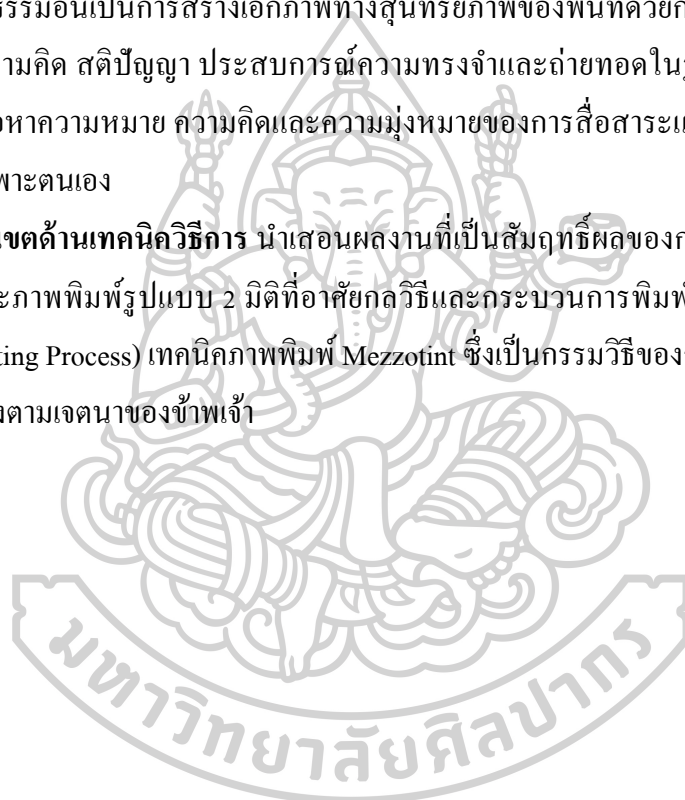
ขอบเขตของการศึกษา

ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์หัวข้อ “ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้” ได้กำหนดขอบเขตของการแสดงออกซึ่งมีนัยยะเป็นบริบทแห่งศิลปะร่วมสมัยที่สื่อสารสาระความหมายทางนามธรรมหรือที่สร้างสรรค์ให้ก่อรูปเกิดเป็นกายภาพแห่งวัตถุทางศิลปะหรือรูปแบบของผลงานซึ่งเป็นกายภาพแห่ง “สภาวะธรรม” ที่ผนวกไว้ด้วยเรื่องราว เนื้อหา ความหมายและความคิดซึ่งอยู่บนพื้นฐานของศิลปะร่วมสมัย และโดยนัยเหล่านี้ วิเคราะห์แตกประเด็นสาระออกเป็นขอบเขตด้านต่าง ๆ ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งนำเสนอเรื่องราวเนื้อหาอันเกี่ยวข้องกับสภาวะนามธรรมในห้วงขณะจิต และสื่อแสดงออกผ่านรูปธรรมแห่ง“สภาวะธรรม”ในบริบทพื้นที่ทางปัญญาหรือกายภาพของพื้นที่ทัศนียภาพธรรมชาติในห้วงเวลารุ่งอรุณอันเป็นสถานที่เชิงสมมติในอีกนัยหนึ่งเปรียบเป็นเสมือนภาพปริศนาธรรมในบริบทศิลปะร่วมสมัย

ขอบเขตด้านรูปแบบ สร้างสรรค์ผลงานด้วยกระบวนการทางทัศนศิลป์งานศิลปะภาพพิมพ์รูปแบบ 2 มิติ และเป็นเสมือนกายภาพพื้นที่ของสภาวะจิต “สภาวะธรรม” ที่สร้างสรรค์ขึ้นจากข้อมูลทัศนียภาพธรรมชาติของป่าเขาที่อุปมาอุปไมยเป็นเสมือนรูปธรรมของพื้นที่แห่งสภาวะจิต และเป็นนามธรรมอันเป็นการสร้างเอกภาพทางสุนทรียภาพของพื้นที่ด้วยกลวิธีการหลอมรวมความรู้สึกรู้สึก ความคิด สติปัญญา ประสบการณ์ความทรงจำและถ่ายทอดในรูปแบบ Landscape ที่สอดคล้องเนื้อหาความหมาย ความคิดและความมุ่งหมายของการสื่อสารแห่งสามัญลักษณ์ผลงานในรูปแบบเฉพาะตนเอง

ขอบเขตด้านเทคนิควิธีการ นำเสนอผลงานที่เป็นสัมฤทธิ์ผลของการสร้างสรรค์ในบริบทของงานศิลปะภาพพิมพ์รูปแบบ 2 มิติที่อาศัยกลวิธีและกระบวนการพิมพ์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก (Intaglio Printing Process) เทคนิคภาพพิมพ์ Mezzotint ซึ่งเป็นกรรมวิธีของการสร้างสรรค์ผลงานที่สอดคล้องตรงตามเจตนาของข้าพเจ้า

คำนิยามศัพท์

Mezzotint	ภาพพิมพ์แบบอินตาคลิโอซึ่งพิมพ์จากผิวแม่พิมพ์โลหะที่เตรียมไว้มีลักษณะทางกายภาพเป็นรอยเล็ก ๆ หยาบพรุนไปทั่วทั้งแผ่นแม่พิมพ์ และถ้านำไปพิมพ์จะได้ภาพเป็นน้ำหนักสีดำทั้งแผ่น ศิลปินจะสร้างค่าน้ำหนักต่าง ๆ ขึ้นด้วยการใช้เครื่องมือขูด - ลบ หรือฝนให้ร่องรอยพื้นผิวลดความหยาบพรุนลงไปในพื้นที่ที่ต้องการให้กลายเป็นรายละเอียดของภาพผลงาน
Landscape	ทิวทัศน์เช่นภูเขา หุบเขา ต้นไม้ แม่น้ำ และป่า
Perspective	ทัศนมิติ คือการเขียนภาพให้ปรากฏออกมาในลักษณะที่เหมือนการมองเห็นจริง
Organic form	รูปทรงธรรมชาติหรือสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ มีกฎเกณฑ์แน่นอน และมีโครงสร้างเป็นไปตามธรรมชาติ เช่น รูปทรงของสิ่งมีชีวิต คน สัตว์ แมลง เป็นต้น

ค่านิยมศัพท์เฉพาะทางพุทธธรรม

จิต	ธรรมชาติที่รู้อารมณ์ สภาพที่นึกคิด ความคิด ใจ
สติ	ความระลึกได้ นึกได้ ความไม่เพลาเอรอ การคุมใจไว้กับกิจหรือ กุมจิตไว้กับสิ่งที่เกี่ยวข้อง
ปัญญา	ความรู้ทั่ว ปรึกษาหยั่งรู้เหตุผล ความรู้เข้าใจชัดเจน ความรู้เข้าใจ หยั่ง แยกในเหตุผล ดีชั่ว คุณโทษ ประโยชน์ไม่ใช่ประโยชน์ เป็น ต้น และรู้ที่จะจัดแจง จัดสรร จัดการ ดำเนินการทำให้ลุผล ล่วง พันปัญหา ความรอบรู้ในกองสังขารมองเห็นตามความเป็นจริง
สังขารม	ธรรมที่แท้จริง หลักสัจจะ เช่น ในคำว่า “อริยสังขารมทั้งสี่”
ทุกข์	<ol style="list-style-type: none"> 1.สภาพที่ทนอยู่ได้ยาก สภาพที่คงทนอยู่ไม่ได้ เพราะถูกบีบคั้น ด้วยความเกิดขึ้นและดับสลาย เนื่องจากต้องเป็นไปตามเหตุผล บัจฉิที่ไม่ขึ้นต่อตัวมันเอง (ข้อ ๒ ในไตรลักษณ์) 2.อาการแห่งความทุกข์ที่ปรากฏขึ้นหรืออาจปรากฏขึ้นได้กับคน (ได้ในคำว่า ทุกขสังขาร หรือ ทุกข์อริยสังขาร ซึ่งเป็นข้อที่ ๑ ใน อริยสังขาร ๔) 3.สภาพที่ทนได้ยาก ความรู้สึกไม่สบายได้แก่ ทุกขเวทนา ถ้ามาคู่ กับโทมนัส(ในเวทนา ๕) ทุกข์หมายถึงความไม่สบายกาย (โทมนัสคือไม่สบายใจ) แต่ถ้ามาลำพัง(ในเวทนา ๓) ทุกข์ หมายถึงความไม่สบายกายไม่สบายใจ คือทั้งทุกข์กายและทุกข์ใจ
กิเลส	สิ่งที่ทำให้เศร้าหมอง แฝงอยู่ในความรู้สึกนึกคิดทำให้จิตใจขุ่น มัวไม่บริสุทธิ์และเป็นเครื่องปรุงแต่งความคิดให้ทำกรรมซึ่ง นำไปสู่ปัญหาความยุ่งยาก เตือดร้อนและความทุกข์
พุทธะ	ผู้ตรัสรู้ ผู้ตื่นแล้ว ผู้เบิกบานแล้ว

กุศลกรรม	กรรมดี กรรมที่เป็นกุศล การกระทำที่ดีคือ เกิดจากกุศล
อกุศลกรรม	กรรมที่เป็นอกุศล กรรมชั่ว บาป การกระทำที่ไม่ดี คือ เกิดจาก อกุศลมูล อกุศลกรรม
อนุสติ	ความระลึกถึง อารมณ์ที่ควรระลึกถึงเนื่องๆ มี ๑๐ อย่างคือ พุทธานุสติ ระลึกถึงคุณของพระพุทธเจ้า สัมมานุสติ ระลึกถึงคุณของพระธรรม สังฆานุสติ ระลึกถึงคุณของพระสงฆ์ ศีลानุสติ ระลึกถึงศีลที่ตนรักษา จาคานุสติ ระลึกถึงทานที่ตนบริจาคแล้ว เทวดานุสติ ระลึกถึงคุณที่ทำให้เป็นเทวดา มรณัสสติ ระลึกถึงความตายที่จะต้องเป็นธรรมดา กายคตาสติ ระลึกทั่วไปในกายให้เห็นว่าไม่งาม อานาปานสติ ตั้งสติกำหนดลมหายใจเข้าออก อุปสมานุสติ ระลึกกรรมเป็นที่สงบ ระงับกิเลสและความทุกข์ คือ นิพาน;เขียนอย่างรูปเดิมในภาษาบาลีคือ อนุสสติ
ธรรมบูชา	1.“การบูชาด้วยธรรม” การบูชาด้วยการปฏิบัติธรรม เฉพาะอย่าง ยิ่งการบูชาพระพุทธเจ้าด้วยธรรมานุธรรมปฏิบัติ (ข้อ ๒ ใน บูชา ๒) 2.“การบูชาซึ่งธรรม” การบูชาพระธรรม อันเป็นอันหนึ่งในพระ รัตนตรัย (คือบูชาพระธรรมรัตนะ) ด้วยดอกไม้ รูป เทียน ของ หอม เป็นต้น หรือ บูชาท่านผู้เป็น พุทธ ผู้ทรงธรรมทรงวินัย ด้วยไตรจีวร เป็นต้น ตลอดจนเคารพธรรม ถือธรรมเป็นใหญ่ ดั่งที่พระพุทธเจ้าทรงเคารพธรรม และทรงบำเพ็ญพุทธกิจด้วย ทรงเห็นแก่ธรรมเพื่อให้หมู่ชนเข้าถึงธรรมได้ประโยชน์จาก ธรรม
ธรรมชาติ	สิ่งที่เกิดเองตามวิสัยของโลก เช่น คน สัตว์ ต้นไม้ เป็นต้น

สังสารวัฏ	วัฏวนแห่งการเวียนเกิดเวียนตาย การเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในโลกหรือภพต่าง ๆ โดยใจความก็ได้แก่ “สังสาระ” นั่นเอง; สังสารวัฏฏ์ หรือ สงสารวัฏ ก็เขียน; สังสาระ ไตรวัฏฏ์ ปฏิจจสมุปบาท
ตถตา	ความเป็นอย่างนั้น ความเป็นเช่นนั้น ภาวะที่สิ่งทั้งหลายทั้งปวงเป็นของมันอย่างนั้น คือเป็นไปตามเหตุปัจจัย (มิใช่เป็นไปตามความอ่อนวอนปรารถนา หรือการดลบันดาลของใคร ๆ) เป็นชื่อหนึ่งที่ใช้เรียกกฎ ปฏิจจสมุปบาท หรือ อิทัปปัจจยตา
สภาวะธรรม	อาการที่เป็นไปเอง เช่น การเกิด การแก่ การตาย
พระธรรม	ธรรมะซึ่งพระพุทธเจ้าทรงค้นพบและนำออกเผยแผ่ หรือคำสอนของพระพุทธเจ้าที่เกี่ยวกับความจริงตามธรรมชาติของทุกข์และวิธีการดับซึ่งความทุกข์
ภาพปริศนาธรรม	ภาพที่แฝงแนวคิดผ่านปริศนาในทางธรรม
ธรรมสมาทาน	<p>ธรรมสมาทาน 4 ข้อที่ยึดถือเอาเป็นหลักความประพฤติปฏิบัติ, หลักการที่ประพฤติ, การที่กระทำ, การประกอบ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ธรรมสมาทานที่ให้ทุกข์ในปัจจุบัน และมีทุกข์เป็นวิบากต่อไป (เช่น การประพฤติวัตรทรมานตนของพวกอเจลล หรือการประพฤติอุสลดกรรมด้วยความขากลำบาก ทั้งมีความเดือดร้อนใจเป็นต้น 2. ธรรมสมาทานที่ให้ทุกข์ในปัจจุบัน แต่มีสุขเป็นวิบากต่อไป (เช่น ผู้ที่กิเลสมีกำลังแรงกล้า ฟิ้นใจพยายามประพฤติพรหมจรรย์ ให้บริสุทธิ์บริบูรณ์ หรือผู้ที่ประพฤติอุสลดกรรมด้วยความขากลำบาก เป็นต้น 3. ธรรมสมาทานที่ให้สุขในปัจจุบัน แต่มีทุกข์เป็นวิบากต่อไป

(เช่น การหลงมัวเมาหมกมุ่นอยู่ในเกม หรือการประพฤติ
อกุศลกรรมด้วยความสนุกสนานพอใจ เป็นต้น
4. ธรรมสมาทานที่ให้สุขในปัจจุบัน และมีสุขเป็นวิบากต่อไป
(เช่น ผู้ที่กิเลสมีกำลังน้อย ประพฤติพรหมจรรย์ด้วยความพอใจ
ได้เสวยเนกขัมมสุข หรือ ผู้ที่ประพฤติกุศลกรรมบถ ด้วยความ
พอใจ ได้เสวยสุขโสมนัส เป็นต้น

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

กล่าวคือในการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานมีจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์เพื่อ การค้นคว้าหาข้อมูลบริบทต่าง ๆ ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการ สร้างสัมฤทธิ์ผลของการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อ “ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้” รวมถึง ข้อมูลจากประสบการณ์ของตนเอง ซึ่งนัยแห่งเจตนาที่เพื่อนำข้อมูลและอิทธิพลทางด้านต่าง ๆ มา ติความด้วยวิจรรณญาณและความรู้สึก หรือการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยและการ สร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ โดยนัยนี้หมายถึงประเด็นสาระแห่งใจความสำคัญด้านต่าง ๆ ที่สามารถ วิเคราะห์ระบบของการสร้างสรรค์ออกเป็นข้อมูล (ความหมาย ความคิด) รูปแบบและเทคนิควิธีการ เชิงอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ หรือในอีกนัยหนึ่งที่นิยามเป็นบริบทแห่งศิลปะร่วมสมัย ในระบบปัจเจก ซึ่งความหมายความสำคัญเหล่านี้สามารถแตกประเด็นออกเป็นอิทธิพลด้านต่าง ๆ ดังนี้

อิทธิพลด้านเนื้อหา

การสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์หัวข้อ “ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้” ซึ่งได้แรงบันดาลใจ จากเรื่องราวแห่ง “ทุกข์” ที่เกิดขึ้นกับตนเองในชีวิตประจำวัน ผวนวกับการสังเกตเห็นผู้คนรอบ ๆ ตัวหรือในสังคมยุคปัจจุบัน บ้างเกิดความขุ่นมัวที่เส้าหมอง อันเป็น “ความทุกข์” ที่สัมพันธ์กับ วิถีทางการดำเนินชีวิตจนกลายเป็นสาเหตุให้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือเป็น “อกุศลกรรม” ประเด็นสาระเหล่านี้ที่โน้มไปสู่การตั้งคำถามและสำรวจพิจารณาหาสาเหตุว่าทำไมมนุษย์จึงมีความ ทุกข์ที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ กอปรกับการใคร่ครวญถึงเหตุปัจจัยของความทุกข์ทั้งปวง โดยเริ่มจาก ความคิดหาที่มาซึ่งเป็นต้นเหตุของความทุกข์นั้น ๆ ที่ล้วนเกิดขึ้นมาจากความคิดปรุงแต่งภายใน จิตใจเราเองเป็นสำคัญ “จิตเป็นนายกายเป็นบ่าว” ประกอบกับสาเหตุต่าง ๆ และได้ข้อสรุปสำคัญคือ อยู่ที่ “ตัวเรานั้นเองที่เป็นทุกข์ หรือตัวของเราเองที่สร้างทุกข์นั้นขึ้นมาทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจไม่ทาง ไດ้ก็ทางหนึ่ง” ในการนี้ข้าพเจ้าได้น้อมนำเอาข้อพุทธปรัชญา “ธรรมะ” มาเป็นหลักคิดและเป็น แนวทางสู่การประพฤติปฏิบัติ (ธรรมนุชา) หรือเป็นเครื่องมือกล่อมเกลายกระดับจิต และใช้ปัญญา คลี่คลายความทุกข์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง ประกอบกับเป็นการศึกษาให้กระจ่างแจ่มชัดในเนื้อหาความรู้ เกี่ยวเรื่องราวของชีวิตอันเป็นเหตุปัจจัยแห่ง “ทุกข์” ตามหลักธรรมคำสอนขององค์ศาสดา สัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งโดยนัยนี้ที่เปรียบเป็นเสมือนมี “พุทธะ” เป็นแสงประทีปนำทางในการ

เคลื่อนไหวดำเนินชีวิตอย่างผู้รู้ตื่น รู้เบิกบานหรือที่โน้มไปสู่ความสุขสงบที่จิตใจด้วยสติและปัญญาตนเอง

กล่าวในอีกนัยหนึ่งอันเป็นสาระประเด็นชุดความรู้แห่งปัญญาได้ว่า “ปัญญา” (Perfect Intelligence) คือสภาพจิตที่มนุษย์ใช้แสวงหาความรู้ที่สูงกว่าความรู้ที่ได้จากการคำนวณ จัดเป็นอิสรภาพจิตที่สามารถรับรู้มโนคติ (Idea) โดยตรง ซึ่งในการแสวงหาความรู้ระดับนี้จิตจะอยู่เหนือหรือเป็นอิสระต่อสิ่งรับรู้ด้วยประสาทสัมผัส จิตเข้าถึงมโนคติได้โดยไม่ต้องผ่านสัญลักษณ์ ยิ่งไปกว่านั้นจิตไม่จำเป็นต้องใช้สมมติฐานในการค้นหาความจริง เมื่อไม่มีสมมติฐาน ข้อจำกัดของความรู้จึงไม่มีและไม่จำเป็นต้องใช้สมมติฐานในการค้นพบเอกภาพของมโนคติทั้งหลายได้ ซึ่งวิธีการใช้พลังจิตเช่นนี้ เพลโตเรียกว่า วิชาวิธี (Dialectic) หรือ พุทธปัญญา เพื่อแสวงหาความรู้ที่เป็นความจริงสูงสุด (Ultimate truth) และหยั่งรู้มโนคติได้ด้วยปัญญา อันเป็นลักษณะของจิตที่เรียกว่า อัชฌัตติกญาณ หรือ สหัชญาณ (Intuition) นั่นเอง (สุวณฺ์ จันทรจันง ,2540) ซึ่งโดยนัยของสาระประเด็นเรื่อง “ปัญญา” ในมุมมองความคิดของนักปรัชญาตะวันตกเหล่านี้มีความสอดคล้องเนื้อหาเกี่ยวกับข้อพุทธปรัชญาทางพุทธศาสนาด้วย

อิทธิพลด้านพุทธศาสนาและพุทธปรัชญา

ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ได้น้อมนำเอาข้อพุทธปรัชญาหรือหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ว่าด้วยเรื่อง “ตถตา” คือความไม่จีรังของสรรพสิ่งหรือความไม่เที่ยงของสิ่งทั้งปวงรวมถึงสภาวะแห่งการเกิดขึ้น ตั้งอยู่และดับไปของสรรพชีวิต ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นและดำเนินไปโดย “ธรรมชาติ” อันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น โดยธรรมชาติหรือกฎแห่ง “สังขธรรม” ด้วยการมีชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติและกลมกลืนกับกฎแห่งธรรมชาติอันเป็นสาระและคุณค่าของชีวิตก็เปรียบได้กับได้น้อมนำมาประยุกต์ปฏิบัติ เพื่อสำรวจพิจารณาทำความเข้าใจบริบทของชีวิตด้วยสติปัญญาและความรู้สึก รวมทั้งนำมาเป็นกรอบแนวความคิดหรือแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานที่ควบคู่ไปกับการดำรงชีวิตด้วยความไม่ประมาทมี “สติ” ฐิต น อยู่กับปัจจุบันขณะด้วย ประกอบเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์สร้างเอกภาพทางสุนทรียภาพซึ่งเป็นรูปธรรมเชิงสมมติในแบบอุดมคติของพื้นที่แห่ง “สภาวะธรรม” หรือเป็นเสมือนภาพปริศนาธรรมในบริบทศิลปะร่วมสมัยที่อาศัยกลวิธีทางทัศนศิลป์อันสอดคล้องกับหลักธรรม ในอีกนัยประการหนึ่งของเจตนาการน้อมนำ “ธรรมะ” มาเป็นข้อมูลแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานนั้นยังเป็นเหมือนการใช้ธรรมะให้เป็นหลักคิดของชีวิตด้วยการฝึกฝนบ่มเพาะตนเองทั้งทางร่างกาย จิตใจและสติปัญญาที่จดจ่ออยู่กับงานในทุกห้วงขณะของเวลาการสร้างสรรค์ โดยนัยนี้ที่เป็น “อนุสติ” กับตนเองให้ขับเคลื่อนดำเนินชีวิตด้วยความไม่ประมาท กล่าวคือด้วยเพราะใจความสำคัญเหล่านี้ได้

ตีความวิเคราะห์แตกประเด็นสาระอิทธิพลด้านพุทธศาสนาและพุทธปรัชญาออกเป็น 2 ส่วนหลัก ซึ่งประเด็นแรกคืออิทธิพลจากพุทธปรัชญาสู่แนวความคิดและในอีกนัยสาระประเด็นคืออิทธิพลจากพุทธปรัชญาสู่กระบวนการสร้างสรรค์ความหมายและความสำคัญเหล่านี้ก็อุปด้วยรายละเอียดเนื้อหาของอิทธิพลประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. อิทธิพลจากพุทธปรัชญาสู่แนวความคิด ข้าพเจ้ามุ่งเน้นการนำเสนอสาระแห่ง “แสง” ที่อุปมาเปรียบและสื่อแสดงความหมายทางนามธรรมซึ่งเป็นนัยยะทางพุทธศาสนาอันมีที่มาจากแสงของดวงอาทิตย์ในธรรมชาติที่เจตนาเลือกช่วงเวลาในช่วงขณะรุ่งอรุณของเช้าวันใหม่ที่เปรียบเป็นเสมือนดั่ง “การจาริก” โดยมีแสงแห่ง “พุทธะ” ปลูกให้เหล่าสรรพชีวิตได้ตื่นรู้จากการหลับไหลในยามค่ำคืนหรือนิยามว่าเป็น “แสงแห่งความตื่นรู้” ทาง “พุทธปัญญา” ของพุทธองค์ที่ได้ปลูกให้เหล่า “เวไนยสัตว์” ที่จมอยู่ในห้วงแห่งความมืดบอดหรือความทุกข์ได้รู้ตื่น รู้เบิกบาน หรือเปรียบเป็นเสมือนแสงแห่งธรรมะที่พุทธองค์ได้ส่องสว่างลงมาที่มนุษย์ เพื่อเป็นอนุสติหรือให้มองเห็นถึงตัวตนที่แท้จริงของเหล่า “อวิชชา” ทั้งหลายที่หลบเร้นซ่อนอยู่ภายในจิตใจนั่นเอง หรือเปรียบดั่งมีพุทธะเป็นแสงประทีปนำทางในช่วงเวลาที่มีมืดมิดแห่งความทุกข์ของชีวิต และในอีกนัยหนึ่งก็เป็นดั่งแสงแห่งความหวังให้กับมนุษย์ผู้ยังไม่สิ้นหวังสามารถหาหนทางออกจากห้วงแห่งความ “ทุกข์” นั้น ๆ ได้ด้วยสติปัญญาของตนเอง ประเด็นสาระโดยนัยนี้เป็นคำสอนที่มุ่งเน้นช่วยเหลือมนุษย์ที่หลับไหลและมัวเมาอยู่กับ “กิเลส” จักได้ตื่นจากการหลับ “ความหลง” โดยมีพุทธองค์ได้ชี้แนะอบรมสอนให้ใช้ “สติ ปัญญา” เป็นเครื่องมือคอยกำกับหรือการกำหนดรู้ที่ “จิต” มิให้เคลื่อนคล้อยไปตามความคิดปรุงแต่งของอารมณ์ความอยากที่เข้ามากระทบจิตใจ รวมถึงให้หมั่นเพียรคอยเฝ้าสำรวจคุณภาพจิตของตนมิให้ลุ่มหลงไปตามอารมณ์ที่มัลลอลงหรือนำพาจิตให้พลัดหลงไปในวิถึหนทางแห่ง “อกุศลกรรม” ได้ และยังเป็นเหมือนวิถึหนทางที่ทำให้จิตของมนุษย์ได้ “ตื่นรู้” ด้วย “สติ” และ “ปัญญา” ของตนเอง อันเป็นเส้นทางที่จะหลีกเลี่ยงซึ่ง “ทุกข์” หรือหลุดพ้นออกจาก “ความทุกข์” ทั้งปวงได้ในที่สุด

ในการนี้ข้าพเจ้าเล็งเห็นถึงความสอดคล้องเชื่อมโยง และความสำคัญของหลักธรรมะในบริบท “แสงแห่งความตื่นรู้” ภายใต้อิทธิพลและมุมมองทางพระพุทธศาสนา หรือที่อุปมาเปรียบ “แสงแห่งรุ่งอรุณ” ของพระอาทิตย์ยามเช้าที่ปลูกให้สรรพชีวิตตื่นจากการหลับตามธรรมชาติมาขับเคลื่อนดำเนินชีวิตไปในวิถึทางแห่งความดีงาม โดยนัยนี้จึงเป็นการน้อมนำเอาหลักธรรมะมาเป็นข้อมูลแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน และอุปมาเปรียบให้เป็นเสมือนภาพปริศนาธรรมในบริบทของศิลปะร่วมสมัยระบบปัจเจกที่สื่อแสดงออกผ่านผลงานทางทัศนศิลป์รูปแบบเหมือนจริงเชิงอุดมคติของภาพทิวทัศน์ (Landscape) ธรรมชาติของป่าเขาในช่วงเวลารุ่งอรุณของวันใหม่ที่

นิยามความหมายทางนามธรรมผ่านรูปธรรมหรือกายภาพของแสงจากดวงตะวันขณะที่สาดส่องลงมาบนพื้นโลกอันมืดมิด เพื่อเปิดเผยให้เห็นถึงความเป็นจริงตาม “กฎแห่งธรรมชาติ” หรือ “กฎแห่งจักรวาล” ซึ่งประเด็นสาระเหล่านี้อันเป็นนัยแห่งกุศโลบายการสื่อสารทางเนื้อหาของแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์

2.อิทธิพลจากพุทธปรัชญาสู่กระบวนการสร้างสรรค์ ในขั้นการสร้างสรรค์ผลงานที่มุ่งเน้นสาระประเด็นแห่งการครองสติหรือมี “สติ” ซึ่งเป็นเครื่องมือเชิงจิตวิญญาณที่กำกับควบคุมจิตใจและปัญญาในระหว่างการสร้างสัมฤทธิ์ผลของการสร้างสรรค์ เนื่องด้วยเพราะเทคนิคภาพพิมพ์เมซโซทินท์ (Mezzotint) ที่เลือกใช้เป็นเครื่องมือ “สื่อกลาง” ในการนำเสนอรูปธรรมแห่งแนวความคิดนั้นเป็นเทคนิควิธีการที่ต้องอาศัยความเพียรหรือความมานะ วิริยะ อุตสาหะเป็นที่ตั้ง เพราะในแต่ละขั้นตอนของการสร้างสรรค์จำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องมี “สติ” คอยกำกับ “จิต” อยู่ในทุกห้วงขณะ ซึ่งในการนี้ข้าพเจ้าอาศัยกลวิธีเฉพาะตนหรือใช้หลักคิดของการทำ “อานาปานสติ” เพื่อกำหนด “จิต” ให้จดจ่ออยู่ในอารมณ์ใดอารมณ์หนึ่งและเป็นอารมณ์เดียวคือมี “สมาธิ” อยู่กับการสร้างผลงานเป็นสำคัญ

กล่าวคือในอีกนัยประการหนึ่งของการสร้างสรรค์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึกเทคนิคภาพพิมพ์เมซโซทินท์ที่ต้องใช้เครื่องมือ โยก (Mezzotint Rocker) ซึ่งมีพื้นที่แหลมคมเพื่อสร้างพื้นผิวบนแผ่นแม่พิมพ์ทองแดงที่เรียบเนียน ให้กลายเป็นร่องลึกในบริบททิศทางต่าง ๆ ดังนั้นผู้สร้างสรรค์จึงต้องมี “สติ” อยู่ตลอดเวลาเพื่อความไม่ประมาทจนทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้

อนึ่งกล่าวโดยสรุปได้ว่า ในทุกขั้นตอนของการสร้างสรรค์ผลงานจำเป็นต้องมี “สติ” กำหนดรู้อยู่กับปัจจุบันขณะหรืออยู่กับสิ่งที่กำลังกระทำ ซึ่งประเด็นสาระโดยนัยเหล่านี้ที่สอดคล้องกับหลักธรรมแห่งข้อพุทธปรัชญาดังที่ท่านพุทธทาสภิกขุหรือพระธรรมโกศาจารย์ ได้ยกมาสอนเป็นอนุสติกับชีวิตที่นิยามว่า “การทำงานคือ การปฏิบัติธรรม” นั้นเอง

อิทธิพลจากธรรมชาติ

ตั้งแต่มนุษย์ได้ถือกำเนิดขึ้นบนโลก มนุษย์ก็ดำรงชีวิตที่สัมพันธ์กับระบบธรรมชาติหรือใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติในแบบของการพึ่งพิงพึ่งพาอาศัยธรรมชาติที่เป็นเหมือนบ้านและแหล่งอาหารไปพร้อมกันเช่น กินพืชและผลไม้เป็นอาหาร สร้างที่อยู่อาศัยจากวัสดุธรรมชาติด้วยการนำเปลือกไม้และใบไม้มางู้งหม่หรืออาศัยต้นไม้เป็นที่พักพิงเสมือนบ้านรวมถึงการ นำพืชหรือสมุนไพรมาเป็นยารักษาโรค เป็นต้น กล่าวในอีกนัยหนึ่งได้ว่ามนุษย์ใช้ธรรมชาติเหมือนเป็นปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิตเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน อีกนัยหนึ่งคือ ธรรมชาติเป็นผู้สร้างทุกสรรพสิ่งทั้งที่มี

รูปและไม่มีรูปที่ล้วนก่อกำเนิดเกิดขึ้นจากธรรมชาติทั้งสิ้นรวมถึงการดำเนินชีวิตไปตาม “กฎแห่งธรรมชาติ” ด้วย และมีอาจมีสิ่งใดที่จะฝืนหรือขัดกับ “กฎแห่งสัจธรรม” ที่ไม่จริงได้เลย มนุษย์ก็เฉกเช่นเดียวกันกับทุกสรรพชีวิตบนโลกที่ต้องดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับกฎแห่งธรรมชาติด้วยเพราะทุกชีวิตล้วนอยู่ภายใต้กฎแห่งธรรมชาติเดียวกัน ประเด็นสาระเหล่านี้ที่โน้มน้าวให้ข้าพเจ้าได้ถูกคิดและตระหนักรู้ รวมทั้งให้ความสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้าหรือเฝ้าสำรวจพิจารณาสังเกตการณ์ในการรับรู้ถึงการดำเนินไปของสิ่งรอบตัว อันเป็นเหมือนการได้เรียนรู้จากธรรมชาติ และขณะเดียวกันธรรมชาติก็ยังแฝงนัยถึงการเตือน “สติ” ตนเองด้วย เพราะถ้ามนุษย์ประพฤติปฏิบัติหรือดำเนินชีวิตที่ขัดแย้งกับ “กฎแห่งสัจธรรม” หรือ “กฎแห่งธรรมชาติ” จนละเลย มองข้ามสิ่งที่เป็นความจริงของธรรมชาติอันเป็นเหมือนครูที่คอยตักเตือนให้สติกับชีวิตมนุษย์ หากทว่าผู้นั้นมองข้ามถึงความสำคัญหรือเป็นความเห็นที่ย้อนแย้งกับหลักความจริงแล้วก็จะย่อมเกิดความสุขเสียดหรือโน้มน้าวให้กายและจิตก่อเกิดกลายเป็นความ “ทุกข์” ได้ โดยเฉพาะความทุกข์ภายในจิตใจ กล่าวโดยสรุปได้ว่ามนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ หรือทั้งธรรมชาติและมนุษย์ก็คือเป็นดุลยภาพกันและกัน หรือเป็นสิ่งเดียวกันที่เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไม่หยุดนิ่งเพราะทุกสรรพสิ่ง - ชีวิตอยู่ภายใต้กฎแห่งธรรมชาติเดียวกันนั่นเอง

โดยนัยของใจความสำคัญข้างต้นข้าพเจ้าเล็งเห็นประเด็นสาระผ่านการสำรวจพิจารณาหรือการเฝ้าสังเกตการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ และนำมาวิเคราะห์ตีความด้วยวิจรรย์ญาณและความรู้สึกที่โน้มน้าวไปสู่ ความตระหนักและกลายเป็นหลักคิดในการใช้ชีวิตประจำวันให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และกลมกลืนกับกฎแห่งธรรมชาติรวมถึงเป็นข้อมูลแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ซึ่งได้หยิบยกหลักคิดอันเป็นหลักความจริง หรือเนื่องด้วยเพราะ “กฎแห่งธรรมชาติ” ในประเด็นเรื่องความไม่จริงของทุกสรรพสิ่งที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับหลักธรรมะของพุทธองค์ที่ให้อุสดีในเรื่องของการเกิดขึ้น ตั้งอยู่และดับไป อันเป็น “กฎแห่งสัจธรรม” หรือ “กฎแห่งอนิจจัง”

กล่าวในอีกนัยหนึ่งคือ พุทธศาสนาสอนว่า กฎธรรมชาติหรือกฎแห่งอิทัปปัจจยตามีอยู่จริงในธรรมชาติ ด้วยเพราะสรรพสิ่งทั้งหลายดำเนินไปตามเหตุปัจจัย ดังที่ปรัชญาพุทธกล่าวไว้ว่า “สัจธรรม คือความจริงตามธรรมดาไม่ว่าจะมีหรือไม่มีตลาคตก็ตาม พระพุทธเจ้าทั้งหลายมีฐานะเป็นเพียงผู้ค้นพบสัจธรรมหรือความจริงนั้น แล้วทรงนำมาบอกกล่าวแก่ผู้อื่น มนุษย์ทุกคนมีความสามารถเข้าถึงความจริงนี้ได้ด้วยกันทุกคนเช่นเดียวกับพระองค์ ดังนั้นมนุษย์จึงไม่ควรดูถูกศักยภาพหรือดูหมิ่นดูแคลนปัญญาของตนเอง ผู้หวังพึ่งผู้อื่นหวังพึ่งสิ่งอื่น หรือหวังพึ่งอำนาจการกดบังคับจากโลกแห่งแบบ “จากมโนคติ” จากพระเจ้าหรือจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ย่อมถือได้ว่าเป็นการดู

หมิ่นภูมิปัญญาของตนเอง” (สุวัฒน์ จันทน์จาง ,2540) ทว่าสำหรับอริสโตเติล เขามีความเชื่อที่ไม่เหมือนเพลโตผู้เป็นครู เพราะความคิดของอริสโตเติลนั้นไม่แยกกฎธรรมชาติออกจากสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ เพราะว่าแบบหรือมโนคติแทรกเป็นภาวะจริงอยู่ในเนื้อหาของสสาร ดังนั้นกฎเกณฑ์ธรรมชาติจึงเป็นเพียงสิ่งสมมติเพื่อเรียกความเป็นระเบียบของธรรมชาติ เช่นเดียวกับทางพุทธศาสนาที่เชื่อมั่นเป็นไปตามพินิจยามแห่งกฎธรรมชาติ และอริสโตเติลยังเชื่อว่ากฎเกณฑ์ของโลกและจักรวาลเกิดขึ้นเพราะว่ามีโลกและจักรวาล หากไม่มีโลกไม่มีจักรวาล กฎเกณฑ์ก็ย่อมไม่มี แนวคิดของอริสโตเติลจึงไม่แยกกฎธรรมชาติออกจากสรรพสิ่งในธรรมชาติ สำหรับพุทธปรัชญานิยามถึง “พุทธธรรม” คือกฎธรรมชาติที่ชี้ให้เห็นคุณค่าของชีวิต ทว่าพุทธธรรมแห่งพุทธศาสนาก่อประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับมนุษย์ได้อย่างแท้จริงก็ด้วยการเห็นและปฏิบัติดำเนินชีวิตอย่างมีสาระและคุณค่าด้วยตนเอง (สุวัฒน์ จันทน์จาง ,2540) หรือด้วยการเห็น “ธรรม” และน้อมนำมาประพฤติปฏิบัติ “ธรรมบูชา” ด้วยสติปัญญาตนเองเป็นสำคัญ

อิทธิพลด้านรูปแบบทางศิลปกรรมจากศิลปิน

ศิลปินเป็นผู้ที่สร้างสรรค์สิ่งใหม่ขึ้นมาบนโลกใบนี้ผ่านกลวิธีของการสร้างสรรค์ในบริบทที่แตกต่างกันออกไป บ้างสร้างสรรค์เป็นภาพ 2 มิติ บ้างก็สร้างสรรค์เป็นผลงานในประเภท 3 มิติ บ้างสร้างสรรค์จากการใช้วัสดุหรือให้ความหมายความสำคัญกับสิ่งจะแห่งวัสดุ แต่ทว่าสิ่งเดิมแท้ที่มีอยู่ก่อนนั้นก็คือ “ธรรมชาติ” ซึ่งนานมาแล้วที่ศิลปินได้รับแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจากการศึกษาและทำความเข้าใจในธรรมชาติ และอีกนัยหนึ่งศิลปินก็เป็นเสมือนคั้งผู้นำเสนอมุมมองทางสุนทรียภาพผ่านการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะอันเป็นสิ่งกลางในการแสดงออกถึงทัศนคติและมุมมองที่มีต่อธรรมชาติผ่านกระบวนการทางความรู้สึกและความคิดในระบบปัจเจกที่เกิดขึ้นผ่านประสบการณ์ เฉกเช่นศิลปินที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้

ขรัว อินโขง เป็นศิลปินยุคแรกของไทยที่สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมฝาผนังเชิงขนบประเพณีแบบอุดมคติโดยมีการปรับประยุกต์เรื่องราวเนื้อหาธรรมถึงนำเอาหลักการใช้มุมมองในรูปแบบของศิลปะตะวันตก หรือ มุมมองภาพทัศนียภาพ 3 มิติ (Perspective) ที่มีการแบ่งระยะใกล้ กลาง และไกลผ่านการใช้น้ำหนัก รายละเอียดและขนาดของรูปทรง เป็นตัวกำหนดและนำมาปรับใช้กับภาพจิตรกรรมฝาผนังในรูปแบบขนบไทยประเพณี หรือเป็นศิลปินที่นำเอาเทคนิคการเขียนภาพฝาผนังแบบชาวตะวันตกมาปรับประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ในอีกนัยประการหนึ่งขรัว อินโขงยังมีความโดดเด่นในการสร้างสรรค์ผลงานภาพเขียนรูปแบบเชิงปริศนาธรรม หรือเป็นแนวทางศิลปปะที่อาศัยใช้กลวิธีในแบบของการอุปมาเปรียบเปรยให้ลึกลับถึงสาระ

ความสำคัญแห่งพระธรรมคำสอนของพุทธองค์ซึ่งเป็นเสมือนการถอดรื้อบริบทเชิงอุดมคติของรูปแบบแนวทางของงานจิตรกรรมไทยประเพณีที่ว่าได้ หรือ ถูได้ว่าเป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นรูปแบบใหม่ของประเทศไทยในสมัยนั้นอีกด้วย

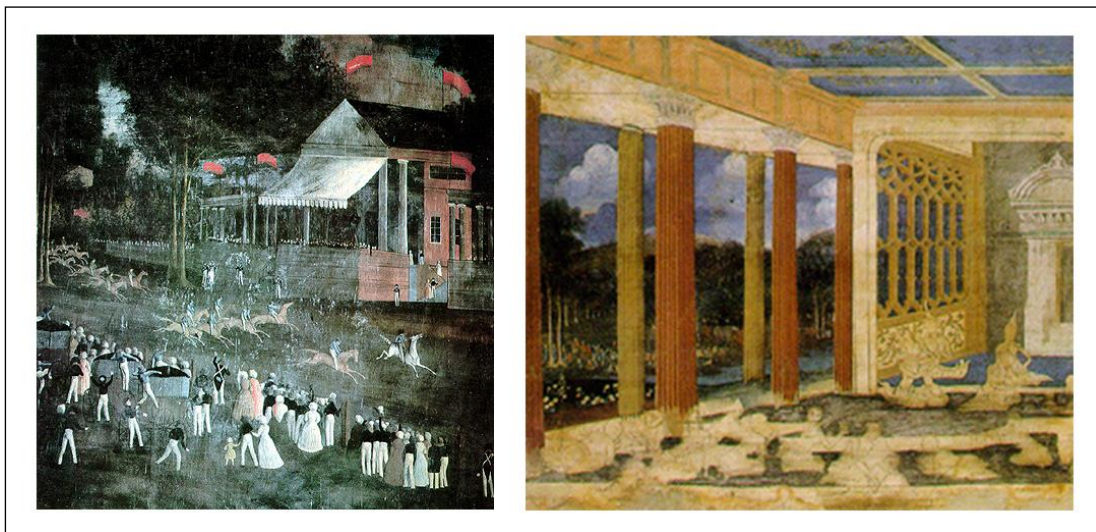
การนี้ข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจาก ขรัว อิน โข่ง ในประเด็นด้านการสื่อสารสาระเนื้อหาของแนวความคิดและรูปแบบแนวทางที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับหลักธรรม หรือพระธรรมของพระพุทธศาสนา ทว่ารูปแบบของข้าพเจ้าได้พัฒนาต่อยอดให้ผลงานสื่อสารออกเป็นภาพเชิงปริศนาธรรมภายใต้บริบทของศิลปะร่วมสมัยในระบบปัจเจกอันมีนัยที่สอดคล้องกับด้านรูปแบบ โดยเฉพาะในบริบทของทัศนียภาพ

ภาพที่ 1

ภาพผลงานของ ขรัว อิน โข่ง เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563

ที่มา : <https://www.wikiwand.com/th/>

ภาพที่ 2

ภาพผลงานของ ชรัว อิน โง่ง เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563

ที่มา : <https://www.wikiwand.com/th/>

John Martin (19 July 1789 – 17 February 1854) เป็นศิลปินชาวอังกฤษ ที่สร้างสรรค์ผลงานลักษณะเป็นภาพทิวทัศน์ (Landscape) ที่มีความสวยงามและเหนือความเป็นจริง โดยมีกลวิธีของการสร้างสรรค์ที่อาศัยใช้องค์ประกอบของภาพจากรูปทรงธรรมชาติ (Organic form) ที่มีความเคลื่อนไหวในแบบที่ไม่หยุดนิ่ง (Movement) อันแฝงนัยแห่งการสื่อแสดงให้รู้สึกถึงพลังอำนาจของธรรมชาติ ผนวกกับการแสดงออกในผลงานที่มีความสำคัญกับการกำหนดรายละเอียดค่าน้ำหนักของแสงและเงาที่ตัดกันอย่างรุนแรงชัดเจนแต่ทว่าผสมผสานกลมกลืนเป็นดุลยภาพและเอกภาพอย่างลงตัว อีกทั้ง Martin ยังเป็นจิตรกรที่มีความชำนาญในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพพิมพ์เทคนิคภาพพิมพ์ Engraving และ Mezzotint ด้วย ซึ่งเป็นเทคนิคเดียวกันกับที่ข้าพเจ้าสนใจและศึกษาค้นคว้าเพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์

กว่าโดยสรุปได้ว่าการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้านั้นมีความสอดคล้องกับผลงานของ Martin ทั้งด้านเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ และการให้ความสำคัญกับการสื่อแสดงความหมายทางนามธรรมโดยอาศัยใช้ค่าน้ำหนักของแสง และ เงาที่ส่งผลต่อการแสดงตัวตนของรูปทรงธรรมชาติ (Organic form) ในผลงานอีกด้วย

ภาพที่ 3

ภาพผลงานของ John Martin เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563

ที่มา : <https://www.artsy.net/article/artsy-editorial-19th-century-artists-envisioned-apocalypse>

ภาพที่ 4

ภาพผลงานของ John Martin เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563

ที่มา : <https://uploads6.wikiart.org/images/john-martin/the-deluge-1834.jpg>

ภาพที่ 5

ภาพผลงานของ John Martin เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563

ที่มา : <https://uploads8.wikiart.org/images/john-martin/the-covenant-1832.jpg>

Katsushika Hokusai (1760 - 1849) โฮกุไซศิลปินชาวญี่ปุ่นที่ถือได้ว่าเป็นศิลปินผู้มีชื่อเสียงเป็นอันดับต้นๆของประเทศก็ได้ เนื่องด้วยโฮกุไซเป็นทั้งจิตรกร และช่างพิมพ์ที่สร้างสรรค์ผลงานอันเรื่องชื่อไว้เป็นจำนวนมาก ผลงานส่วนใหญ่ของโฮกุไซจะเป็นภาพทิวทัศน์ที่ลือนามแสดงถึงห้วงเวลาและวิถีชีวิตของผู้คนในประเทศญี่ปุ่นขณะนั้น อันเป็นเสมือนการบันทึกภาพแห่งรอยประทับความทรงจำผ่านกลวิธีของเครื่องมือการสร้างสรรค์ผลงานที่สร้างขึ้นจากกระบวนการพิมพ์ภาพพิมพ์ผิววน (Relief Printmaking Process) เทคนิคภาพพิมพ์แกะไม้ (Ukiyo-e) ที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศญี่ปุ่นอีกด้วย

ในอีกนัยประการหนึ่งโฮกุไซ เป็นศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานโดยมีแรงบันดาลใจจากการออกเดินทางเพื่อไปเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ ณ สถานที่จริงต่าง ๆ และถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานทางทัศนศิลป์ซึ่งเป็นการเก็บบันทึกข้อมูลแห่งความประทับใจที่ศิลปินมีส่วนร่วมกับสภาพแวดล้อมนั้นจริง ๆ เพื่อเป็นการซึมซับเอาความรู้สึกของอารมณ์ และบรรยากาศของสถานที่จริงเพื่อเอาความรู้สึกอันเป็นข้อมูลเชิงข้อเท็จจริงมาถ่ายทอดลงในผลงานผ่านทัศนธาตุที่สื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกในผลงานสร้างสรรค์

เนื่องด้วยใจความสำคัญข้างต้นข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นถึงความสอดคล้องกันของระบบในการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้า และ โฮกุไซ ทั้งด้านการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยตนเองเพื่อนำความรู้สึกอันเป็นสารระนามธรรมมาถ่ายทอดลงในผลงานผ่านภาษาของศิลปะ และกระบวนการสร้างสรรค์กอปรทั้งความสอดคล้องกันในด้านของมุมมองที่มีต่อธรรมชาติ หรือ อาจกล่าวได้ว่าโฮกุไซเป็นศิลปินที่ให้แรงบันดาลใจต่อข้าพเจ้าในประเด็นเรื่องการจัดเรียงลำดับความสำคัญในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานอย่างเป็นระบบผ่านมุมมองที่มีต่อธรรมชาติ

ภาพที่ 6

ภาพผลงานของ Katsushika Hokusai เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563

ที่มา : https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%84%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%AA%E0%B8%B6%E0%B8%8A%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%B0_%E0%B9%82%E0%B8%AE%E0%B8%81%E0%B8%B9%E0%B9%84%E0%B8%8B

ภาพที่ 7

ภาพผลงานของ Katsushika Hokusai เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563

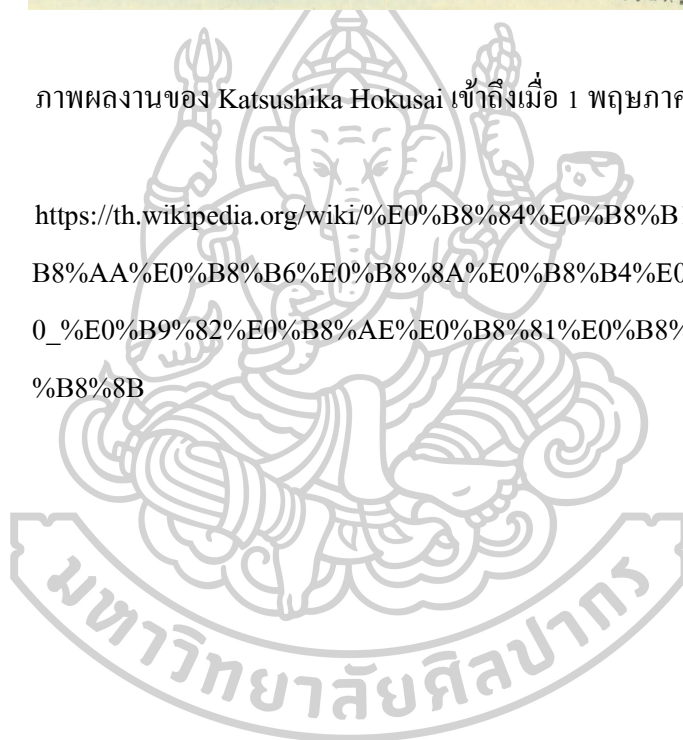
ที่มา : https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%84%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%AA%E0%B8%B6%E0%B8%8A%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%B0_%E0%B9%82%E0%B8%AE%E0%B8%81%E0%B8%B9%E0%B9%84%E0%B8%8B

ภาพที่ 8

ภาพผลงานของ Katsushika Hokusai เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563

https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%84%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%AA%E0%B8%B6%E0%B8%8A%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%B0_%E0%B9%82%E0%B8%AE%E0%B8%81%E0%B8%B9%E0%B9%84%E0%B8%8B

สรุปผลที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาวิเคราะห์หัตถศิลป์ในบริบทต่าง ๆ อันเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ และสอดคล้องเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ที่เอื้อประโยชน์ต่อสัมฤทธิ์ผลของการสร้างสรรค์ผลงานชุด วิทยานิพนธ์หัวข้อ “ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้” รวมไปถึงข้อมูลจากประสบการณ์จริงเพื่อนำมาตีความหมายด้วยวิจารณ์คุณค่าและความรู้สึกที่สัมพันธ์กับแนวความคิดและแสดงออกผ่านกระบวนการทางทัศนศิลป์งานศิลปะภาพพิมพ์เทคนิคเมซโซทินท์ หรือภายใต้บริบทแห่งศิลปะร่วมสมัยระบบปัจเจกที่ก่อรูปด้วยเนื้อหา รูปแบบ และเทคนิควิธีการที่ได้รับแรงบันดาลใจจากความทุกข์ของชีวิตตนเองจนโน้มน้าวไปสู่การใคร่ครวญหรือสำรวจพิจารณาถึงเหตุปัจจัยของการก่อเกิดของความทุกข์และใช้สติปัญญาเป็นเครื่องมือค้นหาวิถีทางในการกำจัดความทุกข์เหล่านั้นที่เกิดขึ้นภายในจิตใจและนำไปสู่การศึกษาหาข้อมูลที่สัมพันธ์กับความทุกข์ที่หลากหลาย และได้เห็น “ความทุกข์” ที่เกิดขึ้นกับเพื่อนมนุษย์ในสังคมนอบตัว อันเป็นผลจากการศึกษา และทำความเข้าใจความทุกข์ของชีวิตในบริบทต่าง ๆ โดยนัยนี้ยังเป็นวิถีหนทางที่โน้มน้าวไปสู่การน้อมนำเอาข้อพุทธปรัชญาหลักธรรมะ “พระธรรม” คำสอนทางพระพุทธศาสนาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจประเด็นความทุกข์ จึงได้คำตอบว่า “การที่เราดำเนินชีวิตโดยขาดซึ่งการใช้สติไตร่ตรองความคิดก่อนที่จักลงมือกระทำอะไรนั้นล้วนเป็นต้นเหตุของความทุกข์”

ใจความสำคัญข้างต้นเป็นอนุสติให้ข้าพเจ้าได้น้อมนำเอาพระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเป็นหลักคิดและปฏิบัติในการดำเนินชีวิต รวมถึงได้สังเกตเห็นว่าสิ่งต่าง ๆ รอบตัวของข้าพเจ้านั้นล้วนไม่จริงยั่งยืนทั้งสิ้น ข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นถึง “สังขาร” หรือ “กฎแห่งธรรมชาติ” ผนวกกับได้เข้าใจถึงสถานะแห่งการเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับ ไปผ่านธรรมชาติรอบตัว เช่น “การขึ้นและตกของดวงอาทิตย์ในแต่ละวัน การเจริญเติบโตและตายไปของต้นไม้และกลายเป็นปุ๋ยให้กับต้นไม้ต้นอื่น ๆ ได้เจริญงอกงาม หรือการระเหิดหายไปของน้ำ และกลับมาใหม่ในรูปแบบของฝน”

โดยนัยของสาระประเด็นเหล่านี้ที่โน้มน้าวไปสู่การจุกคิดและความตระหนักรู้ รวมถึงได้อาศัยสถานะแห่งการดำเนินไปของการเกิดและการดับเป็นกุศโลบายใช้เปรียบเทียบถึงสถานะต่าง ๆ ของธรรมชาติกับสถานะที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของมนุษย์ จนสังเกตเห็นถึง “สังขาร” หรือความจริงของธรรมชาติที่ว่าสิ่งทั้งปวงนั้นล้วนดำเนินไปตามวัฏจักรของธรรมชาติและเป็นจุดเริ่มต้นของความคิดที่จักพัฒนากลายเป็นแนวความคิด และแนวทางในการสร้างสรรค์ศิลปะที่อาศัยกระบวนการทางทัศนศิลป์ อันเป็นการสร้างรูปแบบเชิงสัญลักษณ์ทางเนื้อหาของแนวความคิดหรือเพื่อเป็น “อนุสติ” แก่ตนเองและเพื่อนมนุษย์ให้เห็นความสำคัญของ “สติ” และใช้ชีวิตอย่างมี “สติ” และ “ปัญญา” ที่

สื่อสารสาระด้วยภาพปริศนาธรรมภายใต้บริบทแห่งศิลปะร่วมสมัยในระบบปัจเจก อันมีนัยเชิงกายภาพเป็นรูปแบบของ “ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้” ด้วยสติปัญญาตนเอง

ในอีกนัยประการหนึ่งข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ในบริบทต่าง ๆ รวมถึงศิลปินที่มีแนวคิดหรือรูปแบบในการนำเสนอสาระอันเป็นเนื้อหาผ่านกลวิธีในการสร้างสรรค์ผลงานที่สอดคล้องกับข้าพเจ้าเช่น ขวัญ อิน โข่ง ที่ให้แรงบันดาลใจในการสื่อแสดงนัยยะ หรือที่อุปมาเปรียบเชิงปริศนาธรรมถึงนัยยะแห่งธรรมะ “พุทธธรรม” ร่วมไว้ในผลงานผ่านรูปแบบเชิงสัญลักษณ์ หรือผลงานของ John Martin ที่มีรูปแบบในการนำเสนอภาพแห่งผลงานโดยอาศัยใช้แสง และ เงาสื่อแสดงความหมายทางนามธรรมด้วยรูปลักษณ์เชิงอุดมคติที่เป็นดุลยภาพหรือกลมกลืนอย่างเป็นเอกภาพทางสุนทรียภาพและสอดคล้องตามเจตนาที่จักสื่อสารถึงเนื้อหาภายในของผลงานที่มีการนำเสนอประเด็นสาระและรูปธรรมของแนวความคิดผ่านกรรมวิธีทางเทคนิคหรือกระบวนการทางศิลปะภาพพิมพ์เทคนิคเมซโซทินท์ซึ่งเป็นเทคนิควิธีการที่ข้าพเจ้าได้ค้นคว้าวิจัยและสร้างสรรค์ หรือเพื่อบ่มเพาะทักษะศิลป์ที่จักอาศัยเป็นเครื่องมือและสื่อกลางในการแสดงออกซึ่งรูปแบบทางกายภาพของเนื้อหาความหมายของแนวความคิด และศิลปินอีกท่านหนึ่งอย่าง Katsushika Hokusai ผู้ที่ให้แรงบันดาลใจในประเด็นของแนวทาง และ มุมมองความคิดที่มีต่อธรรมชาติรวมถึงด้านแนวคิดที่สื่อแสดงผ่านผลงานศิลปะภาพพิมพ์ กล่าวในอีกนัยหนึ่งได้ว่าการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์หรือการทบทวนวรรณกรรมด้วยข้อมูลบริบทต่าง ๆ ได้ให้หลักคิดและมุมมองทางด้านศิลปะที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับและนำมาปรับประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางของการพัฒนาต่อยอดการสร้างสรรค์ผลงานให้สื่อแสดงนัยยะที่ตรงตามเจตนาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นด้วย หรือ กล่าวโดยสรุปถือในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ต่อรูปแบบและแนวความคิด เทคนิควิธีการซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์รวมถึงการปรับใช้ในการสร้างสรรค์ที่ให้สื่อแสดงออกได้สอดคล้องตรงตามความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสื่อสารผ่านภายใต้บริบทแห่งศิลปะร่วมสมัยระบบปัจเจก

บทที่ 3

ขั้นตอนการศึกษาและกระบวนการสร้างสรรค์

ผลงานวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง “ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้” เป็นการศึกษาค้นคว้าถึงการดำเนินไปภายใต้กฎแห่งธรรมชาติหรือบริบทแห่งกฎเกณฑ์ของธรรมชาติที่มีสถานะต่าง ๆ ร่วมอยู่ เช่น เกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไปของสรรพสิ่งอันเป็นความจริงในธรรมชาติรอบตัวที่นำมาเป็นกรณีศึกษา หรืออุปมาเปรียบเทียบกับลักษณะของสถานะทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของมนุษย์อันมีบริบทที่หลากหลาย เนื่องด้วยสถานะ “จิต” ของมนุษย์นั้นเป็นสถานะที่สอดคล้องกับกฎของธรรมชาติ หรือ อาจกล่าวได้ว่าอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของมนุษย์นั้นย่อมมีสถานะที่ไม่เที่ยงและเป็นไปตาม “กฎแห่งธรรมชาติ” การที่จะศึกษาให้เข้าใจแจ่มชัดในสาระนั้นามธรรมชาติของทุกสรรพสิ่งจึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยากสำหรับมนุษย์ปุถุชนทั่วไป ในการนี้ข้าพเจ้าจึงน้อมนำพระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเป็นหลักคิดหรือสำหรับยึดเหนี่ยวทางความคิดและทางจิตใจเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า และทำความเข้าใจถึงความเป็นไปได้ของสถานะธรรมในบริบทต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่โน้มน้าวไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานอย่างเป็นระบบ ในอีกนัยประการหนึ่งยังเป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเชิงประจักษ์ผ่านการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์และนำมาปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการสร้างสรรค์ผลงาน

กล่าวได้ว่าการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อที่จักนำมาสร้างสรรค์ผลงานนั้นจึงเป็นเสมือนการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตที่เนื่องด้วยจากการนำพระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระพุทธเจ้ามาเป็นหลักคิดเรื่องอนุสติและปรับใช้กับแนวความคิดนั้นจึงเป็นการเรียนรู้ และทำความเข้าใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต รวมถึงการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพพิมพ์ที่อาศัยกระบวนการทางทัศนศิลป์งานศิลปะภาพพิมพ์หรือกรรมวิธีการพิมพ์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึกเทคนิคเมซโซทินท์ที่มีกระบวนการสอดคล้องกับแนวความคิดอันเปรียบเป็นเสมือนการเรียนรู้ในข้อพุทธปรัชญาหลักธรรมะ โดยผ่านกระบวนการสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ ประเด็นสาระโดยนัยนี้ที่อุปมาเปรียบตั้งการปฏิบัติธรรมนั่นเอง

การศึกษาค้นคว้าข้อมูลในการสร้างสรรค์

กล่าวคือในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้านั้นด้วยเพราะให้กระจำงแจ่มชัดถึงในสาระประเด็นของเรื่องราวเนื้อหา (ความหมาย ความคิด) ที่สัมพันธ์กับสาเหตุแห่งสภาวะอารมณ์ของจิตในห้วงเวลาต่าง ๆ ของข้าพเจ้าเนื่องด้วยมนุษย์นั้นมักอยู่กับอารมณ์ทางจิตของตัวเองตลอดในทุกขณะของการเคลื่อนไหวดำเนินชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นการกิน การเดิน การนั่ง หรือแม้กระทั่งการนอนล้วนแล้วเป็นความต้องการทางอารมณ์ความคิดของจิตทั้งสิ้นทั้งที่รู้ตัวก็ดี หรือไม่รู้ตัวก็ดี การนี้ข้าพเจ้าได้สำรวจพิจารณาเห็นการเปลี่ยนแปลงของสภาวะอารมณ์ในห้วงขณะเวลาที่แตกต่างกัน เช่น เมื่อมีสิ่งภายนอกมากระทบทาง “ผัสสะ” อารมณ์ลักษณะต่าง ๆ ก็จักเกิดขึ้นภายในจิตใจของ และบางครั้งยังรวมถึงเป็นอารมณ์ฝ่ายต่ำที่สามารถนำพาให้ชีวิตดำเนินไปสู่ห้วงของความทุกข์ที่เกิดขึ้นภายในจิตใจจนส่งผลกระทบต่อกรดำเนินชีวิตด้วย

จากใจความสำคัญข้างต้นที่กล่าวมานั้นอันเป็นสาเหตุทำให้ถูกคิดและโน้มน้าวไปสู่การสำรวจศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลความรู้เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของจิตเพิ่มเติม หรือเพื่อรู้ถึงในวิธีการควบคุมอารมณ์ – ความรู้สึกฝ่ายต่ำที่จักนำพาจิตใจไปสู่ห้วงแห่ง “ทุกข์” ตามหลักธรรมะของพระพุทธศาสนา และ ปรัชญาแขนงต่าง ๆ ประกอบกับเพื่อทำความเข้าใจในความคิดทางอารมณ์ของตนเอง หรือเจตนาข้อมก็เพื่อหาเหตุปัจจัยที่ก่อให้เกิดความทุกข์ขึ้นภายในจิตใจนั่นเอง ในการนี้ข้าพเจ้าได้น้อมนำเอาธรรมะหลักพระธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนามาตีความด้วยวิจรรณญาณและความรู้สึก และปรับใช้เพื่อการสื่อสารประเด็นของเนื้อหาภายในหรือเนื้อหาทางสัญลักษณ์ที่แสดงออกผ่านรูปแบบหรือกายภาพเชิงอุปมาอุปไมยผ่านมุมมอง แนวความคิด และ ประสบการณ์เพื่อที่จักสร้างให้เป็นภาพแทนความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจอันมีนัยเป็นสภาวะและเป็นนามธรรมหรือให้กลับกลายเป็นรูปธรรมและรูปแบบของผลงานผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์ งานศิลปะภาพพิมพ์ในบริบทแห่งศิลปะร่วมสมัยระบบปัจเจก

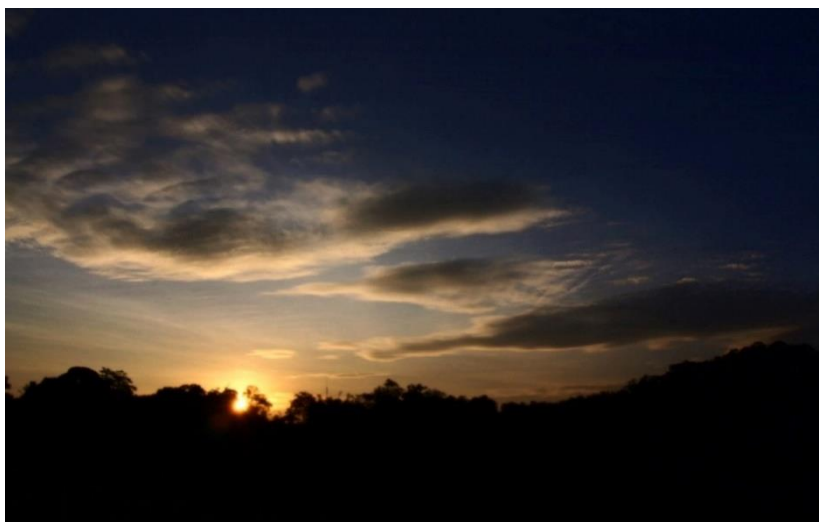
วิธีการและเทคนิคในการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ที่เป็นการสื่อแสดงให้เห็นถึงรูปธรรมของแนวความคิด อันเป็นความหมายเชิงนามธรรม หรือ ให้กลับกลายเป็นกายภาพของผลงานที่ผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อที่สร้างผลงานเอกภาพทางสุนทรียภาพของผลงานด้วยกระบวนการทางทัศนศิลป์อย่างระบบหรืออาศัยบริบทแห่งกระบวนการสร้างสรรค์ที่ก่อปรด้วยการรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ตีความด้วยวิจรรณญาณและความรู้สึกเพื่อสร้างภาพร่างต้นแบบ (Sketch) ที่จะนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะภาพพิมพ์ในรูปแบบ 2 มิติที่สื่อแสดงกายภาพพื้นที่เชิงสมมุติหรือเป็นรูปแทนของพื้นที่สภาวะที่อยู่ภายในจิตใจของมนุษย์ ซึ่งในขั้นตอน

การสร้างสรรคที่อาศัยวิธีการทำภาพพิมพ์ การพิมพ์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึกเทคนิคเมซโซทินท์ในแบบเฉพาะตนที่เป็นเหมือนดั่งการเพียรพยายาม “สร้างบางสิ่งเพื่อที่จักทำลายบางสิ่งนั้นในอนาคต” และเนื่องด้วยเพราะกระบวนการสร้างแม่พิมพ์ในกรรมวิธีโดยนัยนี้ต้องทำให้พื้นผิวหน้าของแผ่นทองแดงที่มีความเรียบเนียนให้ปรากฏกลายเป็นร่องลึกทั่วทั้งผิวหน้าของแผ่นแม่พิมพ์และกระทำซ้ำ ๆ ไปมาประมาณ 16 ทิศทาง แต่ทว่าสิ่งที่จักสร้างรายละเอียดของค่าน้ำหนักบนแม่พิมพ์ได้นั้นต้องอาศัยกลวิธีของการชุบ ลบหรือลากเอาพื้นผิวที่สร้างเตรียมไว้ออกไปซึ่งเปรียบกลวิธีนี้เป็นดั่งการ “อนุสติ” แก่ตนเอง หรือเป็นเสมือนประกายของความสว่างทางปัญญาและด้วยหลักคิดที่ว่า การเกิดขึ้นของสิ่งนั้น และการสูญสลายไปของสิ่งนั้น เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าได้กระทำด้วยตนเองจนนำมาไปสู่การตั้งคำถามแก่จิตว่า “หรือแท้จริงแล้วมนุษย์เองที่ เป็นผู้สร้าง และผู้ทำลายสิ่งต่าง ๆ ทั้งปวง” สารระประเด็นของหลักคิดโดยนัยนี้ยังเป็นความคิดที่สอดคล้องกับ “กฎของธรรมชาติ” ในเรื่องการเกิดขึ้น ตั้งอยู่และดับไปของทุกสรรพสิ่งซึ่งสาระเหล่านี้ได้นำไปสู่การสร้างสัมฤทธิ์ผลของการสร้างสรรค์ผลงานอย่างมี “สติ” คือรู้อยู่ในทุกห้วงขณะ “จิต” หรือกล่าวได้ว่า กระบวนการสร้างสรรค์เป็นเหมือนดั่งการปฏิบัติธรรมคือเป็นอนุสติเตือนให้ลุกคิดและตระหนักรู้เห็นถึง “สังขาร” แห่งการเกิดดับที่ดำเนินไปอยู่ตลอดในทุกห้วงขณะของเวลา และจะเห็นจริงได้ก็ด้วยการใช้ “ปัญญา” สำนวพิจารณาหรือคิด - วิเคราะห์ถึงเหตุปัจจัยของทุกสรรพสิ่งที่ดำเนินไปนั่นเอง

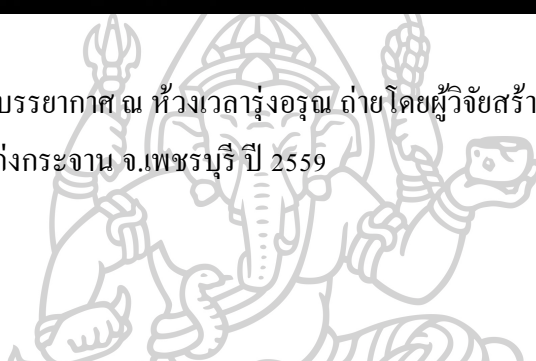
ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลในการสร้างภาพร่างต้นแบบ (Sketch)

การรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาสร้างภาพร่างต้นแบบ (Sketch) ของผลงานเริ่มจากการออกสำรวจเดินทางเพื่อเก็บข้อมูล และหาแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ ณ สถานที่ธรรมชาติอันบริสุทธิ์ในบริบทต่าง ๆ เช่น ทะเล แม่น้ำ ภูเขาและเฉพาะเจาะจงเลือกช่วงเวลาในห้วงขณะรุ่งอรุณของวันใหม่ หรือขณะที่พระอาทิตย์กำลังสาดแสงส่องสว่างลงมาบนพื้นโลก เนื่องด้วยเพราะเป็นช่วงระยะเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงของแสง และเงา อย่างรวดเร็วและชัดเจน เจตนาข้อมก็เพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์แก่ตนเองผ่านการจดจำ และ จดบันทึกเอาความรู้สึกที่ประทับใจในห้วงขณะนั้น รวมถึงทำการเก็บภาพในมุมมองที่หลากหลายผ่านวิธีการถ่ายภาพธรรมชาติรอบตัวในขณะนั้นด้วย เพื่อที่จะนำมาเป็นข้อมูลการสร้างภาพร่างต้นแบบ (Sketch) ที่สอดคล้องกับเนื้อหาของแนวความคิดที่ได้กำหนดไว้ก่อนหน้า

ภาพที่ 9

ภาพบรรยากาศ ณ ห้วงเวลารุ่งอรุณ ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ สถานที่
อ. แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี ปี 2559

ภาพที่ 10

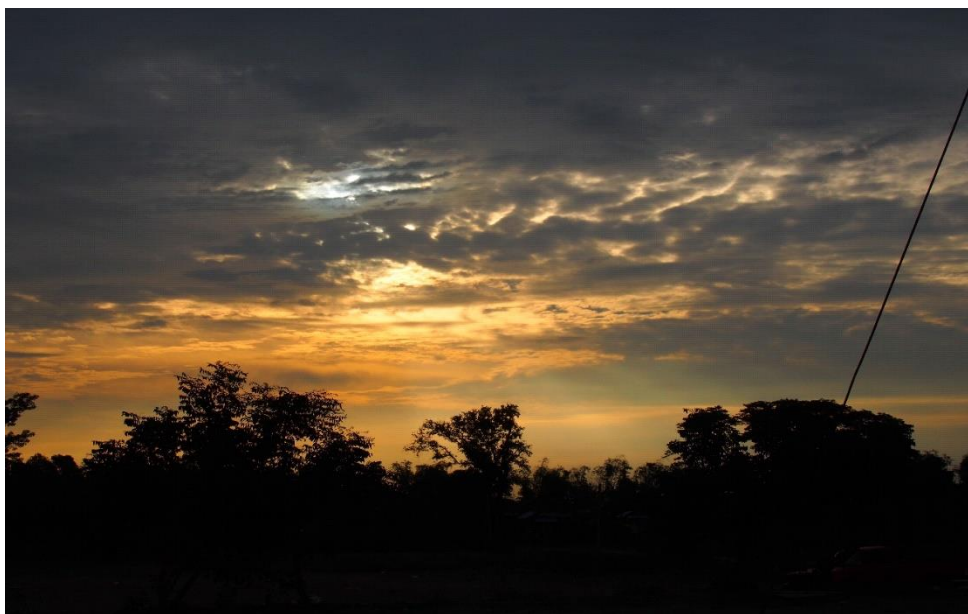
ภาพบรรยากาศ ณ ห้วงเวลารุ่งอรุณ ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ สถานที่
อ. แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี ปี 2559

ภาพที่ 11 ภาพบรรยากาศ ณ ห้วงเวลารุ่งอรุณ ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ สถานที่
อ. แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี ปี 2559

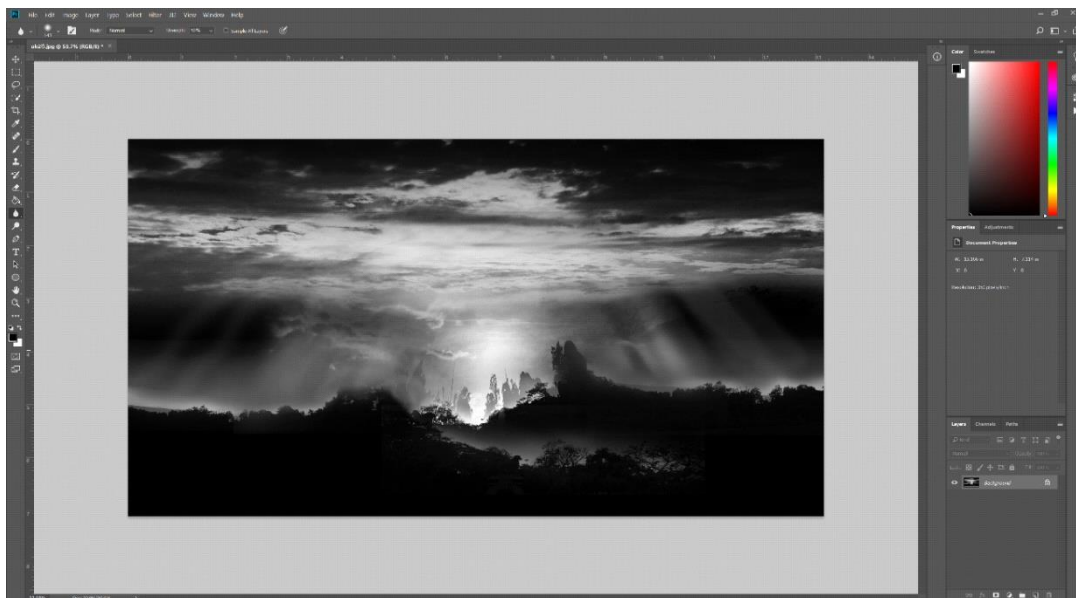
ภาพที่ 12 ภาพบรรยากาศ ณ ห้วงเวลารุ่งอรุณ ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ สถานที่
อ. แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี ปี 2559

ภาพที่ 13 ภาพบรรยากาศ ณ ห้วงเวลารุ่งอรุณ ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ สถานที่
อ. เมืองอุทัยธานี จ. อุทัยธานี ปี 2560

ขั้นตอนการสร้างภาพร่างต้นแบบ (Sketch)

กล่าวคือในการสร้างภาพร่างต้นแบบในรูปแบบของผลงานนั้นเริ่มจากการนำเอาข้อมูลดิบที่ได้จากการออกสำรวจภาคสนามไปเก็บข้อมูลภาพในมุมมองสถานที่ต่าง ๆ ที่ประทับใจและด้วยเจตนานำมาผสมผสานให้ก่อรูปเป็นพื้นที่ในบริบทอุดมคติของทัศนียภาพที่ได้วิเคราะห์ตีความหมายด้วยวิจารณ์ญาณและความรู้สึก หรือสังเคราะห์เพื่อสร้างให้เป็นพื้นที่สมมุติเชิงสภาวะธรรมของภาพปริศนาธรรมผ่านจินตภาพด้วยเจตนาที่สื่อแสดงเนื้อหาความหมายทางนามธรรมหรือเป็นรูปลักษณ์ของเนื้อหาทางสัญลักษณ์ที่สื่อสารทางอารมณ์ และความรู้สึกได้ตรงตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ให้ได้มากที่สุด โดยในการนี้ได้อาศัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อปรับสร้างพื้นที่โดยนัยนี้ด้วยวิธีการตัดต่อภาพ หรือจัดองค์ประกอบของภาพ ประกอบกับเพื่อสร้างค่าน้ำหนักของแสงและเงาขึ้นมาใหม่ให้สื่อแสดงความรู้สึกและความหมายได้ตรงตามความต้องการและภายใต้กรอบของแนวความคิดรวมถึงการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพพิมพ์อย่างเป็นระบบอีกด้วย

ภาพที่ 14

ภาพแสดงขั้นตอนการจัดวางองค์ประกอบภาพและการปรับค่าน้ำหนักแสง - เงา
ของภาพร่างต้นแบบ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ภาพที่ 15 ภาพร่างตนแบบผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 16 ภาพร่างต้นแบบผลงานชุดวิทยานิพนธ์

องค์ประกอบในการสร้างสรรค์

ในการสร้างสัมฤทธิ์ผลของการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์หรืองานศิลปะภาพพิมพ์และเป็นผลงานชุดวิทยานิพนธ์รูปแบบ 2 มิติที่เป็นต้องอาศัยใช้กลวิธีการจัดองค์ประกอบทางทัศนธาตุเพื่อเป็นสื่อกลางแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกหรือเป็นการสร้างเอกภาพทางสุนทรียภาพที่จับสื่อแสดงเนื้อหาความหมายทางนามธรรมของผลงานอันมีนัยเป็นแนวความคิดสูงคือกลุ่มเกลายกระดับจิตใจและสติปัญญานั้นเอง และ กล่าวคือการใช้ภาษาของศิลปะ โคนนัยนี้ยังเป็นกลวิธีการก่อรูปให้เกิดเป็นรูปแบบของผลงานทางทัศนศิลป์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะอีกด้วย ซึ่งสาระประเด็นของแนวทางวิธีการนี้สามารถวิเคราะห์ภาษาของศิลปะที่แสดงความหมายทางนามธรรมออกได้ดังต่อไปนี้

จุด (Point)

กล่าวได้ว่าในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพพิมพ์ชุดวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้านั้น องค์ประกอบทางทัศนธาตุที่สำคัญคือ จุด (Point) เนื่องจากเพราะรายละเอียดของค่าน้ำหนัก อ่อน และ เข้ม ในผลงานนั้นอันเป็นผลสัมฤทธิ์ผลจากการเรียงตัวกันของจุดซึ่งเกิดจากหมึกพิมพ์ที่ติดอยู่ในร่องลึกที่ถูกสร้างขึ้นด้วยเครื่องมือ Mezzotint Rocker ที่มีลักษณะเป็นเหล็กแหลมเรียงตัวกันเป็นพื้นปลาจนทำให้ทั่วทั้งพื้นผิวหน้าของแม่พิมพ์แผ่นทองแดงเต็มไปด้วยการเรียงตัวแบบทับซ้อนกันของจุดที่มีลักษณะเป็นร่องลึกรวมถึงยังถูกทำให้มีขนาดที่เล็กลงด้วยการใช้วิธีการจุด - ลบหรือถากด้วยเครื่องมือเหล็กปลายแหลมที่มีความคม (Scraper) เพื่อเป็นการสร้างค่าน้ำหนักจากขนาดและจำนวนของจุดที่แตกต่างกันในผลงานอีกด้วย

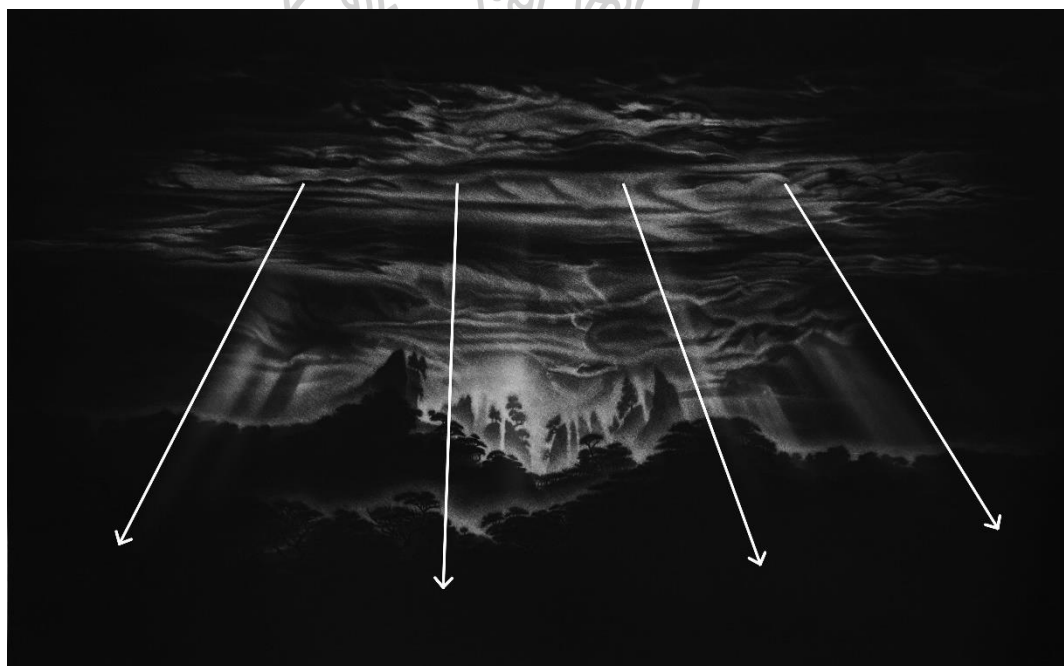

ภาพที่ 17

ภาพแสดงทัศนธาตุจุด (Point)

เส้น (Line)

ในการสร้างสรรค์ผลงานได้อาศัยใช้ทัศนธาตุเส้น (Line) ที่สื่อแสดงถึงการเคลื่อนไหวที่ไม่หยุดนิ่งหรือเป็นการดำเนินไปของสรรพสิ่งนั่นเอง เนื่องด้วยเพราะทุกสรรพสิ่งย่อมมีสภาวะที่ไม่คงที่คือมีการเกิด - การดับอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นก้อนเมฆที่เคลื่อนตัวและเปลี่ยนแปลงไปในทุกขณะ ต้นไม้ที่เจริญเติบโตอย่างช้า ๆ แม้กระทั่งแสงของดวงอาทิตย์ที่สาดส่องให้พลังชีวิตกับสรรพชีวิต ในเวลาเดียวกันก็ได้เปิดเผยให้มนุษย์เห็นในสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นการเคลื่อนไหวไปตาม “กฎของธรรมชาติ” ทั้งสิ้น กล่าวได้ว่าในผลงานของข้าพเจ้านั้นใช้ทัศนธาตุเส้น (Line) เป็นตัวแทนของการเคลื่อนไหวที่ไม่หยุดนิ่ง หรือการเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งทั้งปวงผ่านการเคลื่อนไหวในบริบทรูปแบบต่าง ๆ ของเส้นที่สื่อสาระนามธรรมของผลงาน

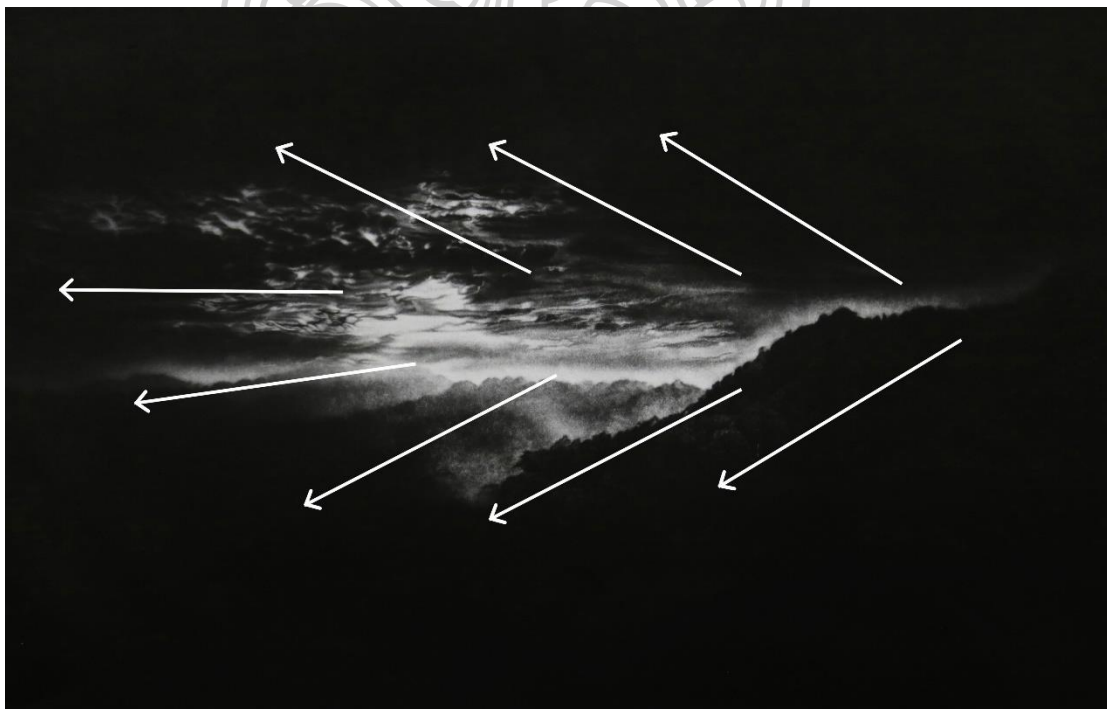
ภาพที่ 18

ภาพแสดงทัศนธาตุ เส้น (Line)

น้ำหนักของแสงและเงา (Light and Shadow)

ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ได้อาศัยใช้ค่าน้ำหนักของแสงและเงา (Light and Shadow) ในบริบทต่าง ๆ ที่มีนัยเป็นการสร้างรูปธรรมเชิงสมมุติพื้นที่สภาวะจิตของมนุษย์ เป็นการไล่รายละเอียดรายละเอียดของค่าน้ำหนักที่แตกต่างกันจึงก่อให้เกิดขอบเขตของรูปทรงธรรมชาติ ขนาดต่าง ๆ ขึ้นภายในพื้นที่ของแสงเงา รวมถึงยังเป็นการก่อรูปให้เกิดระยะของมิติใกล้ กลาง และ ไกลขึ้นในผลงานแบบภาพ 2 มิติอีกด้วย

ในอีกนัยประการหนึ่งของการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพพิมพ์ การพิมพ์ภาพพิมพ์โลหะ ร่องลึกหรือด้วยกรรมวิธีเทคนิคภาพพิมพ์ Mezzotint นั้นมีขั้นตอนการสร้างรายละเอียดของค่าน้ำหนักของแสงที่เป็นสีขาวลงบนน้ำหนักเงาหรือที่เป็นสีดำ อาจกล่าวได้ว่าเป็นเหมือนการสร้างรูปลักษณ์ของแสงสีขาวลงบนพื้นที่ดำผ่านวิธีต่าง ๆ เช่นการขูดลงบนพื้นผิวหน้าของแม่พิมพ์แผ่นทองแดงด้วยเครื่องมือเหล็กปลายแหลม Scraper เพื่อเป็นการสื่อแสดงให้เห็นถึงประเด็นสาระสำคัญของเนื้อหาทางนามธรรมของแนวความคิดตามเจตนา จึงสื่อแสดงนัยยะสำคัญของ “แสงแห่งปัญญา” ผ่านทางรูปแทนเชิงสมมุติของการอุปมาเปรียบแสงแรกจากดวงอาทิตย์ในหัวเวลารุ่งอรุณของวันใหม่ ที่สาดส่องลงมาให้มนุษย์ผู้รู้ตื่นรู้เบิกบานเห็นความจริงของสรรพสิ่งในบริบทรอบ ๆ ตัวอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

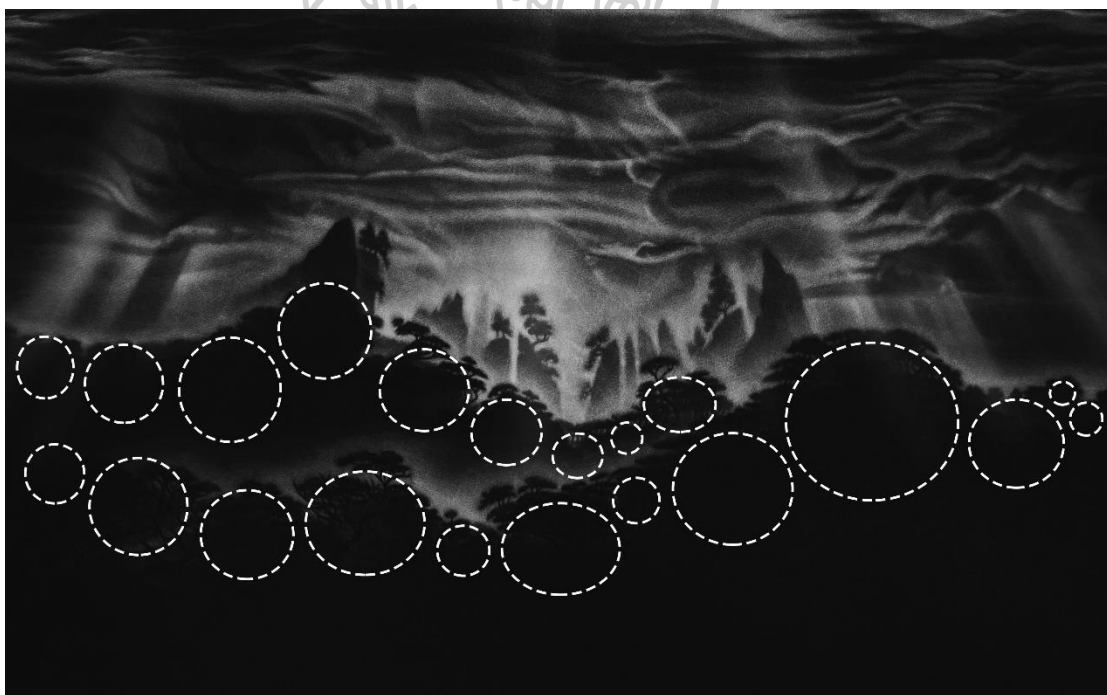
ภาพที่ 19

ภาพแสดงทัศนธาตุน้ำหนักของแสงและเงา (Light and Shadow)

รูปทรง (Form)

ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความหมายสำคัญกับรูปทรงธรรมชาติหรือรูปทรงอินทรีย์ (Organic form) ที่ผสมผสานก่อรูปเกิดเป็นเอกภาพทางสุนทรียภาพของผลงานในบริบทพื้นที่ ทิวทัศน์ (Landscape) หรือมีนัยยะเป็นทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้ที่ก่อรูปขึ้นจากรูปทรงต่าง ๆ ในธรรมชาติ เช่น รูปทรงของภูเขาเนินเขา รูปทรงของต้นไม้ที่บ้าง โปรงและหนาที่บวมกันจนกลายเป็นรูปทรงของพื้นที่ป่า ทิวเขาหรือผืนป่าที่หลากหลายเชิงนิเวศรวมทั้งรูปทรงของกลุ่มก้อนเมฆที่แทรกตัวอยู่ในพื้นที่ว่าง (Space) จนกลายเป็นมวลรูปของท้องฟ้าที่สื่ออารมณ์ความรู้สึก และสาระนามธรรมผ่านภาษาของศิลปะ อันเป็นคุณภาพของภาษาทางทัศนศิลป์

ในอีกนัยประการหนึ่งรูปทรงที่มีขนาดที่แตกต่างกันอันเป็นกลวิธีทางทัศนศิลป์หรือเป็นสารัตถะของงานศิลปะภาพพิมพ์คือการสร้างมิติลงตามระนาบสองมิติของพื้นที่ภาพและเป็นกายภาพของผลงานนั่นเอง

ภาพที่ 20

ภาพแสดงทัศนธาตุรูปทรง (Form)

พื้นที่ว่าง (Space)

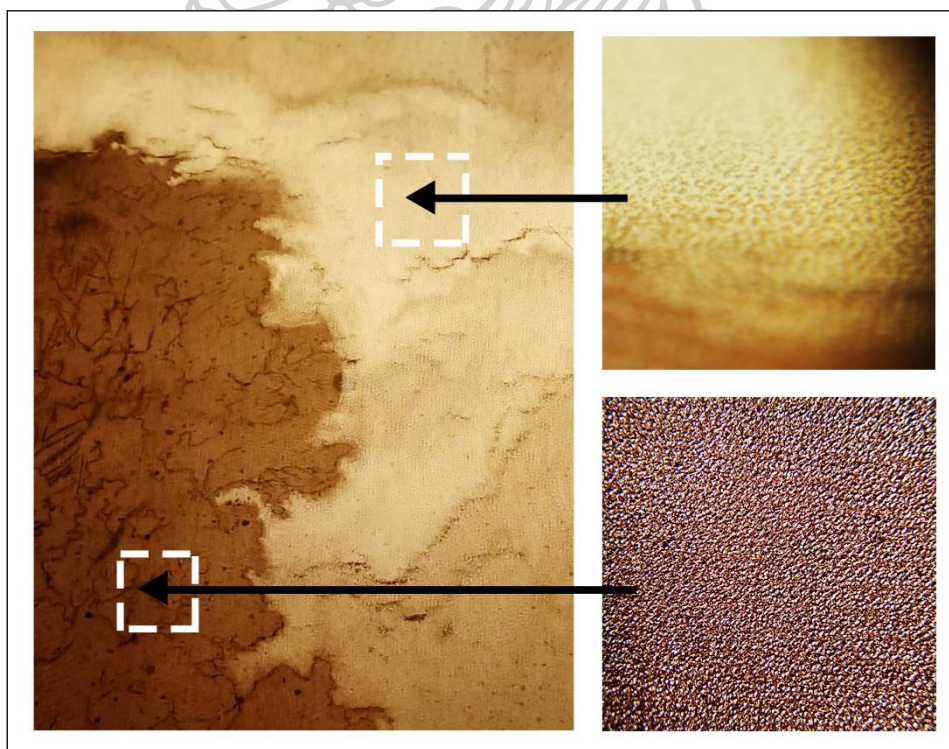
กล่าวคือพื้นที่ว่าง (Space) ในผลงานมินิยะ เป็นพื้นที่ว่างเชิงสมมุติของสภาวะจิตใจมนุษย์ ปุถุชนที่ยังลุ่มหลงไม่มีไม่มีความกระจ่างชัดเจนหรือเป็นความไม่แน่นอนที่เหมือนกับการหลงผิด โดยนัยนี้สื่อแสดงออกผ่านกระบวนการทางทัศนศิลป์ที่อาศัยใช้รูปแทนเชิงสมมุติของห้องบรรยากาศพื้นที่ที่ปกคลุมไว้ด้วยความมืด (สีดำ) หรือน้ำหนักเข้มซึ่งให้ความรู้สึกที่มีดมน ขุ่นมัว และ หม่นหมอง เป็นเสมือนดั่งบรรยากาศแห่งความทุกข์ของจิต อีกนัยหนึ่งท่ามกลางบรรยากาศของพื้นที่ที่มีดมนั้น ทว่ายังคงมีแสงแรกของดวงอาทิตย์ที่เป็นเหมือนแสงแห่งความหวังที่จักเปิดเผยให้เห็นถึงความจริงหรือสิ่งที่ซ่อนเร้นแฝงการอยู่ในห้วงแห่งความมืดมิด ซึ่งนั่นก็คือแสงแห่ง “ปัญญา” ที่จะโน้มน้าวไปสู่ความตื่นรู้ อันเป็นดัง “แสงแห่งธรรม” หรือเครื่องมือทางจิตวิญญาณที่จักส่องสว่างให้เห็นรูปเงาตัวตนแท้จริงของทุกสรรพสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างกระจ่างแจ่มชัดมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 21 ภาพแสดงทัศนธาตุพื้นที่ว่าง (Space) ภายในผลงาน

พื้นผิว (Texture)

ในการสร้างพื้นผิวของผิวหน้าแม่พิมพ์แผ่นทองแดงที่เขียนเรียบให้กลับกลายเป็นร่องลึกทั่วทั้งแม่พิมพ์ด้วยเครื่องมือโยกที่ชื่อว่า Mezzotint Rocker ซึ่งเป็นเหล็กที่มีลักษณะปลายแหลมเรียงตัวกันขณะใช้กดเครื่องมือโดยนัยนี้ลงบนผิวหน้าของแม่พิมพ์จนเกิดร่องลึกเป็นจำนวนมากในบริบททิศทางต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ และใช้เครื่องมือลบที่ชื่อว่า Scaper ขูด - ลบหรือฉาให้ร่องลึกเหล่านั้นตื้นขึ้นเจตนาเพื่อสร้างร่องลึกที่มีความลึก - ตื้นแตกต่างกันระดับกัน หรือเพื่อสร้างพื้นผิวของร่องลึกสำหรับการรองรับหมึกพิมพ์ได้ในปริมาณที่แตกต่างกัน ประกอบกับเป็นกลวิธีของการสร้างรายละเอียดค่าน้ำหนักของผลงานด้วยปริมาณของเนื้อหมึกพิมพ์ที่ถูกอุดให้กักเก็บอยู่ในพื้นผิวร่องลึกของแม่พิมพ์และอีกนัยหนึ่งขั้นตอนสำคัญของการสร้างพื้นผิวแม่พิมพ์นั้นสื่อแสดงนัยยะที่อุปมาเปรียบเปรยถึงการขัดเกลายกระดับจิตใจและสติปัญญาของมนุษย์ที่หยาบกระด้างให้สะอาด สว่าง บริสุทธิ์ผ่องใส หรือประณีตงดงามที่นุ่มนวลอ่อนโยนด้วยความเพียร ความพยายาม ซึ่งเป็นความดีงามของการดำรงชีวิตอย่างมี “สติ” อยู่ทุกขณะ “จิต” และรู้ตื่น หรือเป็นเสมือนการเคลื่อนไหวดำเนินชีวิตที่เป็นเหมือนการปฏิบัติธรรม อันเป็นรูปแบบของชีวิตที่รู้เท่าทันในปัจจุบันขณะนั่นเอง

ภาพที่ 22

ภาพแสดงทัศนธาตุพื้นผิว (Texture)

สีและบรรยากาศ (Color and Atmosphere)

กล่าวคือเมื่อพิจารณาสาระประเด็นของแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าเจตนาเลือกใช้โทนสีขาว - ดำ เพื่อเป็นกุศโลบายของการสื่ออรรถาธิบายถึงเนื้อหา ความหมายทางนามธรรม ความรู้สึกในบรรยากาศของเวลาห้วงแห่งกาลและสถานที่หนึ่งซึ่งสมมุติ เนื่องด้วยความจริงแล้วสีไม่ได้มีอยู่จริงหรือไม่ใช่ความเป็นจริงของสีที่เกิดจากแสงของดวงอาทิตย์ มากระทบกับสรรพสิ่งและเกิดปฏิกิริยาทำให้มนุษย์เห็นสีที่สะท้อนออกมาจากวัตถุสิ่งสิ่งนั้น และ มนุษย์แต่ละคนย่อมมองเห็นสีได้ไม่เหมือนกันเนื่องด้วยเพราะการรับรู้ค่าน้ำหนักของสีจากดวงตาที่แตกต่างกันนั่นเองจึงทำให้สีที่แต่ละบุคคลมองเห็นนั้นแตกต่างกันไปด้วย แต่ทว่าในทางกลับกัน มนุษย์เราทุกคนสามารถมองเห็นค่าน้ำหนักที่เกิดขึ้นของแสงสว่างได้เหมือนกัน หรืออาจกล่าวใน อีกนัยหนึ่งได้ว่าแม้กระทั่งคนตาบอดก็สามารถมองเห็นแสงนี้ได้ โดยนัยของแสงที่ข้าพเจ้าหมายถึง นั้นนิยามว่าเป็น แสงแห่ง “ปัญญา” หรือเป็นแสงเชิงจิตวิญญาณที่ส่องสว่างขึ้นภายในจิตใจของ มนุษย์ผู้ตระหนักรู้ถึงในคุณค่าทางปัญญา

อนึ่งใจความสำคัญข้างต้นที่ได้กล่าวมานี้ข้าพเจ้าเจตนาเลือกใช้สี (ขาว) ของเนื้อกระดาษที่ไม่ มีหมึกพิมพ์ (สีดำ) เกาะติดอยู่เลยเป็นสื่อกลางที่แสดงออกถึงการเป็นกุศโลบายของสาระประเด็น แห่งความสะอาดของจิตใจที่ไม่ประอะเปื้อนไปด้วย “กิเลส” รวมถึงและยังเป็นกลวิธีทางทัศนศิลป์ ของการสื่อถึง “แสงแห่งปัญญา” ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่สาธตสั่งให้มนุษย์ “ผู้ เห็นธรรม” ได้ตื่นรู้เห็นความจริงอันเป็นสัจธรรมถึงวิถีทางในการดำเนินชีวิตไปสู่ชีวิตที่อิสระ ตั้ง อยู่ เบิกบานสะอาด สว่างและสงบเย็นเป็นชีวิตที่ปราศจากซึ่ง “กิเลส” อันเป็นหนทางเดียวที่จักขจัด ความ “ทุกข์” ภายในจิตใจของมนุษย์ได้

ภาพที่ 23

ภาพแสดงทัศนธาตุ สีและบรรยากาศ (Color and Atmosphere)

วิธีการและขั้นตอนในการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานให้สอดคล้องตามแนวความคิดข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ตีความด้วย วิจารณ์ญาณและความรู้สึกหรือกลิ่นกรองออกมาเป็นจิตภาพรูปธรรมที่อยู่ในบริบทของภาพร่าง ต้นแบบ (Sketch) ของแนวความคิดเพื่อที่จะสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะภาพพิมพ์กระบวนการทาง เทคนิคภาพพิมพ์โลหะร่องลึกเทคนิค Mezzotint โดยนัยนี้ได้ตระหนักเห็นถึงคุณค่าความสำคัญใน กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์กรรมวิธีเทคนิคดังกล่าวนี้ เนื่องจากจากผู้สร้างสรรค์ที่ทำ ภาพพิมพ์เทคนิค Mezzotint จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีสติอยู่ทุกขณะจิตตลอดทุกขั้นตอน เนื่องด้วย กรรมวิธีของเทคนิค Mezzotint นี้ถ้าหากเกิดข้อผิดพลาดก็อาจไม่สามารถจะแก้ไขให้กลับคืนสภาพ มาเป็นเหมือนเดิมได้ ซึ่งประเด็นสาระโดยนัยนี้สอดคล้องกับเจตนาของแนวความคิดในการ สร้างสรรค์ที่ว่าด้วยการใช้ชีวิตอย่างมี “สติ” อยู่ทุกขณะ “จิต” ซึ่งเป็นการเคลื่อนไหวดำเนินชีวิตอยู่ อย่าง “ตื่นรู้” อันเป็นใจความสำคัญที่ตรงตามหลักธรรมะคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เจ้าอีกด้วย

กล่าวโดยสรุปได้ว่าในทุกขั้นตอนของการสร้างสรรค์ผลงานอันเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ เพื่อที่จะจักฝึกฝนจัดระบบระเบียบทางร่างกายให้มีทักษะศิลป์เป็นความเชี่ยวชาญทางเทคนิค และใน อีกนัยประการหนึ่งยังเป็นเสมือนการบ่มเพาะขัดเกลาจิตใจและสติปัญญาให้ประณีตในทุกห้วงขณะ ของการสร้างสรรค์ผลงานอีกด้วย และในการสร้างสรรค์ผลงานด้วยกรรมวิธีเทคนิค Mezzotint ใน แบบเฉพาะตนและสามารถวิเคราะห์แตกประเด็นขั้นตอนในการสร้างสรรค์ออกเป็นดังต่อไปนี้

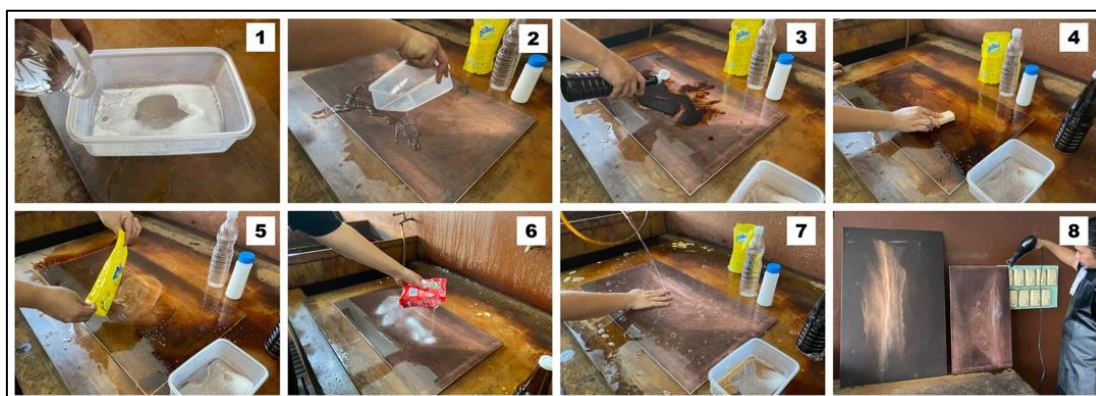
ขั้นตอนการทำความสะอาดแม่พิมพ์

ก่อนอื่นต้องนำแม่พิมพ์แผ่นทองแดง (Copper Plate) ที่ใช้ในการทำภาพพิมพ์โลหะร่องลึก เทคนิค Mezzotint มาทำความสะอาดผิวหน้าเสียก่อนเพื่อเป็นการกำจัดคราบสารเคมี สนิม หรือสิ่ง สกปรกที่ติดอยู่บนพื้นผิวหน้าของแม่พิมพ์โดยมีขั้นตอนที่ต้องทำต่อเนื่องกันอย่างเป็นระบบ ดังต่อไปนี้

1. การล้างด้วยเกลือและน้ำส้มสายชู เนื่องจากแผ่นทองแดงที่ยังไม่ได้ผ่านการทำ ความสะอาดจะมีคราบของไขมันที่มาจากรอยมือของมนุษย์รวมทั้งคราบของสิ่ง สกปรกต่าง ๆ ด้วยที่เกิดขึ้นจากระหว่างขั้นตอนของการผลิต หรือขั้นตอนการ ขนส่ง แม้กระทั่งการที่พื้นผิวหน้าของแผ่นทองแดงนั้นทำปฏิกิริยากับออกซิเจน ในอากาศจนก่อให้เกิดคลาบทองแดงที่เป็นสีเขียวที่เรียกว่าคราบสนิมทองแดง

(verdigris patina) จึงจำเป็นต้องใช้เกลือ และ น้ำส้มสายชูทำความสะอาดคราบ และสิ่งสกปรกบนผิวหน้าของทองแดงออกเสียก่อน ซึ่งมีขั้นตอนตามลำดับดังนี้

- 1.1 นำเกลือป่น น้ำส้มสายชู และน้ำเปล่ามาผสมให้เข้ากัน
- 1.2 ทำการราดน้ำที่ผสมข้างต้นลงบนผิวหน้าของแม่พิมพ์และใช้ฝ่ามือหรือแปรงที่มีขนอ่อนนุ่มวนให้ทั่วทั้งพื้นหน้าของแผ่นทองแดง
- 1.3 ล้างผิวหน้าของแผ่นแม่พิมพ์ด้วยน้ำยาล้างจานและน้ำเปล่าจนสะอาด

ภาพที่ 24

ภาพแสดงขั้นตอนการล้างทำความสะอาดแม่พิมพ์

2. การขัดเพลาทองแดงด้วยกระดาษทรายน้ำ หลังจากที่ได้ล้างทำความสะอาดเพื่อกำจัดคราบของทองแดงแล้วต้องเตรียมพื้นผิวหน้าของแผ่นแม่พิมพ์ให้เรียบเสมอกัน เนื่องจากเพราะแผ่นทองแดงนั้นอาจมีร่องรอยที่เกิดจากการขีดข่วนของวัสดุที่มีความแข็งหรือคม และในอีกนัยประการหนึ่งยังเป็นการขัดเอาสารเคมีที่เคลือบติดมาบนผิวหน้าของแผ่นทองแดงออกไปด้วย จึงต้องอาศัยขั้นตอนในการจัดดังต่อไปนี้
 - 2.1 นำน้ำเปล่าเทราดลงบนพื้นผิวหน้าของแผ่นทองแดง
 - 2.2 นำกระดาษทรายน้ำเบอร์ 1000 ขัดเป็นแนวระนาบเส้นตรงแนวนอนให้ทั่วผิวหน้าของแผ่นทองแดงทั้ง2ด้าน
 - 2.3 นำกระดาษทรายน้ำเบอร์ 1200 ขัดเป็นแนวเส้นตรง แนวนอน และแนวทแยงมุมให้ทั่วพื้นผิวหน้าของแผ่นทองแดงทั้ง2ด้าน

- 2.4 นำกระดาษทรายน้ำเบอร์ 1500 ขัดในลักษณะวนเป็นรูปวงกลมเล็ก ๆ ให้ทั่วทั้งผิวหน้าของแผ่นทองแดงในด้านที่มีร่องรอยขีดข่วนน้อยที่สุดเพื่อนำด้านที่เลือกมาสร้างสรรค์ให้เป็นแม่พิมพ์ภาพผลงาน
- 2.5 นำกระดาษทรายน้ำเบอร์ 2000 ขัดในลักษณะวนเป็นรูปวงกลมเล็ก ๆ ให้ทั่วทั้งผิวหน้าของแผ่นทองแดงโดยทำซ้ำ ๆ กัน 2 รอบ และขัดอีกครั้งในแนวตั้งและแนวนอนจนแผ่นทองแดงเกิดความมันเงา และในขั้นตอนสุดท้ายใช้น้ำยาล้างจานล้างทำความสะอาดให้ทั่วทั้งผิวแม่พิมพ์ และใช้น้ำเปล่าล้างทำความสะอาดจนแน่ใจว่าไม่หลงเหลือคราบของสิ่งสกปรกบนพื้นผิวหน้าทั้งสองด้านของแผ่นทองแดง จากนั้นนำแผ่นทองแดงที่ทำความสะอาดแล้วมาเป่าด้วยเครื่องเป่าลมร้อนจนแผ่นทองแดงแห้งสนิท

ภาพที่ 25 ภาพแสดงขั้นตอนการขัดผิวหน้าแผ่นของทองแดงด้วยกระดาษทรายน้ำ
ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

3. การล้างด้วยสารเคมีหรือเคมีภัณฑ์ต่าง ๆ เนื่องด้วยสารเคมีหรือคราบไขมันที่ติดอยู่บนพื้นผิวของแม่พิมพ์แผ่นทองแดงนั้นสามารถส่งผลกระทบต่อขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานหรืออาจทำให้ผลงานเสียหายได้ ดังนั้นต้องใช้สารเคมีเช่น น้ำมันสน ทินเนอร์ อีซีโทนมาล้างทำความสะอาดเพื่อที่ให้นแน่ใจว่าสารเคมีหรือคราบไขมันที่ติดอยู่นั้นได้ถูกล้างขจัดออกไปจากพื้นผิวหน้าของแผ่นทองแดง ซึ่งต้องล้างทำความสะอาดด้วยสารเคมีชนิดต่าง ๆ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

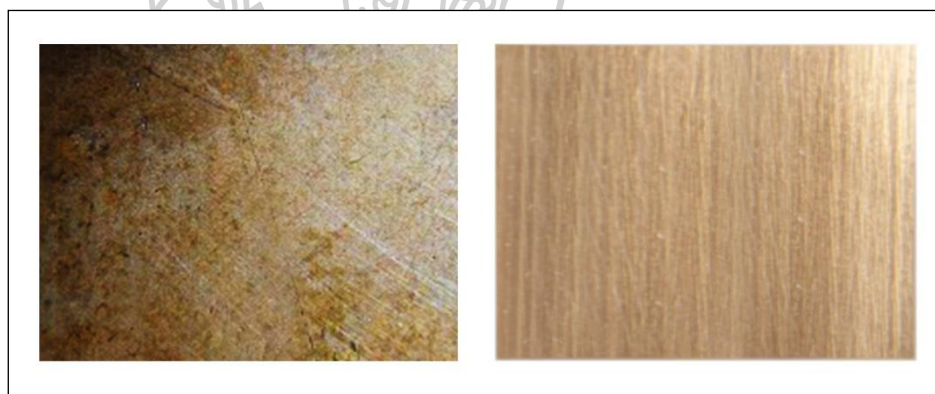
- 3.1 นำน้ำมันสน (Turpentine) เทราดให้ทั่วทั้งผิวหน้าแผ่นทองแดง และ ใช้แปรงขนนุ่มแปรงให้ทั่วผิวหน้าแผ่นทองแดง
- 3.2 นำทินเนอร์ (Thinner) เทราดให้ทั่วทั้งผิวหน้าแผ่นทองแดง และ ใช้แปรงขนนุ่มแปรงให้ทั่วพื้นผิวหน้าแผ่นทองแดง
- 3.3 นำอีซีโทน (Acetone) เทราดให้ทั่วทั้งผิวหน้าแผ่นทองแดง และ ใช้แปรงขนนุ่มแปรงให้ทั่วพื้นผิวหน้าแผ่นทองแดง

ภาพที่ 26

ภาพแสดงขั้นตอนการล้างแม่พิมพ์ด้วยสารเคมีหรือเคมีภัณฑ์

4. การทำความสะอาดแม่พิมพ์ครั้งสุดท้าย หลังจากที่ได้ล้างด้วยสารเคมีชนิดต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นแล้วจากนั้นต้องทำความสะอาดอีกครั้งเพื่อให้แน่ใจว่าสารเคมีต่าง ๆ ไม่เหลือตกค้างอยู่บนพื้นผิวหน้าของแผ่นทองแดงซึ่งโดยขั้นนี้ต้องอาศัยใช้ขั้นตอนต่อไปนี้
- 4.1 นำน้ำเปล่าชโลมให้ทั่วทั้งพื้นผิวหน้าแม่พิมพ์แผ่นทองแดงทั้ง2ด้าน
 - 4.2 นำน้ำยาล้างจานมาเทราดให้ทั่วทั้งพื้นผิวหน้าแม่พิมพ์แผ่นทองแดงและใช้แปรงขนนุ่มแปรงให้ทั่วทั้ง2ด้านของแผ่นทองแดง
 - 4.3 นำผงซักฟอกเทราดให้ทั่วทั้งพื้นผิวหน้าแม่พิมพ์ และใช้แปรงขนอ่อนนุ่มแปรงให้ทั่วทั้ง2ด้านของแผ่นทองแดง และพักทิ้งไว้ประมาณ 5-10 นาที
 - 4.4 ล้างแผ่นทองแดงให้สะอาดด้วยน้ำเปล่า และใช้เครื่องเป่าลมร้อนเป่าแผ่นทองแดงให้แห้งสนิททั้ง2ด้าน

ภาพที่ 27

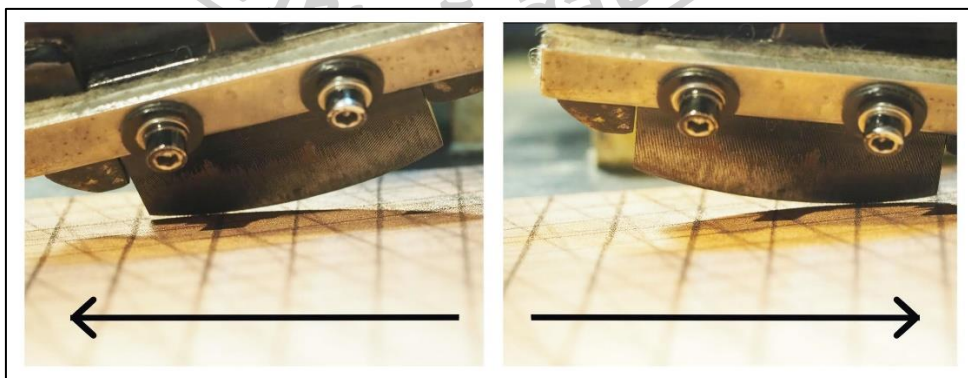
ภาพแสดงพื้นผิวหน้าของแผ่นทองแดงก่อน และหลังทำความสะอาด
ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ขั้นตอนในการสร้างพื้นผิวแม่พิมพ์

การสร้างพื้นผิวของแม่พิมพ์ด้วยวิธีการทำภาพพิมพ์การพิมพ์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึกด้วยกรรมวิธีเทคนิค Mezzotint ที่ต้องอาศัยใช้เครื่องมือ “โยก” ที่ทำด้วยเหล็กมีชื่อว่า Mezzotint Rocker ที่มีลักษณะเป็นเหล็กแหลมรูปร่างเหมือนกับเข็มเย็บผ้าที่เรียงตัวกันเป็นเส้นตรงจำนวนมากและมีขนาดเล็กเพื่อที่จะสร้างร่องลึกที่กระจายตัวบนพื้นผิวหน้าของแม่พิมพ์แผ่นทองแดง

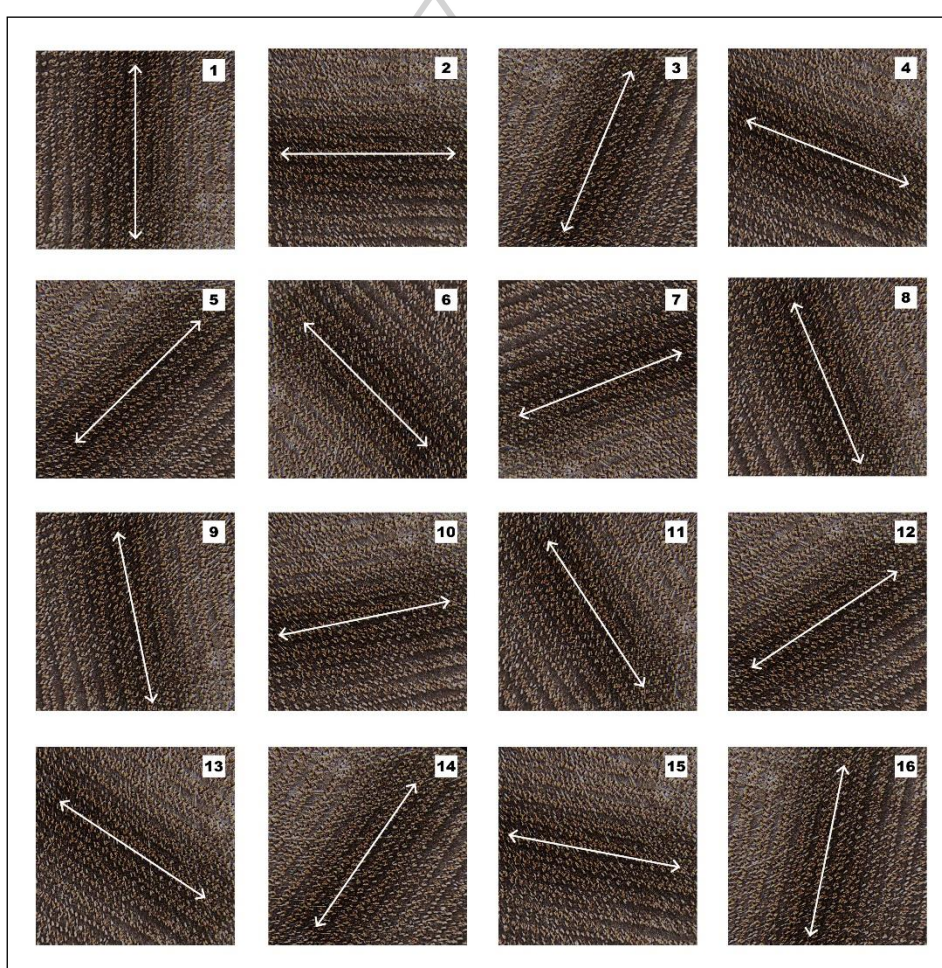
การสร้างพื้นผิวแม่พิมพ์ให้มีลักษณะรูพูนนั้นต้องอาศัยแรงกดจากเครื่องมือโยกลงบนผิวหน้าของแผ่นทองแดงเพื่อเป็นการสร้างร่องลึกที่ใช้สำหรับรองรับหมึกพิมพ์ให้เกาะติดอยู่ในร่องที่เกิดขึ้นบนพื้นผิวหน้าของแม่พิมพ์ตามที่เรากำลังเตรียมพื้นผิวสำหรับรองรับหมึกพิมพ์รวมถึงยังเป็นกลวิธีของการสร้างรายละเอียดค่าน้ำหนักที่เข้มที่สุดของผลงานด้วย โดยนัยเหล่านี้ประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการสร้างร่องลึกลงบนผิวหน้าของแม่พิมพ์แผ่นทองแดง ลำดับแรกต้องกำหนดทิศทางในการเคลื่อนที่ของเครื่องมือโยกและทำการตีเส้นตรงไว้เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางของการเคลื่อนที่ของเครื่องมือโดยใช้ด้านที่มีปลายแหลมกดลงไปบนผิวหน้าของแม่พิมพ์และโยกไปในทิศทางที่ตรงข้ามกันสลับไปมาเป็นแบบฟันปลาด้วยความเร็วที่คงที่ และสม่ำเสมอเพื่อให้เครื่องมือโยกเคลื่อนที่ไปข้างหน้าตามทิศทางที่กำหนดหรือเป็นการสร้างร่องลึกให้มีลักษณะเป็นจุดพูนแบบไข่ปลาที่เรียงตัวและทับซ้อนกัน หรือการโยกให้เครื่องมือเคลื่อนที่ไปในทิศทางเดียวกันจนทั่วทั้งผิวหน้าแม่พิมพ์ซึ่งนับเป็น 1 รอบหรือ 1 ทิศทาง

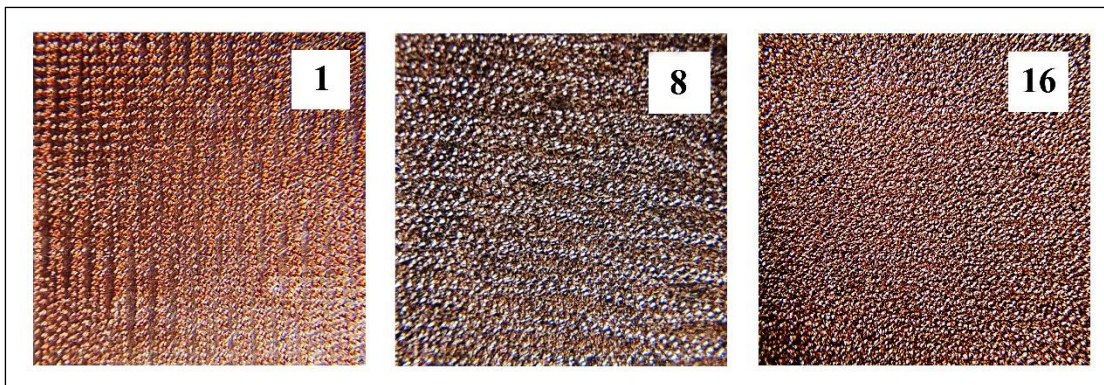

ภาพที่ 28 ภาพแสดงทิศทางการเคลื่อนตัวของเครื่องมือโยก (Mezzotint Rocker) ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

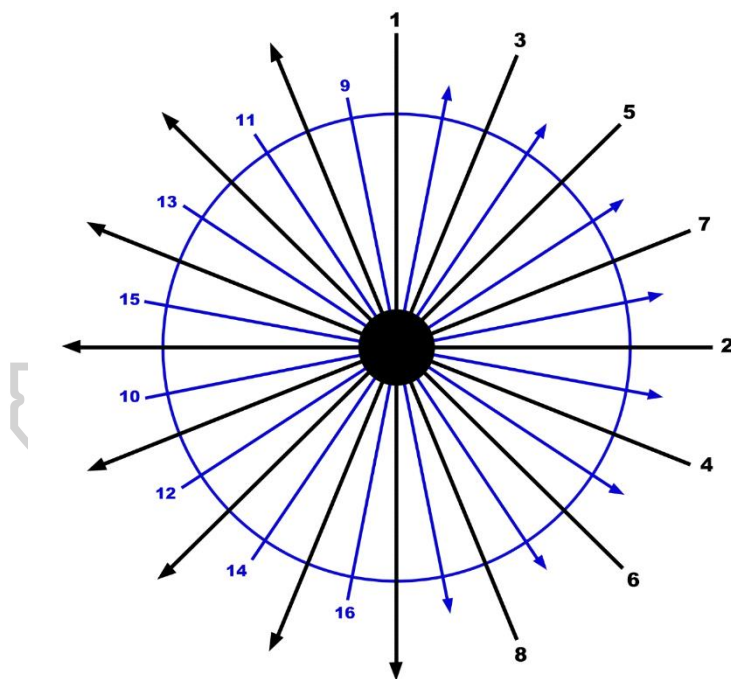
2. ขั้นตอนการเปลี่ยนทิศทาง หรือปรับเปลี่ยนองศาของแม่พิมพ์แผ่นทองแดง ในขั้นตอนการสร้างพื้นผิวที่เป็นร่องลึกลงบนผิวหน้าของแม่พิมพ์แผ่นทองแดงนั้นจำเป็นต้องหมุนแผ่นทองแดงเพื่อปรับเปลี่ยนองศาทิศทางของการเคลื่อนที่ของเครื่องมือ โยกและจำเป็นต้องทำซ้ำ ๆ กันไปมาทั้งสิ้น 16 รอบ หรือ 16 ทิศทาง เพื่อเป็นการสร้างร่องลึกที่กระจายตัวและทับซ้อนกันอย่างสม่ำเสมอจนเกิดร่องลึกที่พurunแบบทบทวิคูณและครอบคลุมไปทั่วทั้งพื้นผิวหน้าของแม่พิมพ์

ภาพที่ 29 ภาพแสดงกายภาพพื้นผิวร่องลึกในบริบท “เส้น” การเคลื่อนที่ของเครื่องมือ โยก (Mezzotint rocker) ทั้ง 16 ทิศทาง

ภาพที่ 30 ภาพแสดงการทับซ้อนกันของร่องลึกตามจำนวนแต่ละทิศทาง

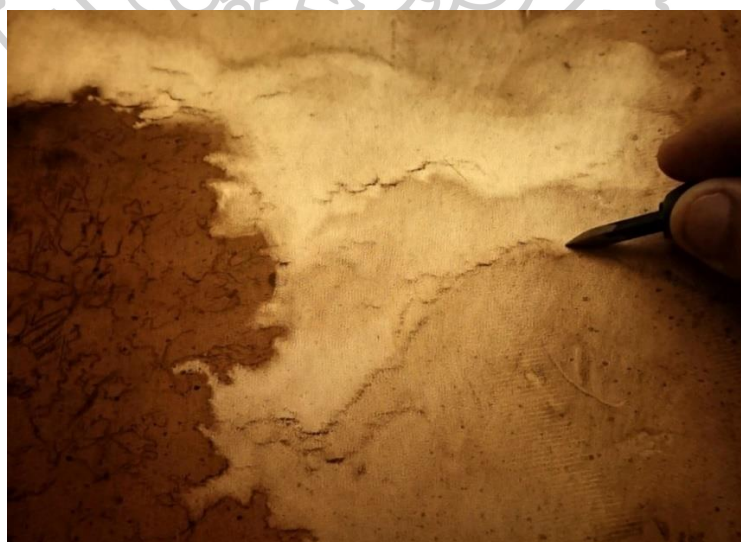

ภาพที่ 31 ภาพแสดงการทับซ้อนกันของทิศทางทั้ง 16 ทิศทาง

ขั้นตอนในการสร้างค่าน้ำหนักลงบนแม่พิมพ์

เนื่องด้วยแม่พิมพ์ที่ผ่านการเตรียมพื้นผิวครบทั้ง 6 ทิศทางแล้วจะมีลักษณะเป็นร่องลึกทั่วทั้งแม่พิมพ์จนทำให้ผิวหน้าของแผ่นทองแดงหรือมีลักษณะพรุนคล้ายหนามแหลม ในการนี้จึงต้องใช้เครื่องมือเหล็กปลายแหลมที่มีความคม (Scraper) ถากหรือขูดลงบนหนามแหลมที่บริเวณผิวหน้าของแม่พิมพ์ให้พื้นผิวเดิมที่มีร่องลึกนั้นตื้นขึ้นเพื่อที่จะรองรับหมึกพิมพ์ได้น้อยลงหรือเป็นการสร้างค่าน้ำหนักของแสงลงบนแม่พิมพ์ ผนวกกับยังต้องใช้เครื่องมือลบซึ่งเป็นเหล็กปลายแหลมที่มีลักษณะโค้งมน (Burnisher) สำหรับลบหรือฝนถูสร้างค่าน้ำหนักให้กลายเป็นความนุ่มนวลของพื้นผิวหน้าแม่พิมพ์ที่ผ่านการขูดผิวหน้ามาแล้ว หรือเป็นการเกลี่ยให้พื้นผิวหน้าแม่พิมพ์เป็นร่องรอยลึกพรุนจากการขูดให้มีความเรียบเนียนมากขึ้นตามเจตนา

1. การสร้างค่าน้ำหนักเทา หรือน้ำหนักกลาง ใช้เหล็กปลายแหลมที่มีความคม (Scraper) โดยใช้วิธีการขูดลงบนผิวหน้าของแม่พิมพ์ที่ผ่านการเตรียมพื้นผิวมาแล้ว ด้วยเครื่องมือ โยก (Mezzotint Rocker) เพื่อทำให้ร่องลึกนั้นตื้นขึ้นตามค่าน้ำหนักที่ต้องการ โดยนัยนี้หากถ้าพื้นผิวมีร่องรอยที่ตื้นมากเท่าไรการรองรับปริมาณของหมึกพิมพ์ก็จะน้อยลงสัมพันธ์สอดคล้องกัน และนั่นคือลักษณะเฉพาะแห่งธรรมชาติของเทคนิคเป็นกลวิธีเชิงอัตลักษณ์ของการสร้างค่าน้ำหนักให้กับผลงานด้วย

ภาพที่ 32

ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างค่าน้ำหนักเทา หรือน้ำหนักกลาง
ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

2. การสร้างค่าน้ำหนักสว่างหรืออ่อนที่สุด เนื่องด้วยพื้นผิวของแม่พิมพ์ที่ผ่านการใช้เครื่องมือขูด (Scraper) ด้วยนั้นจะมีลักษณะพื้นผิวที่เป็นร่องลึกอยู่ โดยนัยของขั้นตอนนี้จึงจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์เหล็กปลายแหลมที่มีลักษณะโค้งมน (Burnisher) สำหรับฝนถูเพื่อปิดรูพรุนบนผิวหน้าของแม่พิมพ์แผ่น หรือฝนถู - ลบเพื่อไม่ให้มีร่องลึกที่จะรองรับหมึกพิมพ์ได้หรือเป็นกลวิธีการสร้างค่าน้ำหนักขาวหรือสว่างที่สุดของผลงานด้วย

ภาพที่ 33

ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างค่าน้ำหนักขาว หรือน้ำหนักสว่างที่สุด
ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 34

ภาพแสดงลักษณะของร่องลึกบนผิวหน้าแม่พิมพ์ที่ผ่านกระบวนการลบ (แม่พิมพ์)
ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน

ในการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการพิมพ์เนื่องด้วยเพราะการพิมพ์เป็นกระบวนการที่ดูซับซ้อนพิมพ์ขึ้นจากแม่พิมพ์แผ่นทองแดงให้ติดลงบนกระดาษด้วยแรงกดสูงจากแท่นพิมพ์ เนื่องด้วยกระบวนการสร้างสรรค์ขั้นตอนของการพิมพ์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึกเทคนิค Mezzotint สามารถลำดับออกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. **ขั้นตอนการเตรียมแท่นพิมพ์** ในการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์โลหะร่องลึกเทคนิคเมซโซทินท์ต้องนำแม่พิมพ์และกระดาษภาพพิมพ์เข้าสู่ในขั้นตอนกระบวนการพิมพ์ที่ต้องอาศัยใช้แรงกดสูงจากแท่นพิมพ์เพื่อกดกระดาษให้ลงไปดูซับซ้อนพิมพ์ขึ้นมาโดยนัยนี้จึงจำเป็นต้องตั้งค่าน้ำหนักหรือแรงกดของแท่นพิมพ์ให้เหมาะสมพร้อมสำหรับกระบวนการพิมพ์จึงประกอบไปด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 1.1 การทำความสะอาด แท่นพิมพ์จำเป็นต้องใช้เบนซินขาวเช็ดทำความสะอาดแผ่นอะคริลิกเนื่องด้วยเพราะแผ่นอะคริลิกนั้นจะต้องสัมผัสกับแม่พิมพ์และผิวหน้าของกระดาษที่ใช้ในการพิมพ์ผลงาน
 - 1.2 การตั้งหรือการปรับน้ำหนักแรงกดของแท่นพิมพ์ซึ่งในการตั้งแรงกดของแท่นพิมพ์นั้นควรทำก่อนที่จะทำการพิมพ์จริงด้วยเพราะถ้าแรงกดที่เบาไปก็จะทำให้ภาพผลงานที่พิมพ์ออกมามีน้ำหนักที่ไม่สม่ำเสมอทั้งภาพ (ขึ้น) หรือหมึกพิมพ์ติดลงบนกระดาษไม่ทั่วทั้งภาพผลงานหากถ้าตั้งแรงกดแท่นพิมพ์แน่นหรือใช้แรงกดที่สูงมากเกินไปย่อมส่งผลทำให้แม่พิมพ์ได้รับความเสียหายได้ เช่นเพลทอาจจะบิดงอ หรือ แท่นพิมพ์อาจได้รับความเสียหาย แม้กระทั่งอาจทำให้สักรีดเกิดการฉีกขาดได้เป็นต้น
 - 1.3 การรีด หรืออัดผ้าสักหลาด สักหลาดเป็นอุปกรณ์สำคัญอีกอย่างหนึ่งในขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน เนื่องด้วยเพราะผ้าสักหลาดจะสัมผัสกับกระดาษภาพพิมพ์โดยตรงผ่านผิวหน้าของผ้าสักหลาด ฉะนั้นผิวสัมผัสของผ้าสักหลาดจำเป็นต้องมีความเรียบเนียนมากเป็นพิเศษและถ้าเรียบเนียนมากก็จักทำให้กระดาษพิมพ์ที่ถูกแรงอัดสูงนั้นลงไปดูซับซ้อนพิมพ์หรือรายละเอียดจากหมึกพิมพ์ที่ติดอยู่บนผิวหน้าของแม่พิมพ์ได้มากขึ้นด้วย โดยที่จักทำให้พื้นผิวหน้าของผ้าสักหลาดมีความเรียบเนียนนั้นต้องอาศัยแรงกดสูงจากแท่นพิมพ์รีดสักหลาดไป – มาให้ทั่วทั้งแผ่นอย่างสม่ำเสมอและกระทำซ้ำ ๆ จนเส้นใยของสักหลาดคงรูปอย่างเป็นระเบียบหรืออัดแน่นขึ้นจนผิวหน้าเรียบเนียนถึงสามารถนำไปใช้

ในขั้นตอนกระบวนการพิมพ์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึกเทคนิค Mezzotint ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ภาพที่ 35 ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมแท่นพิมพ์

2. ขั้นตอนการเตรียมกระดาษพิมพ์

การทำให้หมึกพิมพ์ติดลงบนกระดาษพิมพ์ได้อย่างสมบูรณ์ที่สุดกระดาษพิมพ์ต้องผ่านการทำความชื้นเสียก่อน เนื่องด้วยกระดาษพิมพ์ที่มีความชื้นจะมีความยืดหยุ่นสูงกว่ากระดาษที่แห้ง เพราะว่าพื้นผิวหน้าของแม่พิมพ์โลหะร่องลึกเทคนิค Mezzotint นั้นมีความขรุขระและมีร่องที่ลึกทั่วทั้งผิวหน้าแม่พิมพ์ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำให้กระดาษพิมพ์มีความยืดหยุ่นพอประมาณและเหมาะต่อการนำมาพิมพ์ผลงาน กล่าวคือ หากถ้ากระดาษมีความชื้นมากไปหรือเปียกชุ่มไปด้วยความชื้นของน้ำกระดาษจะไม่สามารถดูดซับหมึกพิมพ์ได้อย่างสมบูรณ์ เพราะหมึกพิมพ์มีส่วนผสมของน้ำมันคือน้ำ และน้ำมันจะไม่ผสมเข้ากันโดยนัยนี้ทำให้หมึกพิมพ์ไม่สามารถยึดเกาะติดลงบนกระดาษที่มีความชื้นสูงได้ ในกรณีนี้จึงจำเป็นต้องซับน้ำบนกระดาษออกก่อนหรือกระดาษได้หมาดน้ำมีความชื้นที่เหมาะสมจึงต้องอาศัยขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 2.1 นำกระดาษที่ต้องการพิมพ์แช่ลงในอ่างน้ำที่สะอาดเป็นเวลาประมาณ 45-120 นาทีและต้องเป็นน้ำที่สะอาดหรือน้ำที่สามารถดื่มได้เนื่องด้วยเพราะถ้าน้ำไม่สะอาดข่มจะก่อให้เกิดเชื้อราบนกระดาษที่มีภาพผลงานได้ในอนาคต
- 2.2 นำกระดาษพิมพ์ที่ผ่านการแช่น้ำแล้วมาซับน้ำออกด้วยกระดาษปูลูฟโดยใช้ฝ่ามือลูบเบา ๆ ให้ทั่วทั้งแผ่นกระดาษและทำในแบบเดียวกันทั้ง 2 ด้าน (ด้านหน้าและด้านหลัง) เพื่อเป็นการซับน้ำส่วนเกินที่อยู่บนผิวหน้าของกระดาษพิมพ์ออกให้มากที่สุด

2.3 นำกระดาษพิมพ์ที่ผ่านขั้นตอนของการซับน้ำแล้วมาห่อด้วยพลาสติก PVC ใส และทิ้งไว้ประมาณ 90 -300 นาทีเพื่อเป็นการหมักกระดาษพิมพ์ให้ความชื้นของน้ำได้แทรกซึมกระจายความชื้นไปทั่วทั้งด้านหน้าและด้านหลังจนแทรกเข้าไปยังเนื้อเยื่อของแผ่นกระดาษพิมพ์

ภาพที่ 36

ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมกระดาษพิมพ์

3. ขั้นตอนการเตรียมหมึกพิมพ์

การเตรียมหมึกพิมพ์เป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งด้วยเพราะผลงานจะได้สัมฤทธิ์ผลตามเจตนาหรือไม่นั้นจำเป็นต้องอาศัยใช้หมึกพิมพ์ที่มีคุณภาพสูงหรือมีเนื้อหมึกที่เหมาะสมเป็นสื่อกลางระหว่างแม่พิมพ์และกระดาษพิมพ์ในการนี้เนื้อของหมึกพิมพ์ที่ดีต้องมีความหนืดที่พอดีเพราะหากถ้าเนื้อของหมึกพิมพ์เหลวจนเกินไปจะทำให้ผลลัพธ์ของการพิมพ์รายละเอียดน้ำหนักของผลงานไม่เป็นไปตามที่ต้องการได้ อีกนัยหนึ่งคือหมึกพิมพ์จะซึมไหลออกมาจากร่องลึกที่รองรับหมึก รวมถึงเป็นสาเหตุหลักของความไม่คมชัดเงินของภาพหรืออาจจะเปรอะไปตรงจุดที่ไม่ต้องการ หรือหาก

ถ้าหมึกพิมพ์มีความหนืดมากเกินไปอาจจะทำให้เวลานำแม่พิมพ์เข้าสู่กระบวนการพิมพ์ลงบนกระดาษแล้วหมึกพิมพ์จะดึงผิวหน้าของเนื้อกระดาษให้ฉีกขาดออกจากกันได้ อีกทั้งถ้าหมึกพิมพ์มีฝุ่นหรือเศษวัสดุอื่น ๆ ผสมเจือปนอยู่ด้วยอาจทำให้ผลงานเกิดความเสียหายหรือมากไปกว่านั้นอาจส่งผลเสียต่อแม่พิมพ์ได้ด้วย ความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นการผสมเตรียมหมึกพิมพ์ควรทำตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 เช็ดทำความสะอาดแท่นกลิ้งหมึกหรือวัสดุเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผสมหมึกพิมพ์ด้วยน้ำมันสน ทินเนอร์ และเบนซินขาวตามลำดับ
- 3.2 นำเครื่องผสมสีปาดหมึกพิมพ์ออกจากกระปุกตามปริมาณที่ต้องการใช้และทำการผสมเฉดสีตามที่ต้องการและใช้เครื่องผสมสีเกลี่ยเนื้อหมึกพิมพ์ไปมาเพื่อให้เนื้อของหมึกพิมพ์ผสมเข้ากันซึ่งในระหว่างนี้ควรตรวจสอบดูความสะอาดของเนื้อหมึกพิมพ์ว่ามีฝุ่นผงสิ่งสกปรก ฯลฯ เจือปนหรือไม่ไปพร้อมกันนี้ด้วย
- 3.3 ป้ายหมึกพิมพ์เป็นเส้นตรงให้เท่ากับหน้ากว้างของลูกกลิ้งยางและนำลูกกลิ้งยางมาตีหมึกพิมพ์ให้เรียบเนียนสม่ำเสมอทั้งพื้นที่ผิวหน้าลูกกลิ้งหมึก

ภาพที่ 37

ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมหมึกพิมพ์

4. ขั้นตอนการเตรียมเพลทแม่พิมพ์

การเตรียมเพลทแม่พิมพ์ให้พร้อมสำหรับการนำมาเข้าสู่ขั้นตอนการพิมพ์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึกเทคนิคเมซโซทินที่นั้นมีกระบวนการที่ละเอียดอ่อนและสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความสำคัญกับทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ และสามารถลำดับแบ่งออกได้เป็น 6 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 การตะไบขอบแม่พิมพ์ เป็นขั้นตอนที่สำคัญเป็นอย่างมากด้วยเพราะขอบของเพลทแม่พิมพ์นั้นมีความแหลมคมถ้าหากไม่ทำการตะไบก่อนแล้วอาจส่งผลเสียกับผลงานรวมทั้งยังเกิดความเสียหายต่อแท่นพิมพ์อีกด้วย ในการนี้จึงต้องใช้ตะไบเหล็กมาตะไบขอบของเพลทแม่พิมพ์ออกก่อน โดยวิธีการตะไบขอบต้องให้ทำมุม 30 – 40 องศาทั่วทั้ง 4 มุมของเพลทแม่พิมพ์ จากนั้นใช้กระดาษทรายน้ำมาทำการขัดให้เรียบเนียนมากที่สุดอีกครั้งเพื่อไม่ให้เกิดร่องรอยที่เป็นสาเหตุให้หมึกพิมพ์สามารถเกาะติดอยู่ได้

ภาพที่ 38

ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมเพลทแม่พิมพ์ (การตะไบขอบเพลทแม่พิมพ์)

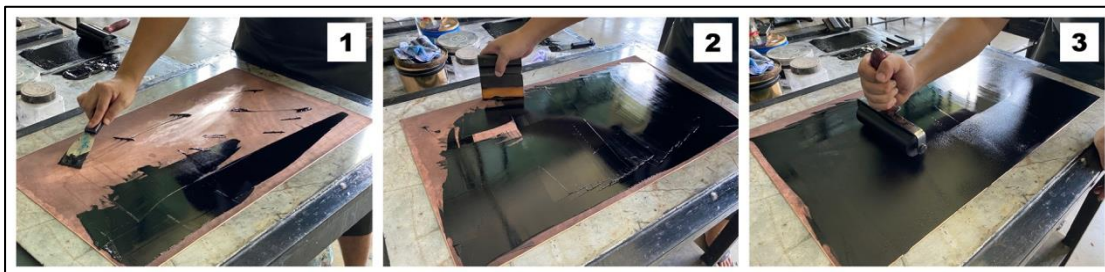
4.2 การล้างเพลท ต้องล้างเพลทแม่พิมพ์แผ่นทองแดงด้วย น้ำมันสน ทินเนอร์ และ น้ำยาล้างจาน ตามลำดับรวมถึงต้องทำการเป่าลมร้อนเพลทให้แห้งสนิท วิธี ขั้นตอนเหล่านี้ก็เพื่อเป็นการกำจัดเศษฝุ่น หรือเศษผงทองแดงที่เกิดจากการ ตะไบขอบแผ่นแม่พิมพ์หรือแม่กระทั่งสารเคมีต่าง ๆ ที่อาจติดอยู่ตามซอกมุม หรือร่องรอยผิวหน้าของแม่พิมพ์ที่สามารถส่งผลเสียต่อกระบวนการพิมพ์ภาพ พิมพ์ได้

ภาพที่ 39

ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมเพลทแม่พิมพ์ (การล้างเพลท)

4.3 การอุดหมึกพิมพ์ลงบนแม่พิมพ์ นำหมึกพิมพ์ที่ผ่านการผสมเตรียมไว้ล่วงหน้า แล้วป้ายลงบนผิวหน้าแม่พิมพ์และนำยางปาดมาปาดหมึกพิมพ์เกลี่ยให้ทั่วทั้ง ผิวหน้าของแม่พิมพ์ จากนั้นจึงนำลูกกลิ้งมากลึงลงบนผิวหน้าแม่พิมพ์ที่มีหมึก พิมพ์เกาะติดอยู่ให้ทั่วทั้งผิวหน้าแม่พิมพ์ การนี้จำเป็นต้องใช้แรงกดจากข้อมือ เพื่อกดให้หมึกพิมพ์อัดแน่นแทรกตัวลงไปร่องลึกที่กระจายอยู่ตามผิวหน้า แม่พิมพ์ให้ทั่วทั้งแผ่น

ภาพที่ 40

ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมเพลทแม่พิมพ์ (การอุดหมึกพิมพ์)

4.4 การซับหมึกพิมพ์ส่วนเกินออก นำกระดาษปรีฟมาวางปิดทับผิวหน้าของแม่พิมพ์ที่มีหมึกพิมพ์ติดอยู่แล้วใช้ลูกประคบกดประทับในลักษณะวนให้ทั่วทั้งแผ่นและต้องทำหลายรอบจนไม่มีหมึกพิมพ์หลงเหลือติดบนกระดาษเลย

ภาพที่ 41

ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมเพลทแม่พิมพ์ (การซับหมึกพิมพ์ส่วนเกิน)

4.5 การเช็ดหมึกพิมพ์เพื่อเปิดเผยรายละเอียด หลังจากการเช็ดด้วยกระดาษปรีฟแล้วนำผ้าขาวบางหรือผ้าซับในมาปั่นเป็นลูกประคบและนำมาเช็ดให้ทั่วทั้งเพลทเพื่อเช็ดเอาเนื้อหมึกพิมพ์ที่ไม่ได้อยู่ในร่องลึกของพื้นผิวหน้าแม่พิมพ์ออกจนแน่ใจว่าสะอาดหมดจดแล้ว

ภาพที่ 42

ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมเพลทแม่พิมพ์ (การเช็ดหมึกพิมพ์เพื่อเปิดเผยรายละเอียด)

4.6 การเช็ดขอบของเพลทแม่พิมพ์ เนื่องด้วยในขั้นตอนของการอุดหมึกพิมพ์ลงบนผิวหน้าของแม่พิมพ์นั้นมักจะมีหมึกพิมพ์หลงเหลือติดอยู่ที่บริเวณขอบของเพลทแม่พิมพ์และเมื่อพิมพ์ผลงานลงบนกระดาษแล้วร่องรอยของหมึกพิมพ์เหล่านั้นนั้นจะซึมเประออกนอกขอบเขตของผลงานจนทำให้ผลงานเสียหายได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้ผ้าสะอาดชุบเบนซินขาวเล็กน้อยและทำการเช็ดขอบของเพลททั้ง 4 ด้านให้แน่ใจว่าสะอาดที่สุดแล้ว

ภาพที่ 43

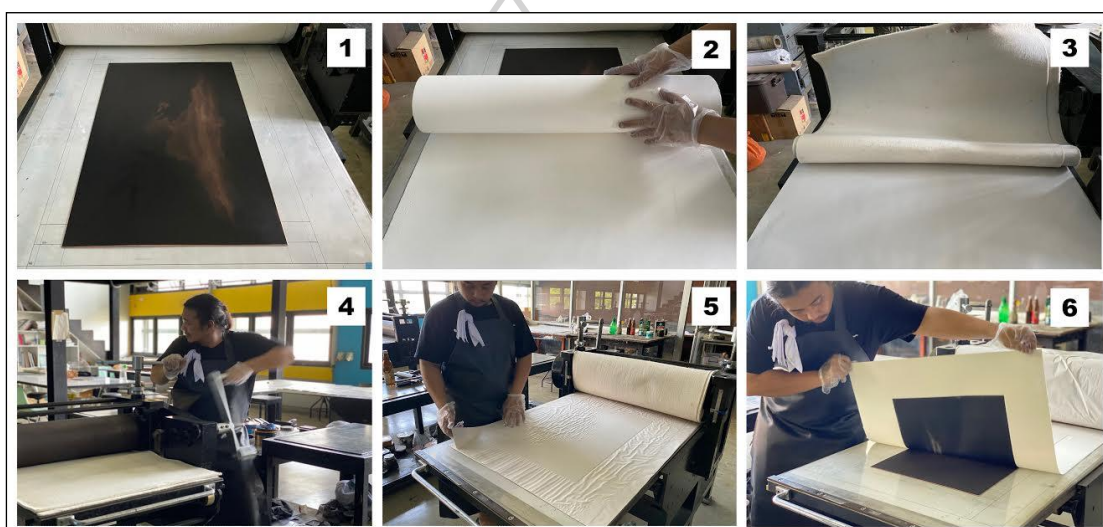
ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมเพลทแม่พิมพ์ (การเช็ดขอบของเพลทแม่พิมพ์)

5. ขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน

ในขั้นตอนของการพิมพ์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึกเทคนิค Mezzotint นั้น จำเป็นต้องจัดเตรียมอุปกรณ์ทุกอย่างให้เป็นที่เรียบร้อยก่อน จากนั้นจึงเริ่มทำการพิมพ์เนื่องด้วยอุปกรณ์ที่ใช้ล้วนมีกระบวนการที่ต้องจัดเตรียมและใช้เวลาในการทำที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ ต้องมีการเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้าก่อน ขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน ซึ่งขั้นตอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ จะสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบหรือตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 5.1 นำกระดาษที่ผ่านการเตรียมความชื้นทั้งสองด้าน (ด้านหน้า - ด้านหลัง) และวางปิดทับด้านที่ใช้พิมพ์ด้วยกระดาษปฐูฟและพักทิ้งไว้ประมาณ 5 นาที
- 5.2 นำแม่พิมพ์มาวางไว้บนแท่นพิมพ์ตามตำแหน่งที่เตรียมไว้ก่อนหน้า

- 5.3 นำกระดาษพิมพ์ที่ผ่านการทำขึ้นและซึบน้ำออกจนพอประมาณแล้ววางปิดทับลงบนแม่พิมพ์แผ่นทองแดงตามเครื่องหมายที่ทำเอาไว้
- 5.4 นำผ้าสักหลาดปิดทับลงบนกระดาษพิมพ์แล้วหมุนแทนพิมพ์เพื่อทำการพิมพ์ผลงาน (แทนพิมพ์ได้ปรับแรงกดที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้าก่อนแล้ว)
- 5.5 เปิดสักหลาดแล้วค่อยๆยกกระดาษพิมพ์ขึ้นมาพร้อมทั้งตรวจสอบความเรียบร้อยของผลงาน

ภาพที่ 44

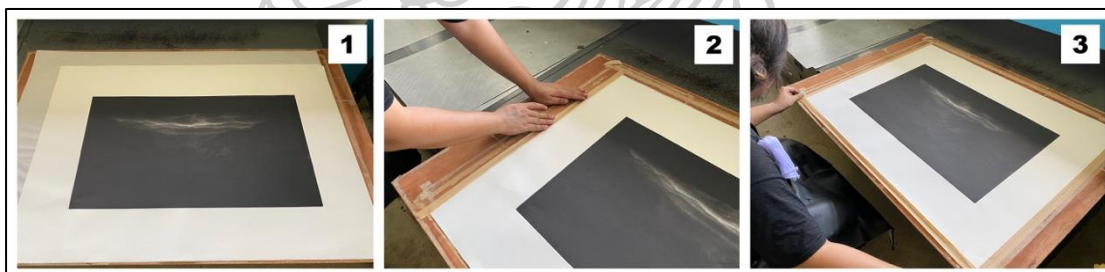
ภาพแสดงขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน

6. ขั้นตอนการจึงผลงาน และการแกะผลงาน

เนื่องด้วยกระดาษพิมพ์ที่ใช้ในการพิมพ์ผลงานนั้นยังคงมีความชื้นเหลืออยู่ในเนื้อของกระดาษพิมพ์ โดยนัยนี้ถ้าหากทิ้งไว้จะมีผลทำให้ผลงานเกิดการบิดงอหรือการหดตัวของเนื้อกระดาษได้จนทำให้กระดาษพิมพ์เป็นคลื่นไม่เรียบเสมอกันทั้งแผ่นได้ ในการนี้จึงจำเป็นต้องทำการจึงกระดาษพิมพ์หลังทำการพิมพ์ผลงานเสร็จสิ้นแล้วด้วย

เทพกาวน้ำ เพื่อเป็นการทำให้กระดาษพิมพ์ตั้งและเรียบอยู่ตลอดเวลาในขณะที่กระดาษพิมพ์กำลังคลายความชื้นและแห้งซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 6.1 นำกระดาษปรีฟมาวางบนแผ่นไม้ที่มีความแข็งตามจุดที่ต้องการจึงผลงาน
- 6.2 นำกระดาษพิมพ์ที่ผ่านกระบวนการพิมพ์ภาพผลงานแล้วมาวางลงบนแผ่นไม้ที่มีกระดาษปรีฟรองอยู่
- 6.3 นำกระดาษเทพกาวน้ำมาตัดให้เท่ากับขอบของกระดาษพิมพ์แล้วทำการชุบน้ำสะอาดและเช็ดให้หมาดด้วยผ้าสะอาด
- 6.4 แปะกระดาษเทพกาวน้ำลงบนกระดาษที่ผ่านกระบวนการพิมพ์และนำผ้าสะอาดมาซับน้ำอย่างระวังและรอนกว่าผลงานจะแห้งสนิท
- 6.5 นำกระดาษปรีฟที่สะอาดมาวางทับลงบนผิวหน้าของผลงานและยึดติดด้วยกระดาษเทพกาวน้ำทั้ง 4 มุมเพื่อเป็นการป้องกันฝุ่นที่อาจมาเกาะติดบนผิวหน้าของผลงานในขณะที่ผลงานยังไม่แห้งเพื่อป้องกันการเปราะเปื้อนของผลงาน
- 6.6 หลังจากผลงานแห้งสนิทแล้วจึงนำกระดาษเทพกาวน้ำออกและแกะกระดาษปรีฟที่ใช้ป้องกันฝุ่นออก จากนั้นจึงทำการแกะผลงานออกมาจากการจึง

ภาพที่ 45

ภาพแสดงขั้นตอนการจึงผลงาน

อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์

เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในกระบวนการสร้างสรรค์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก (Intaglio) หรือ ภาพพิมพ์เทคนิคเมซโซทินท์ (Mezzotint) สามารถแยกออกเป็นหลายกลุ่มประเภทตามลักษณะของการใช้งานดังต่อไปนี้

อุปกรณ์ในการสร้างภาพร่างต้นแบบ (Sketch)

- กล้องถ่ายภาพ (DSLR Camera)
- คอมพิวเตอร์ (Computer)
- สมุดวาดภาพ (Sketch Book)

อุปกรณ์ที่ใช้เป็นแม่พิมพ์

- แม่พิมพ์แผ่นทองแดง (Copper Plate)

อุปกรณ์ทำความสะอาดแม่พิมพ์

- กระดาษทรายน้ำ เบอร์ 1000 (Sandpaper 1000 Grit)
- กระดาษทรายน้ำ เบอร์ 1200 (Sandpaper 1200 Grit)
- กระดาษทรายน้ำ เบอร์ 1500 (Sandpaper 1500 Grit)
- กระดาษทรายน้ำ เบอร์ 2000 (Sandpaper 2000 Grit)
- น้ำยาล้างจาน (Dishwashing Liquids)
- น้ำส้มสายชู (Vinegar)
- ซีอิ๊วขาว หรือ ซีอิ๊วดำ (Soy Sauce)
- เกลือป่น (Salt)
- เครื่องเป่าลมร้อน (Dyer)
- เศษผ้า (Rag)
- แปรงขนนุ่ม

เคมีภัณฑ์ทำความสะอาดแม่พิมพ์

- น้ำมันสน (Turpentine)
- ทินเนอร์ (Thinner)
- เบนซินขาว

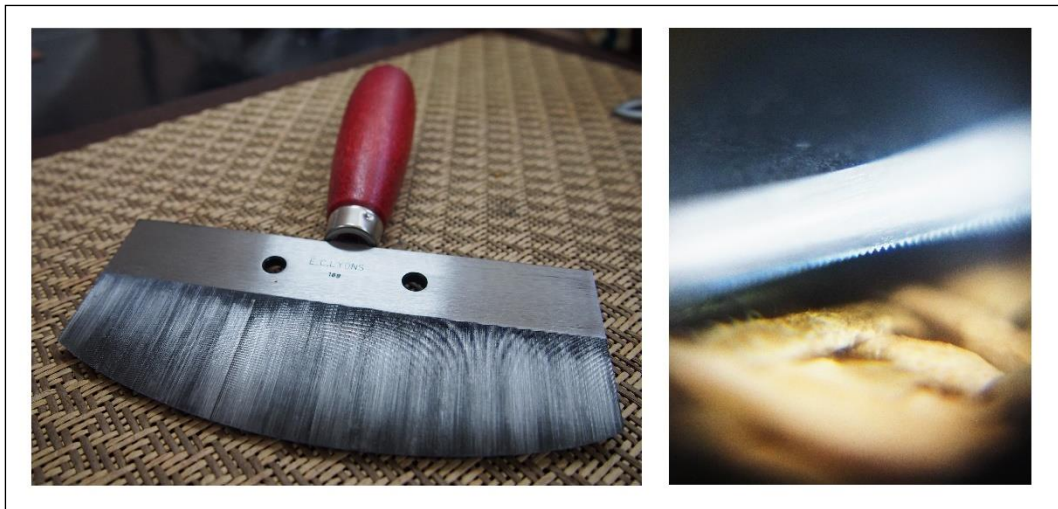
- อะซิโตน (Acetone)

เครื่องมือในการสร้างแม่พิมพ์เมซโซไทน์ท์

- เครื่องมือ “โยก” สำหรับสร้างร่องลึกบนผิวหน้าแม่พิมพ์ (Mezzotint Rocker)
- เหล็กปลายแหลมที่มีลักษณะโค้งมนสำหรับฝนดู - ลบแม่พิมพ์ (Burnisher)
- เหล็กปลายแหลมที่มีลักษณะคมสำหรับขูดหรือฉา- ลบแม่พิมพ์ (Scraper)
- เหล็กปลายแหลม (Etching Needle)
- ตะไบเหล็กแบนหยาบ (Flat Coarse File)
- ตะไบเหล็กแบนละเอียด (Flat Smooth File)

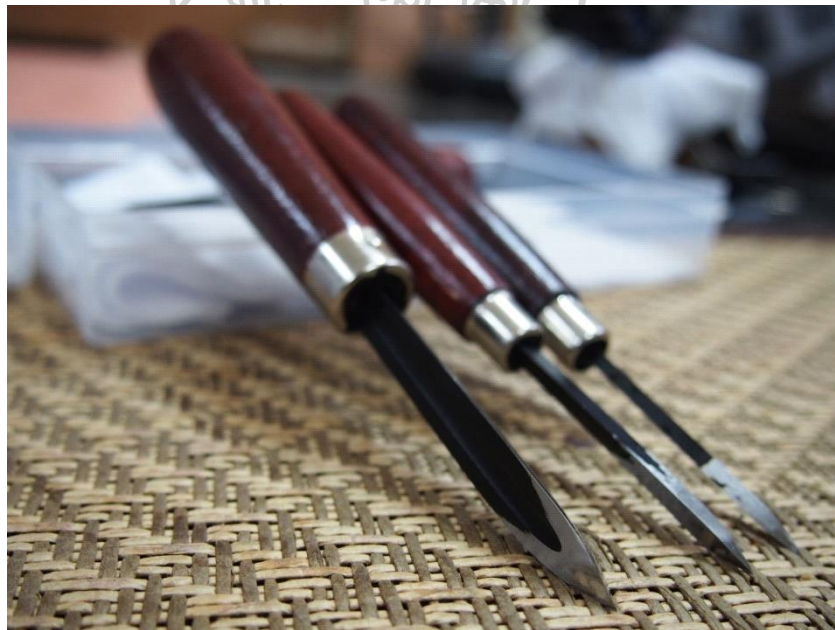
อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับพิมพ์ผลงาน

- แท่นพิมพ์แบบลูกกลิ้งหมุน (Etching Press)
- แท่นกลิ้งหมึกพิมพ์
- ผ้าสักหลาด (Woolen Fabric)
- กระดาษปฐูฟ (Proof Paper)
- กระดาษพิมพ์ (Printmaking Paper)
- หมึกพิมพ์ (Etching Ink)
- เครื่องผสมหมึกพิมพ์ (Painting Knife)
- ขางปาดหมึกพิมพ์ (Squeegee)
- ลูกกลิ้งยาง (Rubber Brayer)
- กระดาษเทปกาวน้ำ (Paper Gum Tape)
- กระบอกฉีดน้ำ (Water Sprayer)
- ผ้าซับในแบบมัน (White Cotton Rag)

ภาพที่ 46

ภาพเครื่องมือ โยก Mezzotint Rocker ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 47

ภาพเหล็กปลายแหลมที่มีลักษณะคมสำหรับขีดหรือฉาก – ลบแม่พิมพ์ (Scraper) ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 48

ภาพเหล็กปลายแหลมที่มีลักษณะ โกงมนสำหรับฝนดู - ลบแม่พิมพ์ (Burnisher)
ถ่ายโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์

ภาพที่ 49

ภาพอุปกรณ์ทำความสะอาดแม่พิมพ์

ภาพที่ 50

ภาพเคมีภัณฑ์ทำความสะอาดแม่พิมพ์

บทที่ 4

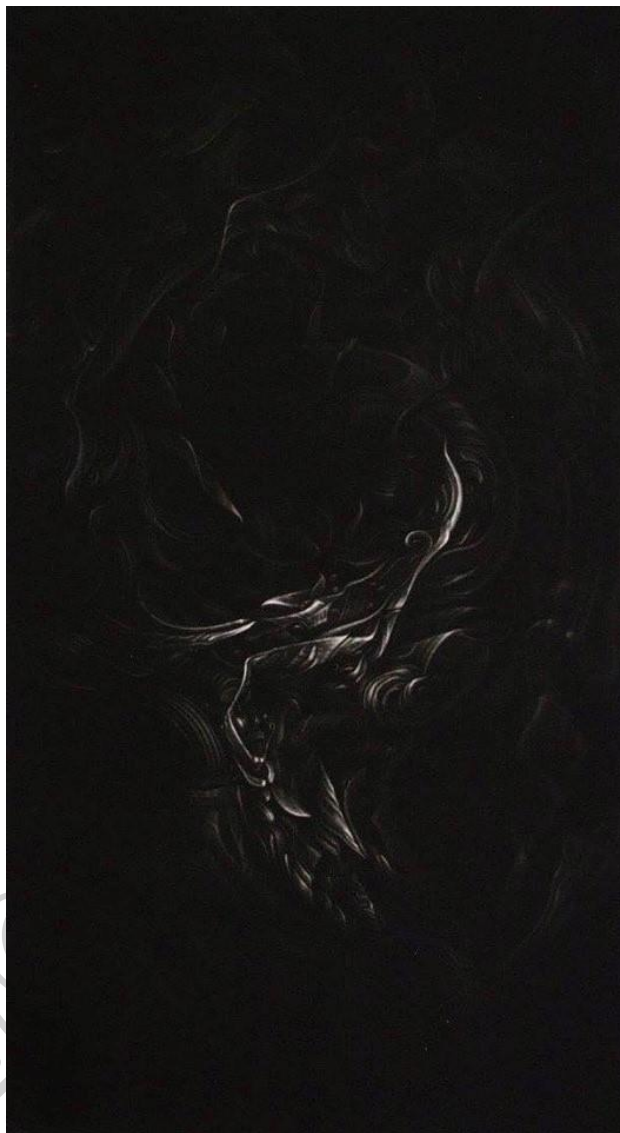
แนวทางและการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

อนึ่งการสร้างสัมฤทธิ์ผลของการสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ที่เป็นการสื่อสารสาระประเด็นแห่งเนื้อหาความหมายทางนามธรรมของความคิดก่อปรกกับความสำนึกแห่งจิตภายในจิตใจ และแสดงออกเป็นผลงานที่เปรียบเป็นเสมือนการนำเสนอรูปธรรมของสิ่งที่เป็นนามธรรมผ่านรูปลักษณ์หรือรูปแทนเชิงสัญลักษณ์ในบริบทแห่งศิลปะร่วมสมัยระบบปัจเจกหรืออาศัยใช้กระบวนการทางทัศนศิลป์งานศิลปะภาพพิมพ์เป็นอุบายวิธี (เครื่องมือ) นั้นเองการนี้ต้องอาศัยบริบทช่องทางในการสร้างสรรค์ที่หลากหลาย เช่น การศึกษาและค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเรื่องราวเนื้อหาความหมายและแนวความคิด เพื่อการพัฒนาหรือทำความเข้าใจในองค์ประกอบทางความคิดหรือเพื่อให้ประจักษ์ต่อตนเองด้วยรวมถึงยังต้องศึกษาทดลองเชิงทักษะศิลป์เกี่ยวกับเทคนิควิธีการของการทำภาพพิมพ์เมซโซทินท์หรือเพื่อการพัฒนาสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบเอื้ออำนวยประโยชน์สูงสุดต่อการสร้างสัมฤทธิ์ผลของการสร้างสรรค์โดยนัยนี้ต้องอาศัยการคิด วิเคราะห์และตีความด้วยวิจารณญาณและความรู้ลึกจนตกตะกอนทางความคิดผ่านประสบการณ์และห้วงเวลาที่โน้มไปสู่สัมฤทธิ์ผลของผลงานทัศนศิลป์ในชุดวิทยานิพนธ์ซึ่งประเด็นเหล่านี้สามารถตีความวิเคราะห์แตกประเด็นลำดับช่วงเวลาและการพัฒนาออกเป็นระยะต่าง ๆ ได้ 4 ระยะหลักด้วยกันดังนี้

ระยะที่ 1 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558

การสร้างสรรค์ผลงานในระยะแรกข้าพเจ้ามุ่งเน้นนำเสนอเรื่องราวเนื้อหาที่สัมพันธ์กับสถานะต่าง ๆ อันก่อเกิดขึ้นภายในจิตใจของมนุษย์และสื่อแสดงออกมาเป็นรูปธรรม ด้วยเพราะสภาพจิตใจของมนุษย์มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบหรือกล่าวได้ว่าจิตใจนั้นมักรับเอาสิ่งเร้าจากภายนอกเข้ามาจนก่อให้เกิดสภาวะอารมณ์ต่าง ๆ ในการนี้ข้าพเจ้าได้สื่อแสดงออกถึงสภาวะอันเป็นนามธรรมให้กลับกลายเป็นรูปแบบทางกายภาพผ่านกระบวนการทางทัศนศิลป์ที่ได้สร้างรูปแบบเชิงสมมติของสภาวะจิตที่ยังมี “กิเลส” แฝงเร้นอยู่ภายในจิตใจและสาระประเด็น โดยนัยนี้ได้อาศัยรูปทรงธรรมชาติเป็นสื่อแทนเชิงสัญลักษณ์เช่น รากไม้อันมีกายภาพให้รู้สึกถึงการยึดโยงในแบบเกาะเกี่ยวเหนียวรั้งหรือมีนัยยะเป็นพันนาการกันและกัน ข้าพเจ้าเจตนาสื่อแสดงให้เป็นตัวแทนของ “กิเลส” ที่เนื่องด้วยความอยากชนิดต่าง ๆ มักจะแฝงเร้นอยู่ที่จิตใจของมนุษย์ไม่มากนักน้อย บ้างเห็นได้ชัดเจน และบ้างก็จักแฝงเร้นรูปอยู่ภายในจิตใจอันเป็นเสมือนหมอกควันที่ล่องลอยอยู่ในห้วงความมืดมิดอันว่างเปล่าไม่สามารถมองเห็นรูปเงาตัวตนแท้จริงได้จึงสร้างพื้นที่ว่าง (Space) เชิงสมมติให้เป็นตัวแทนของจิตใญ่มนุษย์ที่ว่างเปล่าแต่ทว่ายังคงมีกิเลสแฝงอยู่ รวมถึงยังเป็นช่วงเวลาเดียวกันกับที่ข้าพเจ้าเริ่มค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคนิคภาพพิมพ์เมซ โซทินท์ เพื่อเป็นการต่อยอดพัฒนาทักษะศิลป์และแสวงหาแนวทางในการสร้างสรรค์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวไปพร้อมกันด้วย

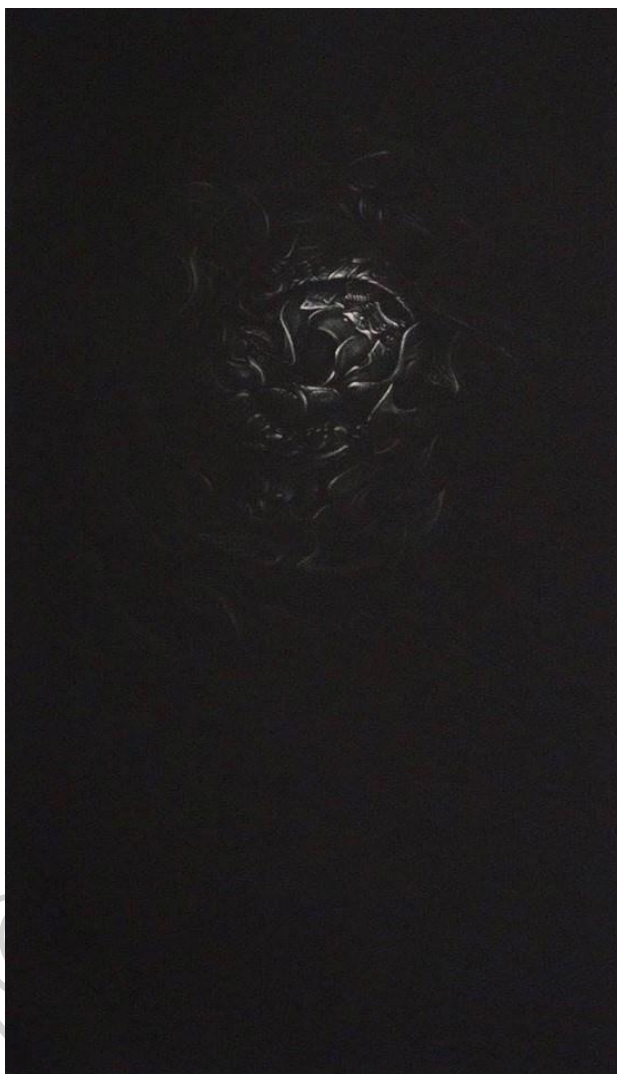

ภาพที่ 51 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ชื่อผลงาน มายาคติแห่งกิเลส หมายเลข 7

ขนาด 70x39 เซนติเมตร

เทคนิค เมชโซทินท์

ภาพที่ 52 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ชื่อผลงาน มาขาดิแห่งกิเลส หมายเลข 8

ขนาด 70x41 เซนติเมตร

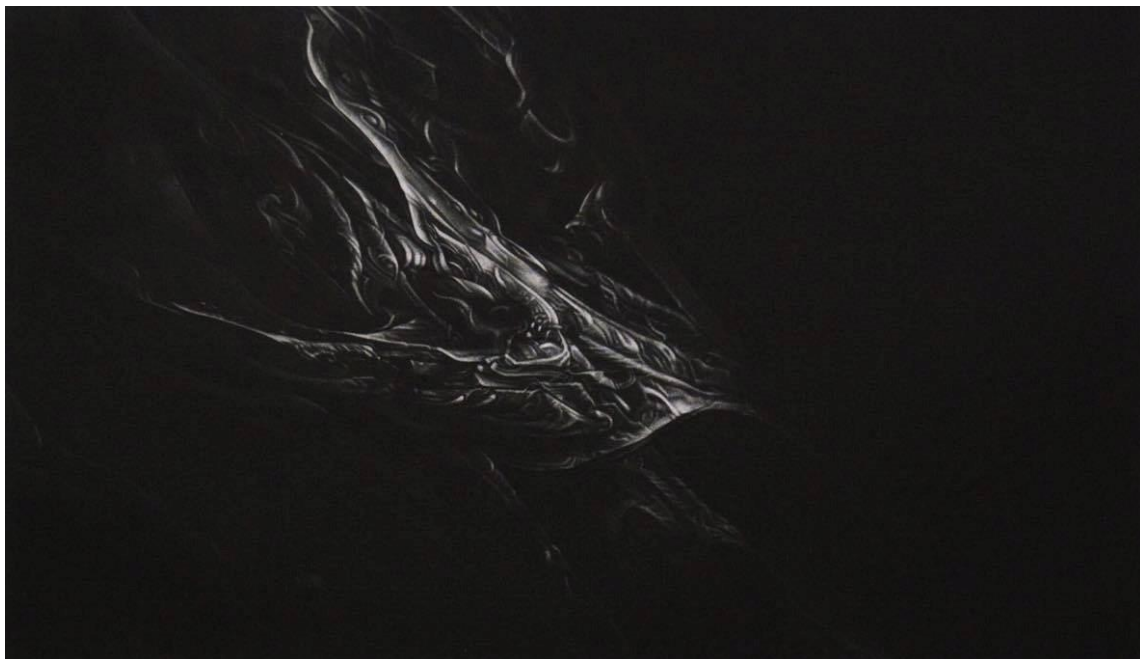
เทคนิค เมชโซทินท์

ภาพที่ 53

ผลงานก่อนนิทานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ชื่อผลงาน มาชาติแห่งกิเลส หมายเลข 9
ขนาด 80x60 เซนติเมตร
เทคนิค เมซโซทินท์

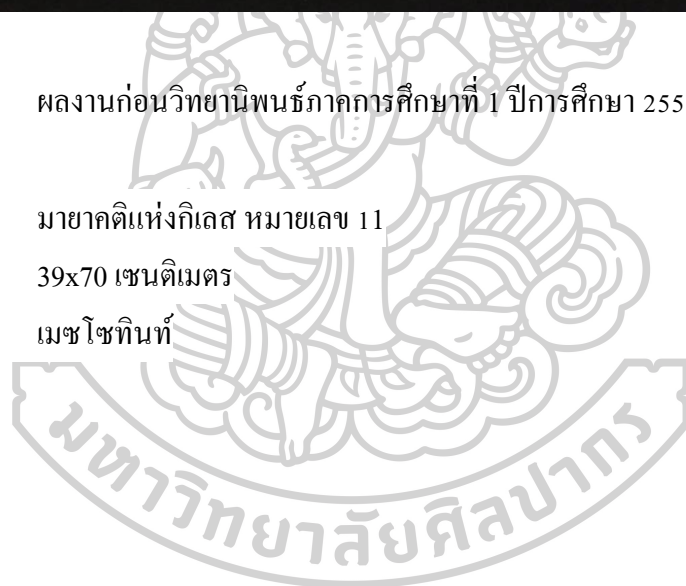

ภาพที่ 54 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ชื่อผลงาน มายาคติแห่งกิเลส หมายเลข 11

ขนาด 39x70 เซนติเมตร

เทคนิค เมซโซทินท์

ภาพที่ 55

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ชื่อผลงาน

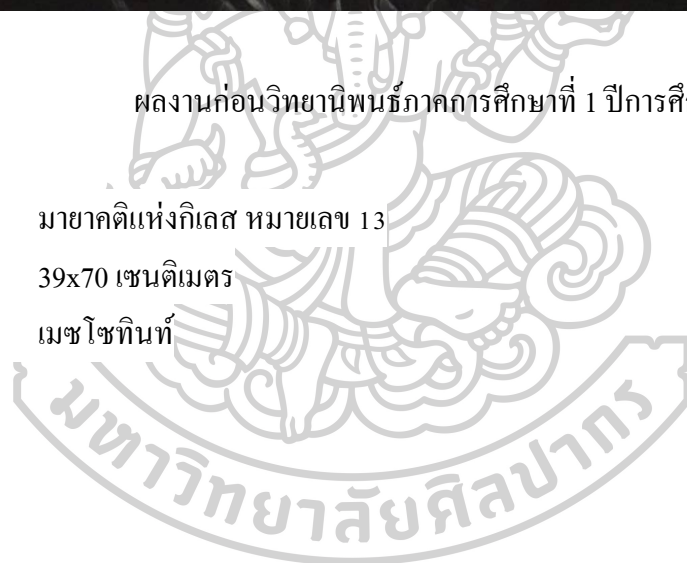
มายาคติแห่งกิเลส หมายเลข 13

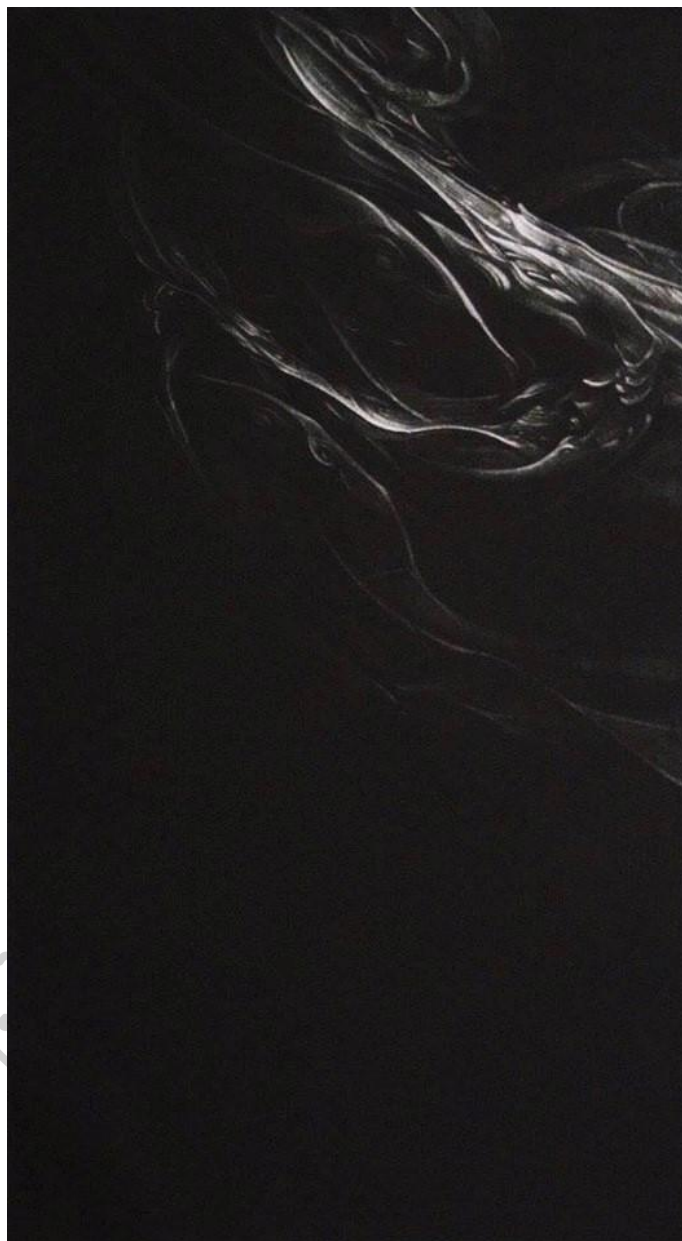
ขนาด

39x70 เซนติเมตร

เทคนิค

เมซโซทินท์

ภาพที่	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558
ชื่อผลงาน	มายาคติแห่งกิเลส หมายเลข 12
ขนาด	69x40 เซนติเมตร
เทคนิค	เมซโซทินท์

ระยะที่ 2 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558

การสร้างสรรคผลงานในระยะที่ 2 นี้ได้มุ่งเน้นการสร้างมุมมองทางกายภาพในบริบทสมมติของสภาวะจิตใจโดยมีนัยยะเชิงการตั้งคำถามเพื่อเป็นการพัฒนาต่อยอดทางความคิดเนื่องด้วยสภาพจิตใจของมนุษย์ปุถุชนนั้นมักเต็มไปด้วยกิเลสและละเลยความสำคัญไปหรือไม่สำรวจพิจารณาจิตใจมองไม่เห็นตัวตนแท้จริงของ “กิเลส” ที่แฝงเร้นอยู่ในจิตใจของตน “บ้างรู้ว่าผิดแต่ก็ยังกระทำ บ้างรู้ว่าผิดแต่ก็หลอกตัวเองว่าไม่ผิด บ้างไม่ถูกคิดและไม่ตระหนักรู้ว่าสิ่งที่ตัวเองทำนั้นมันผิด” จากใจความสำคัญเหล่านี้อันเป็นสาเหตุให้ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจแจ่มชัดถึงเหตุปัจจัยและธรรมชาติแท้จริงของกิเลส โดยศึกษาหลักปรัชญาแขนงต่าง ๆ โดยเฉพาะพุทธปรัชญาทางพุทธศาสนาที่จักโน้มน้าวไปสู่การพัฒนาความคิดรูปแบบและหาคำตอบของคำถามที่เกิดขึ้นในจิตใจตนเองหรือที่นำมาสู่การสร้างสรรคเป็นผลงานทางทัศนศิลป์ในแบบเฉพาะตน

จากการที่ได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มข้าพเจ้าได้ข้อสรุปในประเด็นที่ว่าในเมื่อ “กิเลส” แฝงเร้นกายอยู่ในจิตใจของมนุษย์ที่มีคบอดด้วยสติปัญญา ดังนั้นจึงมีเพียง “แสงแห่งปัญญา” ที่รู้แจ้งเท่าทันซึ่งจักสามารถส่องสว่างเผยให้เห็นรูปเงาตัวตนของ “กิเลส” ที่ภายในจิตใจได้ ในการนี้จึงได้สร้างพื้นที่เชิงสมมติของสภาวะจิตใจซึ่งมีแสงเรื่อเรืองเพียงน้อยนิดแต่ทว่าก็สามารถมองเห็นสิ่งที่มีอยู่หรือ “กิเลส” ภายในจิตใจของมนุษย์ได้โดยนัยนี้จึงอาศัยกลวิธีของการสร้างสรรคทางทัศนศิลป์งานศิลปะภาพพิมพ์เป็นเครื่องมือหรือเป็นกุศโลบายสื่อที่ได้เปรียบเปรยใช้รูปทรงต่าง ๆ จากธรรมชาติหรือรูปทรงอินทรีย์ที่มีอยู่รอบ ๆ ตัวเป็นสื่อแทนรูปแทนความรู้สึกของอกุศลกรรมชนิดต่าง ๆ ให้เผยรูปเงาแห่งรูปธรรมโดยอาศัยใช้อุบายวิธีของการสื่อแสดงนัยยะผ่านรูปแบบของการเคลื่อนไหวการบังคับหรือปกปิดซ่อนเร้นอำพรางของสรรพสิ่งที่สอดคล้องเชื่อมโยงกันกับสภาวะอันเปรียบเป็นเสมือนสามัญลักษณ์ของ “กิเลส”

- ภาพที่ 56 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558
- ชื่อผลงาน มายาคติแห่งกิเลส หมายเลข 13
- ขนาด 61x90 เซนติเมตร
- เทคนิค เมซโซทินท์
- รางวัล ที่ 2 ประเภท Prize Technique and Imagery for International Mezzotint Festival Ekaterinburg Russia 2017

- ภาพที่ 57 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558
- ชื่อผลงาน มายาคติแห่งกิเลส หมายเลข 14
- ขนาด 60x80 เซนติเมตร
- เทคนิค เมซโซทินท์
- รางวัล ที่ 2 ประเภท Prize Technique and Imagery for International Mezzotint Festival
Ekaterinburg Russia 2017
- ที่ 4 10th Kochi International Triennial Exhibition of Prints Japan

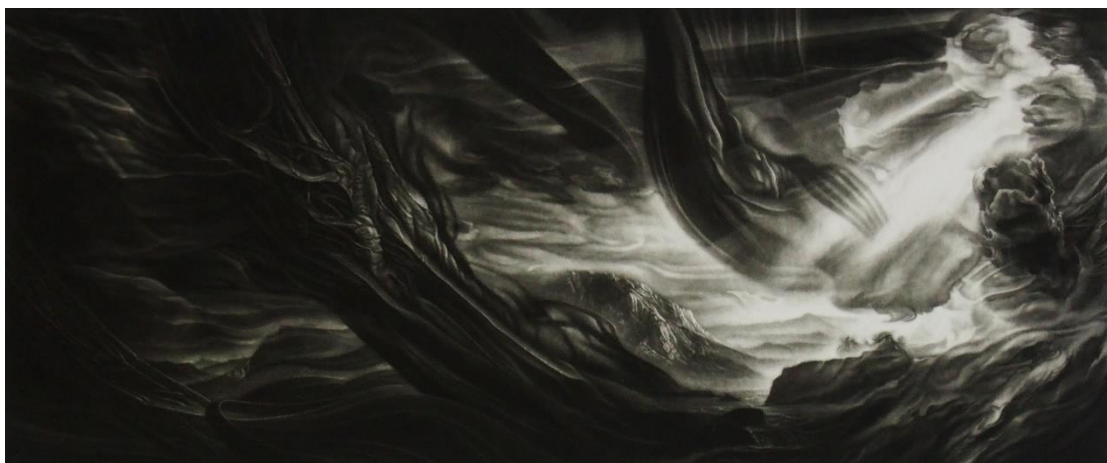
ภาพที่ 58	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558
ชื่อผลงาน	มายาคติแห่งกิเลส หมายเลข 15
ขนาด	60x80 เซนติเมตร
เทคนิค	เมซโซทินท์
รางวัล	ที่ 2 ประเภท Prize Technique and Imagery for International Mezzotint Festival Ekaterinburg Russia 2017

ระยะที่ 3 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559

ผลงานในระยะที่ 3 มีการมุ่งเน้นการนำเสนอสาระประเด็นของเนื้อหาความหมายทางนามธรรมที่สัมพันธ์สอดคล้องกับการพัฒนาสาระนามธรรมแห่งกระบวนการทางเทคนิคที่ใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์ผลงานหรือให้สื่อแสดงความหมายได้ตรงตามเจตนามากยิ่งขึ้น โดยนัยนี้จึงทำการทดลองหาสัมฤทธิ์ผลของกระบวนการสร้างสรรค์ด้วยกลวิธีและรูปแบบที่หลากหลาย เช่นการเพิ่มรอบของทิศทางการสร้างพื้นผิวแม่พิมพ์ให้มีการทับซ้อนกันของขั้นตอนการโยกเพลทเพื่อเป็นการสร้างให้เกิดความละเอียดของพื้นผิวน้ำแม่พิมพ์ที่มากขึ้นรวมถึงความละเอียดของร่องลึกที่ส่งผลต่อความนุ่มนวลที่ละเอียดละไมของรายละเอียดค่าน้ำหนักในผลงานรวมทั้งการใช้หมึกพิมพ์ที่มีความละเอียดของเนื้อหมึกที่มากกว่าเดิม และการใช้กระดาษพิมพ์ที่ใช้ในการพิมพ์ผลงานที่หลากหลายชนิดเพื่อเป็นการหาความเหมาะสมของกระบวนการในการสร้างสรรค์หรือได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพเชิงคุณค่าและคุณภาพมากยิ่งขึ้นของผลงาน

ในอีกนัยประการหนึ่งของห้วงระยะนี้ได้ทดลองสร้างสรรค์ผลงานผลงานให้มีการสื่อแสดงออกของรูปทรงต่าง ๆ ให้สมจริงชัดเจนมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับแนวความคิดที่มีการพัฒนาทางด้านมุมมองอันมีต่อสรรพสิ่งจนได้ข้อสรุปเป็นสัมฤทธิ์ผลของการสร้างสรรค์และการสื่อแสดงเนื้อหาความหมายทางนามธรรมของผลงานในระยะนี้ด้วย

- ภาพที่ 59 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559
- ชื่อผลงาน พื้นที่ ธรรมชาติ จิตใจ
- ขนาด 35x81 เซนติเมตร
- เทคนิค เมซโซทินท์
- รางวัล ที่ 2 ประเภท Prize Technique and Imagery for International Mezzotint Festival Ekaterinburg Russia 2017

- ภาพที่ 60 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559
- ชื่อผลงาน พื้นที่ ธรรมชาติ จิตใจ หมายเลข 2
- ขนาด 61x97 เซนติเมตร
- เทคนิค เมซโซทินท์
- รางวัล ที่ 2 ประเภท Prize Technique and Imagery for International Mezzotint Festival Ekaterinburg Russia 2017

- ภาพที่ 61 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559
- ชื่อผลงาน พื้นที่ ธรรมชาติ จิตใจ หมายเลข 3
- ขนาด 61x97 เซนติเมตร
- เทคนิค เมซโซทินท์
- รางวัล ที่ 2 ประเภท Prize Technique and Imagery for International Mezzotint Festival
Ekaterinburg Russia 2017

ระยะที่ 4 ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ระหว่างปีการศึกษา 2560 – 2562

การสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้” เป็นเสมือนบทสรุปของการศึกษาค้นคว้าวิจัยและสร้างสรรค์พัฒนาต่อยอดผลงานจากในระยะเวลาต่าง ๆ ที่ผ่านมา ทั้งด้านเนื้อหาความหมายแนวความคิดรูปแบบและกระบวนการทางเทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์ เนื่องด้วยการสร้างสรรค์ผลงานในระยะเวลาต่าง ๆ ที่ผ่านมามีทั้งอุปสรรค และความผิดพลาดเกิดขึ้นอยู่เป็นระยะ ๆ ทั้งทางความคิด รูปแบบและเทคนิควิธีการ ในกรณีนี้จึงเป็นเหมือนการเดินทางของชีวิต และเข้าใจดังบทเรียนที่ได้จากการศึกษาผ่านประสบการณ์ของชีวิตในระยะก่อนหน้า รวมถึงเป็นหนทางในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่ทำให้แจ่มแจ้งชัดในการสร้างสรรค์ด้วย ที่ผนวกกับการได้รับคำแนะนำจากคณาจารย์ และผู้รู้ในด้านเทคนิคที่นำไปสู่การเอื้อประโยชน์ต่อหลักคิด และแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน หรือนำไปสู่การพัฒนาเพื่อที่จักสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างเป็นระบบเต็มศักยภาพที่เป็นไปตามความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์งาน ศิลปะภาพพิมพ์ จากใจความสำคัญข้างต้นสามารถวิเคราะห์แตกประเด็นด้านพัฒนาการของการสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านเนื้อหา แนวความคิดและความหมายทางสัญลักษณ์

ข้าพเจ้ามุ่งสื่อสารประเด็นที่แสดงออกผ่านเนื้อหาสัญลักษณ์ของแสงที่มีอยู่จริงในธรรมชาติ หรือ“แสงของดวงอาทิตย์”และได้เจตนาเลือกแสงแรกในห้วงเวลารุ่งอรุณของเช้าวันใหม่ที่สาดส่องทะลุผ่านมวลของอากาศกลุ่มก้อนเมฆจนเผยให้เห็นถึงรายละเอียดของทัศนียภาพของธรรมชาติที่ลดหลั่นต่างระดับกัน และได้อุปมาเปรียบตั้งการสื่อแสดงความหมายทางนามธรรมของเนื้อหาด้วยรูปแทนเชิงสัญลักษณ์ของ “แสงแห่งธรรมะ” พระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าที่สาดส่องให้มนุษย์ผู้มีสติปัญญาได้รู้ตื่นรู้เบิกบานเห็นถึงหนทางของการดับพ้นซึ่งความ “ทุกข์” แต่ทว่ามนุษย์ผู้ที่ถูกพลัดหลงออกนอกเส้นทางแห่งความดีงาม ไปจึงเหมือนถูกปิดกั้นและบดบังไว้ด้วยรูปเงาแห่ง “อวิชชา” หรือความไม่รู้แจ้งในสรรพสิ่งและโน้มนำพาชีวิตไปสู่ความ “ทุกข์” ในที่สุด กรอบกั้นในสถานะการณ์นี้ยังมีแสงที่สามารถรอดผ่านลงมาถึงพื้นโลกได้เป็นเสมือน “แสงแห่งความหวัง” ให้เหล่ามนุษย์ผู้ที่ยังหลงผิดด้วยการใช้ชีวิตที่ลุ่มหลงอยู่แต่ในกิเลสคือประมาทหรือเป็นชีวิตที่เหมือนถูกครอบงำอยู่ในเงาคาของอวิชชารอเวลาการสำรวจพิจารณาด้วยปัญญาตนเองถึงได้ตื่นรู้หรือได้ถูกคิดและตระหนักรู้ถึงสัจธรรมความจริงและใช้สติปัญญาตนเองเป็นเครื่องมือตัดสินใจเลือกเส้นทางในการดำเนินชีวิตต่อไปและสภาวะประเด็น โดยนัยเหล่านี้ที่อุปมาเปรียบห้วงแห่งกาลและสถานที่หนึ่งดั่งนัยยะนี้เป็นเสมือนภาพปริศนาธรรมในบริบทแห่งศิลปะร่วมสมัยของระบบปัจเจกนั่นเอง

ด้านกระบวนการทางเทคนิค

อนึ่งจากการศึกษาและลงมือปฏิบัติสร้างสรรค์ผลงานในห้วงระยะเวลาต่าง ๆ ทำให้เกิดหลักคิดที่โน้มน้าวไปสู่การพัฒนาทางเทคนิคอย่างต่อเนื่องหรือที่เกิดการเรียนรู้จากความผิดพลาดทั้งในรูปแบบของการใช้ชีวิตรวมถึงด้านกระบวนการเทคนิคจึงเป็นอนุสติและกลายเป็นความตระหนักรู้ที่โน้มน้าวไปสู่การค้นพบวิธีการเฉพาะตนเองอันสามารถนำมาต่อยอดใช้ในกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะด้วยกระบวนการพิมพ์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึกเทคนิคเมซโซทินท์ (Mezzotint) รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ร่วมอยู่ในกระบวนการและส่งผลต่อผลลัพธ์ในการสร้างสรรค์จนนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลของผลงานได้อย่างมีคุณค่าและคุณภาพสูงมากยิ่งขึ้นจากระยะก่อนหน้านี้นี้ และด้วยเพราะภาพพิมพ์เทคนิคเมซโซทินท์เป็นเทคนิคที่มีลักษณะพิเศษหรือเอกลักษณ์เฉพาะด้วยที่เริ่มตั้งแต่การสร้างพื้นผิวหน้าแม่พิมพ์และกลวิธีเฉพาะในการลบแม่พิมพ์ของผู้สร้างสรรค์แต่ละคนที่มีวิธีการซึ่งไม่ตายตัวและมักจะไม่ใช่ซ้ำกันในแต่ละบุคคล หรือกล่าวในอีกนัยหนึ่งได้ว่ามีลักษณะอันเป็นเป็นกลวิธีเฉพาะในปัจเจกก็ว่าได้ เช่น น้ำหนักของแรงกดขณะที่จรดเครื่องมือต่าง ๆ ที่เริ่มตั้งแต่เครื่องมือโยกเพลท Mezzotint Rocker หรือ ทิศทางการโยกแผ่นแม่พิมพ์รวมถึงการถาก ขูด ฝนถู หรือลงผิวหน้าแม่พิมพ์ด้วยเหล็กที่บ้าง โคนงมน บ้างมีความคมเพื่อสร้างรายละเอียดของค่าน้ำหนักให้กับผลงานล้วนเป็นรอยประทับแห่งร่องรอยที่ดำเนินไปพร้อมด้วยสติหรือเปรียบเป็นเสมือนการปฏิบัติธรรมจนเห็นการหยั่งรู้ได้ด้วยปัญญาที่จักเกิดขึ้นอย่างเป็นการเฉพาะของแต่ละบุคคล

ในอีกนัยประการหนึ่งกล่าวได้ว่า กระบวนการสร้างสรรค์ภาพพิมพ์โลหะร่องลึกในบริบทและรูปแบบของข้าพเจ้าเป็นเสมือนดังการเรียนรู้ในวิถีการดำเนินไปของชีวิต เนื่องด้วยในการสร้างสรรค์ผลงานที่ต้องอาศัยใช้ “สติ” เป็นเครื่องมือเชิงจิตวิญญาณที่สำคัญเพื่อการกำหนดจิตใจให้จดจ่อในการสร้างสรรค์ผลงานอย่างรู้เท่าทันทุกขณะจิต และสอดคล้องกับแนวความคิดที่เจตนาต้องการสื่อสารสาระความหมายของเนื้อหาทางนามธรรมผ่านรูปแบบอันเป็นกายภาพของผลงานทางทัศนศิลป์ในบริบทของ “ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้” นั่นเอง

ผลงานชุดวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 62

ภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน

ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้

ขนาด

61x97 เซนติเมตร

เทคนิค

Mezzotint

ภาพที่ 63

ภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน

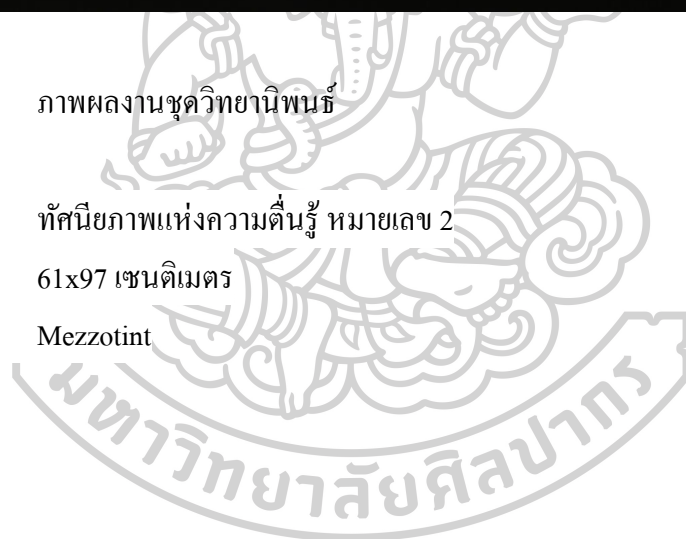
ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้ หมายเลข 2

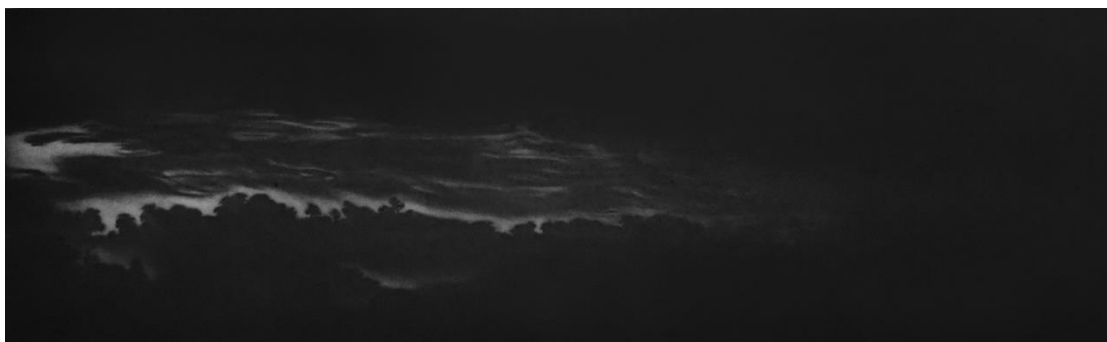
ขนาด

61x97 เซนติเมตร

เทคนิค

Mezzotint

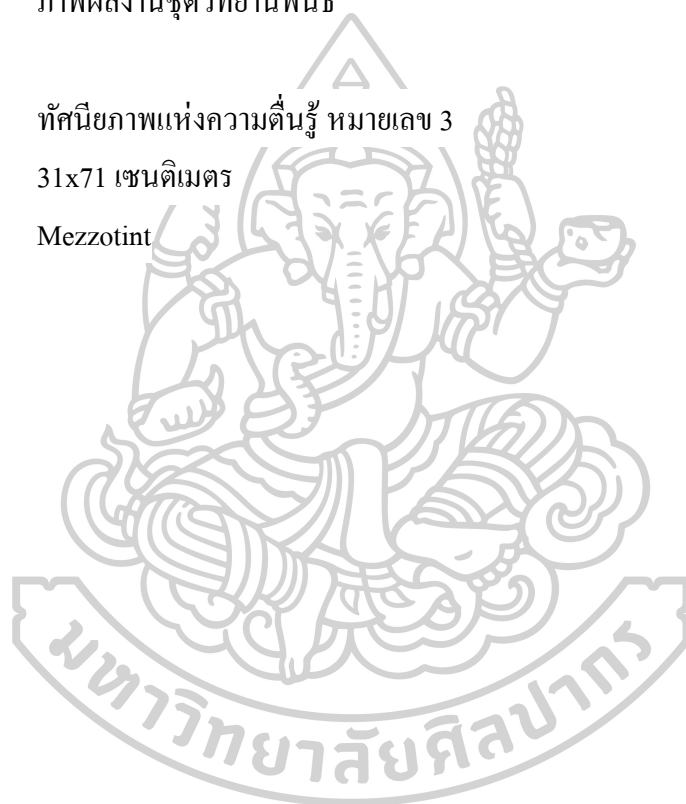

ภาพที่ 64 ภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้ หมายเลข 3

ขนาด 31x71 เซนติเมตร

เทคนิค Mezzotint

ภาพที่ 65

ภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน

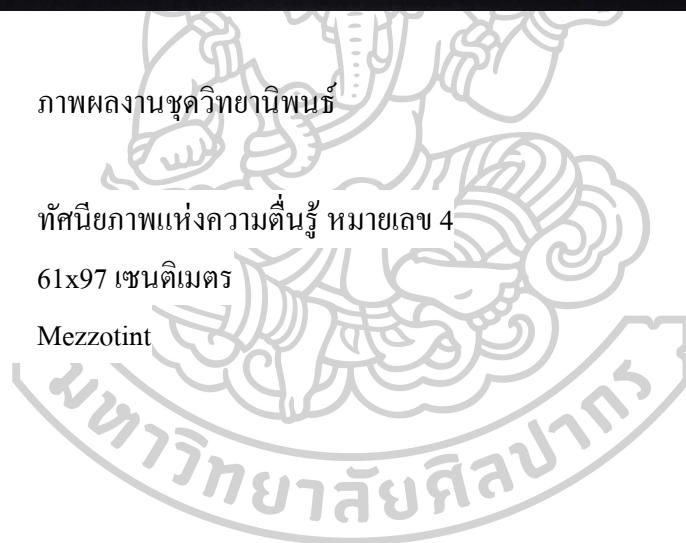
ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้ หมายเลข 4

ขนาด

61x97 เซนติเมตร

เทคนิค

Mezzotint

ภาพที่ 66

ภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน

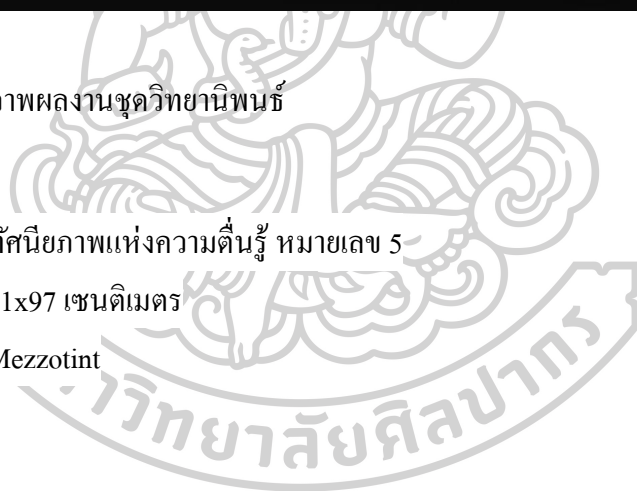
ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้ หมายเลข 5

ขนาด

61x97 เซนติเมตร

เทคนิค

Mezzotint

ภาพที่ 67

ภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน

ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้ หมายเลข 6

ขนาด

41x71 เซนติเมตร

เทคนิค

Mezzotint

บทที่ 5

บทสรุป

วิทยานิพนธ์หัวข้อ “ทัศนียภาพแห่งความตื่นรู้” (Scenery of Awareness) เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอย่างเป็นระบบตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร หรือยังเป็นผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาวิจัยและสร้างสรรค์ภายใต้บริบทแห่งศิลปะร่วมสมัยระบบปัจเจกที่ก่อปรุไว้ด้วยเนื้อหา (ความหมาย แนวความคิด) รูปแบบและเทคนิควิธีการ ซึ่งโดยเหล่านี้ที่สื่อสารสอดคล้องกับเจตนาของหลักสูตรการศึกษา ซึ่งเป็นการค้นคว้าและเรียนรู้ในเชิงประจักษ์แก่ตนเองด้วยเพราะในการสร้างสรรค์ได้อาศัยการศึกษา และปฏิบัติเพื่อให้กระจ่างแจ้งเป็นสำคัญ รวมทั้งสามารถเผยแพร่ไปสู่สังคมวงกว้างเพื่อให้แนวทางหรือเป็นกุศโลบาย “สื่อ” แห่งทัศนศิลป์ที่โน้มนำไปสู่การเป็นอนุสติทั้งแก่ตนเองและสังคมด้วยวัตถุประสงค์ศิลปะหรือผลงานคอลปะภาพพิมพ์ที่มีรูปแบบเป็นภาพปริศนาธรรมในบริบทศิลปะร่วมสมัย

ในอีกนัยประการหนึ่งข้าพเจ้าหวังว่ากลวิธีแห่งการสื่อสารของ “แสง” โดยนัยนี้ที่แฝงนัยถึงเนื้อหาความหมายทางนามธรรม ความรู้สึกในห้วงแห่ง “สภาวะธรรม” ผ่านรูปแบบอันเป็นกายภาพของผลงานนั้นจักสามารถล่อเมลาเยกระดับจิตใจและสติปัญญา หรือกลายเป็น “แสงแห่งความหวัง” ให้กับทั้งตัวเองและเพื่อนมนุษย์ในสังคมที่หมดหวังจนรู้สึกท้อแท้สิ้นหวัง หรือ ไม่มีกำลังใจในการก้าวย่างดำเนินชีวิตต่อไปได้ถูกคิดและตระหนักรู้ถึงความสำคัญในหลักธรรมะ “พระธรรม” คำสอนขององค์สมเด็จพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า และเห็นธรรมในที่สุด รวมถึงน้อมนำมาใช้เป็นหลักคิดในการประพฤติปฏิบัติ “ปฏิบัติบูชา” ดำเนินชีวิตอย่างมี “สติ” เพื่อหลีกเลี่ยงการก่อเกิดของความ “ทุกข์” ภายในจิตใจตนเอง และใช้ชีวิตโดยไม่ลุ่มหลงยึดมั่นถือมั่น ด้วยเพราะ “ทุกสรรพสิ่งล้วนไม่จีรัง” คือมีสภาวะแห่งการเกิดขึ้น ตั้งอยู่และดับ ไปอยู่ตลอดเวลาเป็นธรรมดาของความจริงตาม “กฎธรรมชาติ” และเจตนาแห่งจิตนัยนี้ยังเป็นกุศลธรรมหรือ “ธรรมสมาทาน” ต่อเพื่อนมนุษย์ที่เคยหลงผิดให้กลับตัวเปลี่ยนใจรวมทั้งผู้ที่ละเลยคือประมาทให้ได้ถูกคิดถึง “พระธรรม” จนนำไปสู่ความตระหนักรู้และใช้ธรรมะเป็นเครื่องมือทางจิตวิญญาณหรือเป็นเสมือน “แสงประทีป” นำทางการดำเนินชีวิตอย่าง “ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน” และมีความสุขอยู่กับปัจจุบันขณะทั้งทางร่างกาย และจิตใจ อันเป็นเป็นนัยที่งดงามแห่งใจความสำคัญของจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

รายการอ้างอิง

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2551a). พจนานุกรมฉบับประมวลธรรม พิมพ์ครั้งที่ 17
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2551b). พจนานุกรมฉบับประมวลศัพท์ พิมพ์ครั้งที่ 12
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2552). พุทธธรรม พิมพ์ครั้งที่ 11 In. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พุทธทาสภิกขุ. (2551). แก่นพุทธศาสนา พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุภาพใจ.

พุทธทาสภิกขุ. (2555). อิทปิปัจจยตา พิมพ์ครั้งที่ 2 In. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อรุณวิทยา.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นาย นฤชา สังขจาร์
วัน เดือน ปี เกิด	10 พฤษภาคม 2534
สถานที่เกิด	ชลบุรี
วุฒิการศึกษา	2557 ปริญญาศิลปบัณฑิต (ภาควิชาภาพพิมพ์) คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	228/22 ม.10 ต.บางพระ อ. ศรีราชา จ. ชลบุรี 20110
ผลงานตีพิมพ์	2563 -ร่วมแสดง ศิลปะภาพพิมพ์ 2020 The Power of Printmaking ณ BARAMEE OF ART ประเทศไทย 2562 -ร่วมแสดง Passion Press ณ หอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน กรุงเทพ ประเทศไทย -ร่วมแสดง INDEPENDENT SOUL Art Exhibition ณ DUKE Contemporary Art Space at Gaysorn Bangkok Thailand -ร่วมแสดง Blue Rocket Project Mezzotint Exhibition with Artists for Sea Shepherd Ekaterinburg Russia 2019 2561 -ร่วมแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 64 -PRINTABLE Print Exhibition 2018 By Students of Graphic Art Department Thailand 2560 -ร่วมแสดง MEDIUM ณ หอศิลป์กรุงเทพ กรุงเทพมหานคร -ร่วมแสดง 19th International Print Biennial Varna , Bulgaria 2017

2559

- ร่วมแสดงโครงการศิลปกรรม ปตท. ครั้งที่ 31 ประเทศไทย
- ร่วมแสดงโครงการศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ ครั้งที่ 33 ณ หอศิลป์สนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ประเทศไทย
- ร่วมแสดง 1st International Print Biennial Lodz 2016

2558

- ร่วมแสดง Tokyo International Mini – Print Triennial 2015 Japan

2557

- ร่วมแสดง Print for You 2 “ภาพพิมพ์เพื่อคุณ” ณ PSG ART GALLERY คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ประเทศไทย
- Print Angkorwat 2014 at Art Gallery Krung Thai Bank, Yaowarat Branch Building Yaowarat road Bangkok, Thailand

2556

- ร่วมแสดง ภาพพิมพ์ริม่าน ณ หอศิลป์ริม่าน จังหวัด ราน ประเทศไทย
- ร่วมแสดง Little Big Print “ภาพพิมพ์ชิ้นเล็กที่ยิ่งใหญ่” PSG ART GALLERY คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ประเทศไทย
- ร่วมแสดง โครงการศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ ครั้งที่ 30
- ร่วมแสดง โครงการ “มองสิ่งผ่านศิลป์” โดยบริษัท สิงห์คอร์เปอเรชั่น จำกัด

2555

- ร่วมแสดง Landing Group Exhibition of Brow Sugar Bangkok Thailand
- ร่วมแสดง Tamusal Print Exhibition Represent of Lithography at Tama Art University & Musashino University & Silpakorn University

รางวัลที่ได้รับ

2560

- รางวัล Fourth Prize 10th Kochi International Triennial Exhibition of Prints Japan
- รางวัลที่ 2 ประเภท Prize Technique and Imagery for International Mezzotint Festival Ekaterinburg Russia 2017

2558

- รางวัลที่ 3 ประเภท Grand – Prix Third International Mezzotint Festival Ekaterinburg Russia 2015

2557

- รางวัลเกียรตินิยม เหรียญเงิน "ศิลป์ พีระศรี" โครงการศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 31

2550

- รางวัลเกียรติบัตร ระดับอายุ 14 – 17 ปี โครงการประกวด ศิลปกรรม ปตท ครั้งที่ 22 ประเทศไทย
- รางวัล ชมเชย ระดับกลุ่มอายุ 13 – 16 ปี โครงการประกวดศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 2 ประเทศไทย

2549

- รางวัล ดีเด่น ประเภทสื่อศิลปะ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโครงการประกวดผลงานจิตรกรรมสีศิลปะการประดิษฐ์ ครั้งที่ 1 หัวข้อ “ทำดีถวายพ่อหลวง” ประเทศไทย